

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Katrine Harlou

5. februar 2018

J.nr. 18-6915
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

5. februar 2018

J.nr. 18-6915

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Henrik Lindegaard

Fra: Jette Kammer Jensen <jeje@aof.dk>
Sendt: 21. februar 2018 09:40
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Høringssvar FGU-loven

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

AOF Danmark har med tak modtaget udkast til *Lov om forberedende grunduddannelse* i høring og skal i den anledning afgive følgende høringssvar:

Vi respekterer naturligvis den politiske aftale om oprettelse af FGU, men skal dog udtrykke vores bekymring for de unge, som ikke passer ind i skabelonen, og som har behov for et mindre undervisningsmiljø.

§ 5

Med den bestemmelse åbnes mulighed for at unge over 25 år kan optages på FGU. Vi skal henstille, at bestemmelsen fjernes, over 25-årige hører hjemme i voksenuddannelsessystemet, både det formelle og det uformelle.

§ 29

Vedr. kombinationsforløb: her er alene nævnt folkehøjskolerne som en mulighed, vi skal henstille, at der også kan være kombinationsforløb i samarbejde med folkeoplysende foreninger.

§ 41, stk. 2

Vi hilser med tilfredshed, at institutionen pålægges at indgå i samarbejde om bl.a. folkeoplysende tilbud, så institutionen ikke bliver en konkurrent til folkeoplysningen.

Det samlede lovkompleks er så kompliceret, at vi forbeholder os ret til at give udtryk for yderligere synspunkter under lovprocessen.

Venlig hilsen
Jette Kammer Jensen
Sekretariatschef, AOF Danmark

VIDEN · UDVIKLING · SAMVÆR

Molestien 7
2450 København SV
Mobil: + 45 24 26 95 57
Hovednummer: +45 41 88 77 70
Email: jeje@aof.dk
www.aof.dk

Undervisningsministeriet
Departementet
Att.: Henrik Lindegaard
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

København, den 19. februar 2018

Fælles høringsvar til høring over forslag til Lov om forberedende grunduddannelse

Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler kvitterer hermed for invitationen til at afgive høringsvar til Undervisningsministeriet i høring over forslag til Lov om forberedende grunduddannelse.

Indledningsvist skal foreningerne beklage, at fristen for indgivelse af høringsvar i denne - og 3 supplerende høringer - er meget kort og i øvrigt strækker sig over en ferieperiode. Dette vanskeliggør organisationernes interne proces betydeligt.

Foreningerne har herefter følgende bemærkninger til Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse:

Foreningerne finder det utilfredsstillende, at der i sigtet med den almene grunduddannelse ikke medtages muligheden for at kvalificere den unge til at søge optag på/gennemføre en erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse (eux) - evt. efter en afstigning tidligt i FGU-forløbet. Det er u hensigtsmæssigt, at den almene grunduddannelse alene fokuserer på den 2-årige HF og andre gymnasiale uddannelser under lov om de gymnasiale uddannelser (jf. § 13, stk. 2).

Foreningerne foreslår derfor, at det allerede i forslagets § 2, stk. 1 præciseres, at kvalifikationen til en erhvervsuddannelse også omfatter kvalifikation til optagelse på et forløb, der leder til en erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse (eux). I konsekvens heraf bør præciseringen endvidere gennemføres i §12, stk. 1, § 13 stk. 2 samt i § 36, stk. 4.

Foreningerne er endvidere yderst betænkelige ved bestemmelsen i § 4, stk. 3, der giver mulighed for optagelse på FGU af de elever, der *alene* har behov for almene fag for at imødekomme overgangskravene til optagelse på en erhvervsuddannelses hovedforløb. Betænkeligheden skærpes yderligere af den hjemmel, der i forslagets § 5, tillægges kommunalbestyrelsen til at udvide målgruppen til også at omfatte elever over 25 år, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt.

Behovet for GF 2 kompetencer - uddannelsesspecifikke såvel som almene - for målgruppen over 25 år fastlægges ved en realkompetencevurdering (RKV) udført af og på erhvervsskolen. Det vil være yderst u hensigtsmæssigt, hvis visse elever skal henvises til anden aktør for at opnå disse almene kompetencer. Herved skabes en væsentlig risiko for, at grundlaget for erhvervsuddannelsesinstitutionens opretholdelse af et fleksibelt udbud af korte GF 2 tilbud til netop denne målgruppe undergraves.

Danske SOSU-skoler og B-SOSU
Ny Vestergade 17, 2. sal, 1471 København K
tlf. 42 41 35 01, e-mail: lederforeningen@sosu.dk, b-sosu@sosu.dk

Disse tilbud er endvidere ofte tidsmæssigt placeret i umiddelbar tilknytning til lokalt fastsatte optagelsesterminer til hovedforløbene, således at de sikrer eleven - og dermed arbejdsgiveren - et sammenhængende uddannelsesforløb.

Foreningerne ønsker i denne forbindelse også at understrege, at den undervisning i almene fag, der tilbydes på erhvervsuddannelsernes grundforløb 2 er målrettet og tonet til det pågældende fag/fagområde. Foreningerne anbefaler derfor, at bestemmelsen i § 4, stk. 3 helt udgår af forslaget.

I forslagets § 29 om kombinationsforløb bør det præciseres, at det er en erhvervsuddannelsesinstitution, der forestår og er ansvarlig for afvikling af de elementer af kompetencegivende erhvervsuddannelser, der skal indgå i et kombinationsforløb samt at disse elementer er underlagt reglerne i den relevante lovgivning (Lov om erhvervsuddannelser, relevant uddannelsesbekendtgørelse m.v.) med henblik på at sikre optimal godskrivning og merit.

Generelt finder foreningerne, at forslaget mangler en præcisering af forpligtelsen til aktivt at inddrage de lokale erhvervsuddannelsesinstitutioner i samarbejdet om udvikling og afvikling af FGU. Dette gælder ikke mindst ved tilrettelæggelsen af afstigningen fra basisniveau, når eleven har opnået kompetencer svarende til adgangskravene på erhvervsuddannelserne.

En tilsvarende forpligtelse bør, efter foreningernes opfattelse, indgå i den konkrete tilrettelæggelse af såvel den almene grunduddannelse og som af produktionsgrunduddannelsen med henblik på at sikre eleven, den kortest mulige vej til optagelse på en ordinær erhvervsuddannelse - herunder på forløb, der tilbyder en erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse (eux).

Herudover har foreningerne ikke andre bemærkninger til det fremsendte forslag til Lov om forberedende grunduddannelse.

Med venlig hilsen
På foreningernes vegne
e.b.

Michael Kümmel
chefkonsulent

Til:
Undervisningsministeriet

Dato: 21.02.2018

Høringssvar vedrørende udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse fra Børne- og Kulturchefforeningen.

Der er netop sendt fire lovforslag ud omkring aftalen om FGU. Lovforslaget er meget omfattende og blandt andet på den baggrund har BKF besluttet at udarbejde høringssvar i samarbejde med KL, således har BKF sendt en række bemærkninger, som KL kan anvende i forbindelse med deres høringssvar.

Det skal bemærkes, at vi ikke har kigget på loven om etablering af institutionerne samt diverse ændringer af eksisterende lovgivning.

Generelt set finder BKF lovforslaget – og aftalen om FGU – positiv. Den rummer mange gode muligheder for at gøre arbejdet med de svage unges uddannelse mere målrettet. Vi har følgende overordnede bemærkninger:

- Lovforslaget omkring FGU følger langt hen ad vejen anbefalingerne fra Ekspertudvalget. Det er positivt.
- Der er opbakning til de nye målsætninger som nu rummer alle unge.
- Organiseringen i den enkelte kommune bliver afgørende for succes.
- Der er langt vej til mål i forhold til at etablere de enkelte FGU'er. Dette arbejde skal følges nøje, herunder hvordan vi får de kommunale bestyrelsesrepræsentanter sat ind i de problemstillinger der bliver omkring styring.
- lovforslaget bør sikre, at den unge har størst mulig valgfrihed til at vælge FGU-institution, dvs. at det er problematisk at der sættes begrænsninger for, hvilke geografisk FGU-institution den unge kan vælge. Lovforslaget kan i værste fald medføre at en ung, der bor tæt på en FGU-institution i nabokommunen, er nødt til at vælge en FGU-institution, der ligger meget længere væk, fordi kommunens unge kun kan vælge én specifik FGU-institution.
- Finansieringen kan blive en udfordring for flere kommuner – der kan være modsatrettede incitamenter.
- Der er behov for kompetenceløft – også i kommunerne.
- Den gennemgående kontaktperson for den unge – fin nyskabelse med udfordringer i implementeringen.

- UU's rolle ændres – der skal tænkes nyt.
- Endelig vil vi gerne opfordre til at se på 10. klasse, og deres fremtidige rolle i de unges vej mod uddannelse, herunder også efterskolernes rolle i dette.

Lov udkast 1: forslag til lov om forberedende grunduddannelse

1. Aftaleteksten vedr. FGU er meget detaljeret. Den afspejles klart og tekstnært i lovforslaget.
2. Bindeleddet mellem FGU og kommunen er den kommunale ungeindsats, der er beskrevet meget detaljeret. Grundprincippet er, at den der betaler (en meget stor del af udgiften) også bestemmer (meget). Implicit er ungeindsatsen "bestiller", FGU institutionen "udfører" og den unge "modtager".
3. **Generelle bemærkninger:**
  - a. Intentionerne om at de unge følges tæt med vurderinger i starten (fastlæggelse af niveau), undervejs (progression og justeringer i forløbsplan) og ved afslutning (bevis eller udtalelse) er BKF helt enige i, men i praksis forudsætter det en fundamentalt anderledes evalueringskultur i den kommende FGU institution. Ikke mindst når de unges personlige og sociale progression også indgår. Det forudsætter samtidig en stærk, sikker og effektiv IT understøttelse og et fælles begrebsapparat mellem den unge, FGU institutionen og den kommunale ungeindsats.
  - b. I lovforslaget tales om sociale aktiviteter udenfor undervisning, samarbejder og partnerskaber med lokale kræfter: virksomheder, klubber, foreninger m.fl., der kan understøtte den unge og kvaliteten af uddannelsen. BKF er enige i intentionerne. Der kan dog være et stort gab mellem den enkelte unges "lokalisering" og tilhørsforhold til "hjem-foreninger" og FGU-institutionens "lokalisering". Mange unge vil have lang transporttid og kan måske være afskåret for at deltage i aktiviteter i og om FGU-institutionen ud over undervisningstiden pga. begrænsninger i transportmulighederne.
  - c. BKF kan tilslutte sig, at Kriminalforsorgen også kan udbyde og finansiere FGU uddannelse
  - d. Spørgsmålet om den kommunale tilvejebringelse af praktikpladser virker ikke helt gennemsigtigt og kan blive en udfordring, især for de små kommuner hvor der ikke er grundlag for en FGU-institution og skoleafdeling.

4. Specifikke bemærkninger:

- a. Det er utrolig vigtigt at have fokus på fravær, bl.a. som forebyggelse af drop-out. Ligeså vigtigt er det at have en IT baseret fraværsregistrant, der er ensartet og entydigt funderet og som underviserne og administrationen anvender på samme måde.
- b. BKF kan tilslutte sig at tillægge Råde for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser rådgivende kompetence overfor både minister og uddannelsestilbud
- c. BKF er enige i, at der kan opkræves deltagerbetaling ved ekskursioner, dog ikke til forplejning, som de unge normalt vil få tilbudt af FGU institutionen.
- d. BKF ser det meget positivt, at hjælpen til unge med særlige behov, f.eks. ordblindhed systematiseres og udstrækkes. Der sker en rivende udvikling på området, herunder digitale hjælpemidler, og det er vigtigt, at teksten ikke udelukker, at andre områder kan få samme opmærksom som ordblindhed, f.eks. talblindhed. For år tilbage stod IT-rygsækken i fokus, der snart er overhalet af andre app-baserede hjælpemuligheder.

Forslag:

- at Styrelsen for Kvalitet og undervisning efter 1-2 år er vært for regionale arbejdskonferencer for FGU-institutioner og kommunale unge indsætter koncentreret om at få intentionerne opfyldt, identificere generelle implementeringsproblematikker og fremkomme med forslag til løsninger. Deltagerkredsen skal være snæver og afspejle, at det er en arbejdskonference: repr. fra FGU-institutionens ledelse, undervisere og administrative medarbejdere, samt de kommunale ungeindsatsers ledelse og medarbejdere.

Med venlig hilsen

Jan Henriksen,
formand for BKF

Lars Sloth
Formand for Ugenetværket

Eventuelle henvendelser til:

Formand for bestyrelsen Jan Henriksen , jan.henriksen@middelfart.dk

Formand for Ugenetværket, Lars Sloth, lasl@thisted.dk

Til Undervisningsministeriet

Hermed fremsendes BUPL's bidrag til høringen vedr. Lovudkast til den ny Forberedende grunduddannelse.

(See attached file: Hørings svar FGU lovudkast.docx)

Med venlig hilsen

SIMON ØSTERGAARD LAURIDSEN

KONSULENT

Dir.tlf.: 3546 5122

Mobil: 6196 4142

E-mail: sdl@bupl.dk

BUPL

BØRNE- OG

UNGDOMSPÆDAGOGERNES

LANDSFORBUND

Blegdamsvej 124 | 2100 København Ø

Tlf: 3546 5000 | bupl.dk

Til Undervisningsministeriet

Hermed fremsendes BUPL's bidrag til høringen vedr. Lovudkast til den ny Forberedende grunduddannelse.

BUPL finder lovudkastet interessant og lovende. Vi vil gerne kvittere for, at loven tager målgruppen af unge, der har svært ved at komme ind eller i gang med en ungdomsuddannelse alvorligt. BUPL mener, at lovgivningen rammer mange af de pædagogiske perspektiver, som er utrolig vigtige for den målgruppe FGUen primært retter sig imod.

BUPL ønsker generelt, at pædagogerne får en tydeligere rolle, således at deres viden om den enkelte unge anvendes, og således at pædagogerne også bliver anvendt som kontaktpersoner for de unge. Det vil styrke de unges chancer for at få succes via FGU.

Indholdsloven

Øvrige tilbud og inddragelse af lokalsamfundet m.v.

§ 41. Ud over undervisningen omfatter elevens uddannelse deltagelse i fælles sociale arrangementer, musiske aktiviteter og arrangementer, kreative aktiviteter, idrætsaktiviteter, museumsbesøg og andre relevante ekskursioner m.v. Institutionen bestemmer i hvilket omfang eleven har pligt til at deltage heri.

Stk. 2. Institutionen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, offentlige institutioner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lokalsamfundets forenings-, fritids- og klubtilbud m.v., der kan bidrage til opfyldelsen af forberedende grunduddannelses formål.

- BUPL ser gerne en præcisering af den pædagogiske opgave i forbindelse med fritids- og klubtilbud.
- BUPL vil gerne have præciseret, hvordan samarbejdet med eksterne skal foregå - er her tale om fællesforpligtende samarbejder og hvordan sikrer man, at de eksterne vil deltage?

21.02.18

Undervisningsministeriet
Departementet
Att. Henrik Lindegaard

Høringssvar vedr. udkast til lov om forberedende grunduddannelse

Foreningen takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om forberedende grunduddannelse (FGU) og øvrige lovforslag i forbindelse hermed.

Det er et stort materiale og kort høringsfrist, så vi tager forbehold for, at vi evt. kommer med yderligere synspunkter under behandlingen af lovkomplekset.

Vi har følgende bemærkninger til udkastet:

Foreningen er generelt positiv over for FGU-tilbuddet, som vi forventer kan udgøre et realistisk trin på den videre vej for mange af de daghøjskole-deltagere, der har store barrierer i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Det gælder bl.a. unge med psykiske funktionsnedsættelser, misbrug mv., som med FGU får en ny mulighed for at gennemføre reelt og formelt kompetencegivende uddannelse på deltid. Det er virkelig værdifuldt.

Der er tale om en meget sammensat gruppe, med vidt forskellige ressourcer, problemer og behov. Vi anser det derfor for meget positivt, at det understreges, at FGU skal være fleksibel ift. de unge i målgruppen, ligesom vi er meget positive over for betoningen af en praktisk funderet pædagogisk tilgang. Vi håber, at det lykkes at realisere ambitionerne om fleksibilitet over for elevernes meget forskellige behov, ressourcer og mål.

Vi har først og fremmest bemærkninger om FGUs samarbejdsmuligheder.

FGU skal have gode muligheder for samarbejde med andre institutioner.

Vedr. § 29, stk. 1 – erhvervsgrunduddannelsen:

Vi er forundrede over, at alene folkehøjskoler efter udkastet kan indgå i kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen.

Vi har fra flere sider fået bekræftet, at den pågældende formulering i aftaleteksten dækker over, at aftaleparterne ønskede at holde muligheder for samarbejde om erhvervsgrunduddannelsen åbne for bidrag fra de institutioner, der hidtil har bidraget til EGU, jf. lov om erhvervsgrunduddannelse – herunder altså også eks. daghøjskoler.

Vi mener, at der skal være mulighed for, at bl.a. daghøjskoler kan anvendes til at kvalificere/understøtte et erhvervsgrunduddannelses-forløb med undervisning inden for felter, hvor den pågældende FGU-institution ikke selv har et relevant tilbud/relevante faciliteter. Det kunne f.eks. handle om en elev, hvis erhvervsgrunduddannelse retter sig mod arbejde som serviceassistent i en idrætshal, og som kan forberede sig til virksomhedspraktik ved at deltage i et individuelt tilpasset forløb på en idrætsskole.

Vi mener, at det er urimeligt at afskære FGU-institutionen og de unge på erhvervsgrunduddannelsen fra at benytte sig af daghøjskoletilbud mv., hvis dette åbner for nogle muligheder, som ellers ikke ville være til rådighed.

Vi skal konkret foreslå, at de skoleformer, der efter gældende lov kan indgå i EGU-forløb, bortset fra VUC, produktionsskoler og KUU, nævnes sammen med folkehøjskolerne i § 29, stk. 1.

Vedr. § 41, stk. 2

Vi er meget positive over for, at FGU-institutionerne forpligtes til at indgå samarbejder og partnerskaber med blandt andet lokale forenings-, fritids og folkeoplysende skoler, herunder om undervisningsopgaver, der supplerer og støtter op om FGUs formål, samt om involvering i et aktivt fritidsliv og fællesskaber, jf. bemærkningerne til § 41.

Vi skal dog opfordre til, at folkeoplysende skoler nævnes i selve lovteksten og ikke kun i bemærkningerne – med henblik på tydeligt at sikre FGU-institutionen reel mulighed for at kunne samarbejde med eks. daghøjskoler.

Vi foreslår følgende formulering:

Stk. 2. Institutionen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, offentlige institutioner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lokalsamfundets folkeoplysende skoler, forenings-, fritids- og klubtilbud m.v., der kan bidrage til opfyldelsen af forberedende grunduddannelses formål.

Andre bemærkninger:

Vi er betænkelige ved formuleringen af bestemmelser om specialpædagogisk støtte og ordblindeundervisning (§ 30-34).

Der bør sikres, at der ikke er større barrierer for at tilbyde egentlig ordblindeundervisning til FGU-elever end til andre voksne ordblinde.

Vi er desuden helt uforstående over for, at det i bemærkningerne til § 32 anføres, at det ikke forventes, at der vil være brug for tilbud om specialundervisning og socialpædagogisk støtte i form af støttetimer til personer med psykiske funktionsnedsættelser. Forhåbentlig er det en fejl, idet § 33, stk. 1 nr. 3 direkte nævner at der kan ydes støttetimer med henblik på kompensation for (bl.a.) psykisk funktionsnedsættelse.

Vi står gerne til rådighed med uddybning af høringssvaret.

På Daghøjskoleforeningens vegne

Med venlig hilsen

Randi Jensen
sekretariatsleder

Høringsvar vedr. forslag til lov om forberedende grunduddannelse

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) takker for forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov), som er modtaget i høring den 1. februar 2018.

Dato
20.02.2018

EVA gør opmærksom på, at de fire lovudkast, der er sendt i samlet i høring den 1. februar tilsammen medfører ganske omfattende ændringer af såvel vejledningsindsatsen i grundskolen som af organisering og indhold af de forberedende tilbud til unge under 25 år.

Ref.
chu

Side
1/2

Det er derfor vigtigt, at der i det påtænkte evaluerings- og følgeforskningsprogram afsættes tilstrækkeligt med ressourcer til, at evalueringen belyser både virkningerne af de enkelte lovændringer samt hvilket omfang de samlede ændringer tilsammen medvirker til at nå målet om, at flere unge forsætter i ungdomsuddannelse eller varig beskæftigelse. Samtidig er det vigtigt, at evaluerings- og følgeforskningsprogrammet belyser selve implementeringsprocessen i kommuner og på FGU-institutioner, herunder hvad den lokale organisering og implementering betyder for målopfyldelsen. Det vil derfor være vigtigt, at evaluerings- og følgeforskningsprogrammet igangsættes inden de nye indsatser starter op, sådan at det er muligt at gennemføre baseline-målinger af kommunernes og institutionernes udgangspunkt inden FGU-reformen.

Det er desuden vigtigt at se evalueringen af FGU-reformen i samspil med de igangværende reformer på folkeskole- gymnasie- og erhvervsuddannelsesområdet, da de tilsammen har betydning for de unges forløb efter grundskolen – det gælder blandt andet arbejdet med UPV og adgangskrav til de forskellige ungdomsuddannelser.

EVA gør desuden opmærksom på, at det er vigtigt, at den planlagte evaluering- og følgeforskning også belyser, hvordan FGU-uddannelserne organiserer vejledningen af eleverne dels i forhold afklaring og motivation, dels i forhold til hvordan unge understøttes i overgangen til videre uddannelse og job fx i form af kombinationsforløb.

Det er desuden vigtigt, at evaluering- og følgeforskningsprogrammet undersøger, hvordan den formelle fleksibilitet mellem de tre spor i FGU i praksis realiseres. Herunder hvordan den løbende opfølgning og feedback til eleverne som led af FGU-forløbet understøtter, at elevernes læring, motivation og erfaringer bliver afsat for en tilpasning af den unges forløbsplan og eventuelle sporskift.

Venlig hilsen

Camilla Hutter
Områdechef

T +45 6170 6970
E chu@eva.dk

Side
2/2

Høringssvar FGU-lov
Sendt til Henrik.Lindegaard@uvm.dk

21. februar 2018

S2017-004084
D2018-014080

Høringssvar FGU-lov

Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

Her fremsendes Danmarks Lærerforenings høringssvar over ét af de fire udsendte lovforslag som følger af udmontningen af "Aftale om bedre veje til uddannelse og job".

Høringssvaret afgives grundet tidsfristen med forbehold for senere politisk godkendelse i Danmarks Lærerforening.

Bemærkninger til Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse

Forslaget til lov om forberedende grunduddannelse sætter rammen for et helt nyt uddannelsesstilbud til unge, dog bygget på elementer og strukturer i de eksisterende uddannelsesstilbud, bl.a. EGU, KUU og produktionsskole.

Det er Danmarks Lærerforenings opfattelse, at kvaliteten af den nye uddannelse er tæt knyttet til lærernes uddannelse og kompetencer, hvilket også er afspejlet i lovforslaget.

Samtidig er det afgørende, at det nye uddannelsesstilbud ikke viderefører de nuværende problemer på området med manglende fleksibilitet og koblinger til andre uddannelsesstilbud.

- Til lovforslagets § 29 stk. 1: Kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen bør også kunne omfatte forløb på Frie Fagskoler. Frie fagskoler er specialiserede til at kvalificere eleverne til erhvervsuddannelse og har både pædagogisk tradition og værkstedsfaciliteter til dette.
- Følgende understregning foreslås tilføjet til § 29 stk. 1 sidste sætning: "[...] ophold på Folkehøjskoler og Frie Fagskoler".
- De nævnte kombinationsforløb bør desuden ikke være begrænset til erhvervsgrunduddannelsen, men bør være en mulighed også på produktionsgrunduddannelsen og den almene grunduddannelse.

- Til lovforslagets § 24 om undervisningens tilrettelæggelse: Der bør være en forpligtelse til at undervisningstilbuddene i de tre linjer omfatter muligheden for dansk som andetsprog til fx sent ankomne unge. Denne gruppe har særlige udfordringer i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. Tilføjelse til enten § 24 eller §§ 30-33: "Institutionen tilbyder dansk som andetsprog til elever med behov herfor".

Med venlig hilsen

Jeanette Sjøberg

Formand for Undervisningsudvalget

København d. 20. februar 2018

Til
Undervisningsministeriet, Departementet
Frederiksholm Kanal 21
1220 København K

Fremsendt som e-post til Henrik.Lindegaard@uvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet:
"Hørings svar FGU-lov".

Hørings svar vedrørende udkast til lov om forberedende grunduddannelse

I høringsbrev af 1. februar 2018 anmoder Undervisningsministeriet ved Departementet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Foreningen har ingen særlige bemærkninger til lovforslaget.

På foreningens vegne,
Karsten Suhr, formand
ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Århus, 18.2.2018

Høringssvar FGU-lov – Lovudkast 1 (lov om forberedende grunduddannelse)

Danmarks Vejlederforening (DVF) takker for muligheden for at afgive høringssvar.
DVF har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Overordnet bifalder DVF etableringen af en sammenhængende kommunal ungeindsats og af en forberedende grunduddannelse for unge som et mere enkelt system med tre uddannelsesspor og en gennemgående kontaktperson til den unge i uddannelsesforløbet, samt at uddannelsen opbygges om hold- og arbejdsfællesskaber, ligesom der er fokus på at skabe et attraktivt socialt liv for de unge.

FGU og vejledning:

DVF bemærker, at det ikke fremgår tydeligt af lovforslaget, hvordan der skal foregå vejledning i elevernes FGU-forløb. I de nuværende ordninger indgår der betydelige vejledningsopgaver som del af f.eks. produktionsskole- og EGU-forløb. Vejledning i fm. FGU-forløb omtales ikke i lovforslaget. DVF mener, det bør tydeliggøres, hvem der skal vejlede på FGU. Det præciseres i lovforslaget, at FGU-underviserne skal have specifikke uddannelser og kvalifikationer. Det bør ligeledes gælde for vejledere på FGU, at de skal have en af Undervisningsministeriet godkendt vejlederuddannelse.

Særlige bestemmelser:

"Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at elever, som på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom eller misbrugsbehandling ikke har mulighed for at gennemføre niveauerne inden for den i § 8, stk. 2, normerede varighed, kan deltage på nedsat tid".

Bemærkninger hertil: Flere unge med angst eller depression og andre lidelser benytter de forberedende tilbud igennem beskæftigelseslovgivningen som f.eks. IDV-elev på en produktionshøjskole eller som ét-fagskursist på AVU. Hvis der kunne åbnes mere for disse elever i FGU, vil de kunne flyttes fra offentlig forsørgelse/uddannelseshjælp til "at være i gang". Det vil være fordelagtigt både for de unge og for samfundet. Der opfordres til, at det indgår i FGU-beskrivelsen, at man kan imødekomme enkeltelevers behov for nedsat tid i en periode.

"§ 28. Erhvervstræning kan for den enkelte elev have en varighed på højst to uger ad gangen og højst fire uger pr. påbegyndt halvår".

Bemærkninger hertil: Der opfordres til at foreslå en større fleksibilitet i erhvervstræningen, så elever kan samle deres praktikuger og få et længere praktikforløb, hvis det vurderes bedst for den

unge. Eksempelvis kunne det i udkastet tilføjes, at i særlige tilfælde vil den unge kunne få et længere praktikforløb, hvis det af kommunalbestyrelsen vurderes nødvendigt.

Med venlig hilsen
På vegne af Danmarks Vejlederforenings bestyrelse
Carla Tønder Jessing
Formand

Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Høringssvar til udkast til lov om forberedende grunduddannelse

DA takker for at være blevet hørt i forbindelse med udkast til lovforslag om forberedende grunduddannelse, som DA har følgende bemærkninger til.

21. februar 2018
AHO

DA bemærker, at følgende sætning *"... og i et samfund med frihed og folkestyre."* i § 1, stk. 3 bør slettes, da det allerede indgår i § 1, stk. 2.

Dok ID: 116476

Lovens § 1 fastlægger uddannelsens formål, og det angives i § 1, stk. 1, at FGU primært skal lede eleven videre til gennemførelse af en ungdomsuddannelse og sekundært til opnåelse af ufaglært beskæftigelse.

DA finder ikke, at denne vægtning mellem de to veje videre efter FGU er hensigtsmæssig eller i overensstemmelse med den politiske aftale, hvor de to veje videre fremstår uden vægtning. Netop i forhold til FGU-målgruppen kan det formodes, at der er en større forekomst af unge, hvor ufaglært beskæftigelse er en god og realistisk vej videre efter en FGU.

Dertil kommer, at den politiske aftale ikke fastsætter en tilsvarende vægtning af de to veje videre, for så vidt angår FGU-målgruppen, men alene fastsætter en generel målsætning for en ungdomsårgang, hvorefter 90 pct. skal opnå ungdomsuddannelse inden det fyldte 25. år.

Denne vægtning i målsætningen for en ungdomsårgang kan imidlertid vanskeligt overføres til FGU-målgruppen, som ikke kan antages at have en sammensætning, der svarer til en gennemsnitlig ungdomsårgang.

Det fremgår af § 4, stk. 2 og 3, at personer, som efter kommunalbestyrelsens vurdering 1) alene har behov for at forbedre deres niveau i dansk eller matematik eller begge fag for at opfylde adgangskrav til en erhvervsuddannelse eller 2) alene har behov for undervisning i almene fag for at imødekomme overgangskrav til en erhvervsuddannelses hovedforløb, er berettiget til at modtage den herfor relevante undervisning på forberedende grunduddannelses basisniveau.

DA mener, at det er uhensigtsmæssigt, at der med indførelsen af FGU sker en yderligere spredning af opgaven med at opkvalificere potentielle erhvervsuddannelseselever til at kunne opfylde enten adgangskrav eller overgangskrav til en erhvervsuddannelse. Med indførelsen af FGU vil opkvalificeringen af potentielle erhvervsuddannelseselever, jævnfør § 4, stk. 2-3, nu skulle ske enten på et VUC eller på FGU afhængigt af flere forskellige kriterier. Resultatet er et uoverskueligt og usammenhængende udbudsbillede af disse aktiviteter, hvilket ikke er til gavn for de potentielle elever og tilgangen til erhvervsuddannelserne. DA foreslår på

den baggrund, at udbudsplaceringen genovervejes, og at aktiviteten i stedet placeres på erhvervsskoler for så vidt angår de elever, der udelukkende har behov for begrænset opkvalificering for at opfylde enten adgangskrav eller overgangskrav. Dette vil bidrage til at sikre en mere effektiv og målrettet overgang til en erhvervsuddannelse for disse personer.

Det fremgår af § 10, stk. 2, at Almen grunduddannelse (AGU) indeholder et basisniveau og to efterfølgende undervisningsniveauer svarende til niveau 1 og 2 i kvalifikationsrammen for livslang læring samt et HF-forberedende niveau. Det fremgår herudover af § 10, stk. 3, at Produktionsgrunduddannelse (PGU) og Erhvervsgrunduddannelse (EGU) indeholder et basisniveau og op til tre efterfølgende undervisningsniveauer svarende til henholdsvis niveau 1, 2 og 3 i kvalifikationsrammen for livslang læring.

DA finder det meget uheldigt, at teksten efterlader et indtryk af, at de forskellige niveauer er tilrettelagt og indholdsdaekket med udgangspunkt i en målsætning om at opfylde niveau-beskrivelserne i den nationale kvalifikationsramme (NQF), som langt hen ad vejen er en gengivelse af den Europæiske kvalifikationsramme (EQF).

Dette har aldrig været formålet med NQF og er ikke i overensstemmelse med Undervisningsministeriets tilkendegivelser ved indførelsen af kvalifikationsrammen, hvor det blev forsikret, at kvalifikationsrammen ikke ville blive rammesættende for uddannelsers struktur og indhold, men alene ville være et instrument til en efterfølgende generel og grovmaskeet niveau-angivelse ud fra en best fit vurdering.

DA finder det afgørende, at uddannelsers indhold og struktur tilrettelægges med udgangspunkt i aftagernes behov (det være sig arbejdsmarkedet eller videre uddannelse) og ikke med udgangspunkt i et teoretisk affattet skema med brede niveauangivelser, som aldrig vil kunne spejle de meget forskelligartede behov og udviklingstendenser blandt de mange aftagere af danske uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 2, § 17 samt bemærkningerne hertil, at det faglige indhold i både PGU og EGU skal bygges op om faglige temaer, der afspejler den lokale erhvervsstruktur og gode beskæftigelsesmuligheder. Det fremgår endvidere, at der i overensstemmelse med den politiske aftale vil blive nedsat en arbejdsgruppe og referencegruppe med relevante aktører på området, der bl.a. skal give forslag til fagrække og faglige temaer.

Fastlæggelsen af de faglige temaer er centralt for DA, da de faglige temaer er retningsgivende for institutionernes valg af uddannelsesretninger lokalt, og dermed hvilket arbejdsmarked/uddannelser der lokalt fokuseres på. DA forudsætter derfor, at der i den nedsatte referencegruppe også vil indgå medlemmer fra arbejdsgiverorganisationer, så det sikres, at referencegruppen har det forudsatte fornødne kendskab til arbejdsmarkedet, erhvervsstruktur og beskæftigelsesmuligheder. DA opfordrer desuden til, at den nedsatte arbejdsgruppes forslag sendes i høring hos Rådet for Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret inden overlevering til undervisningsministeren og ordførerne.

DA bemærker, at Produktionsgrunduddannelsen, jævnfør den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job ikke er erhvervskompetencegivende. Det bør fremgå eksplicit i bemærkninger til § 14 og 15.

Det fremgår af bemærkningerne til § 15 om PGU, at institutionerne har pligt til at iværksætte et målrettet opsøgende arbejde i lokalområdet med sigte på i videst muligt omfang at finde egnede match mellem elever og virksomheder. Det fremgår endvidere i § 18, stk. 4, om EGU og bemærkningerne hertil, at kommunalbestyrelsen (den kommunale ungeindsats) skal indgå en praktikopsøgende indsats i koordination med institutionen for forberedende grunduddannelse. Det fremgår endelig af § 28, stk. 2, at institutionerne skal inddrage det lokale erhvervsliv m.v. med henblik på, at eleverne modtager relevant erhvervstræning.

DA bemærker, at der er risiko for, at institutionernes og kommunernes kontakt til virksomhederne bliver uorganiseret og usystematisk, hvilket kan være kontraproduktivt i forhold til det ønskede mål med den opsøgende indsats. DA bemærker endvidere, at en overdreven og usystematisk indsats i forhold til virksomhederne for at etablere praktikpladser i relation til EGU kan sætte oprettelse af EUD-praktikpladser under pres. DA vil opfordre til, at der fra centralt hold fastsættes nogle retningslinjer, der sikrer, at kommunalbestyrelserne koordinerer den opsøgende indsats med f.eks. jobcentre og institutionerne, så virksomhederne har få og brede kontaktflader til kommunerne.

For så vidt angår § 17, stk. 3, bemærker DA, at en praktikdel foregår på en arbejdsplads ved en "tidsbegrænset" og ikke som i loven angivet "midlertidig" ansættelse af eleven i en virksomhed. Dette bør justeres.

For så vidt angår § 18, stk. 2, bemærker DA, at det er væsentligt, at indgåelsen af en praktikaftale er til mindst mulig administrativ gene for virksomhederne. I den forbindelse foreslår DA, at arbejdsmarkedets parter inddrages i arbejdet med at udforme den i loven nævnte formular for praktikaftaler.

Det fremgår af § 18, stk. 7, at kommunalbestyrelsen for elever, som mister en praktikaftale, hvad enten det er uforskyldt eller ej, vil have pligt til at træffe beslutning om elevens eventuelle videre forløb på forberedende grunduddannelse, herunder søge at tilvejebringe eleven en ny praktikplads.

DA bemærker, at der bør sikres hjemmel til at sanktionere en elev, ved f.eks. at trække eleven for skoleydelse, hvis eleven selvforskyldt mister en praktikaftale.

Det fremgår af bemærkninger til § 29, stk. 1, at kombinationsforløb er undervisningsforløb, der indeholder elementer fra en kompetencegivende ungdomsuddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedsuddannelser.

DA bemærker, at arbejdsmarkedsuddannelserne pr. definition ikke er en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Derfor skal § 29, stk. 1, tilrettes, så "*kompetencegivende ungdomsuddannelser*" erstattes med "*kompetencegivende uddannelser*".

DA står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Alex Hooshlar

Til Undervisningsministeriet

Høringsvar

21. februar 2018

Bemærkninger til **lovudkast 1** (lov om forberedende grunduddannelse)

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, fremsender her sit høringssvar vedrørende **Lovudkast 1** (Lov om forberedende grunduddannelse).

Indledningsvist vil DCUM takke for at få mulighed for at afgive høringssvar på lovforslaget.

Som en generel betragtning, vil Dansk Center for Undervisningsmiljø gerne udtrykke sin opbakning til at etablere en forberedende grunduddannelse (FGU) til unge under 25 år, som af den kommunale ungeindsats er vurderet til at være i målgruppen for uddannelsen.

I forhold til lovforslagets fastlæggelse af formål og rammer for uddannelsen, fremgår det af bemærkningerne, at der er fokus på trivsel både som et af de tre retningsvisende mål, og som et særligt opmærksomhedspunkt i forhold til uddannelsens rammer og elevernes udvikling af sociale kompetencer.

På baggrund af målgruppens vanskeligheder og behov vurderer vi, at en grundlæggende trivselsarbejde er nødvendig for at sikre formålet med uddannelsen som beskrevet i § 1.

DCUM anbefaler derfor, at det tydeligt fremgår af lovens tekst, at arbejdet med den generelle trivsel skal være en gennemgående indsats for hele elevgruppen, så trivselsarbejdet afspejles i såvel sociale som undervisningsmæssige sammenhænge. Denne betragtning vil være gennemgående for de konkrete bemærkninger, som angives herunder.

Nedenstående er konkrete ændringsforslag eller kommentarer til lovforslaget.

§ 1, stk. 2. DCUM foreslår, at "*læringsmiljø*" slettes, og der i stedet indsættes "undervisningsmiljø", hvilket betyder, at sætningen kommer til at lyde som følger: "Stk. 2. Forberedende grunduddannelse skal gennemføres i et inkluderende *undervisningsmiljø*, hvor undervisningen bygger på åndsfrihed, ligeværd og demokrati, og har til formål at bidrage til at:..."

Forslaget begrundes med at undervisningsmiljø er det overordnede begreb i forhold til det samlede undervisningsfællesskab, som skal virkeliggøres i loven.

Dertil kommer, at Undervisningsmiljøloven som nævnt i bemærkningerne til § 40 er gældende for den forberedende grunduddannelse, eftersom et inkluderende undervisningsmiljø er en forudsætning for at fremme elevernes trivsel, udvikling og faglighed.

§ 1, stk. 2. indsættes som nyt stk. 3), og eksisterende stk. 3) bliver derfor stk. 4).

- 3) Fremme undervisningsmiljøet via de tre centrale elementer: det fysiske, det psykiske og det æstetiske undervisningsmiljø med henblik på at understøtte den forberedende grunduddannelses formål: trivsel, udvikling og læring.

Begrundelse: Den forberedende grunduddannelse skal bidrage til en række forhold herunder som nævnt i § 1, stk. 2, nr. 1) *styrke elevernes selvstændighed samt faglige, personlige og sociale udvikling og kompetence.*

Men det fremgår ikke i tilstrækkelig grad, at elevernes trivsel i den forberedende grunduddannelse, herunder fællesskabsfremmende indsatser for at skabe inkluderende undervisningsmiljø, er forudsætningen for at styrke elevernes faglige, personlige og sociale udvikling. Der er stadig stærkere evidens for, at trivsel også fremmer motivation for læring, læreprocesser, hukommelse og kreativitet. Derfor er det oplagt at tilstræbe så nuanceret og sammenhængende forståelse af trivsel som muligt. (Knoop, Holstein, Viskum & Lindskov, (2016). *Fra kædsomhed til trivsel i skolen: eori og data fra Den Nationale Trivselsmåling*, DCUM.) Trivsel og læring/faglighed er hinandens forudsætninger i uddannelsesinstitutioner, og trivselsindsatserne har endnu større betydning i den forberedende grunduddannelse på grund af den gennemsnitligt højere grad af behov for specialpædagogiske indsatser, ordblindhjælpemidler og differentiering i undervisningen og praktikken. Dertil kommer, at der i målgruppen er flere elever, der har haft markant fravær og andre negative socioøkonomiske faktorer, end andre elevgrupper.

§24 og §30 -34 samt bemærkninger hertil

DCUM glæder sig over, at ministeriet i bemærkningerne s. 34 skriver om det inkluderende læringsmiljø og ønsker, at der skal "herske en kultur, hvor specialpædagogisk støtte og den inkluderende tilgang er tænkt sammen." Det fremgår i forlængelse heraf, at undervisningsinstitutionen vurderer, i hvilken udstrækning det inkluderende læringsmiljø på institutionen i praksis kan dække og imødekomme støttebehovet. I praksis kan sammentænkning af specialpædagogisk støtte og den inkluderende tilgang give en række store udfordringer. Derfor er der behov for et helt særligt fokus på, hvorledes de særlige individuelle specialpædagogiske indsatser spiller sammen med det generelle undervisningsmiljø.

DCUM foreslår, at der oprettes et vidensmiljø på nationalt plan - gerne i DCUM regi - der kan yde faglig sparring, tilbyde opkvalificering og opsamle viden om de forskellige indsatser i forhold til at tænke individuelle støttemiljøer og fællesskabsrettede undervisningsmiljøer sammen.

DCUM besidder stor viden og erfaring med ovenstående og indgår gerne i dialog herom.

§37 og 38§ Underviserkompetencer. Det fremgår af bemærkningerne og i § 37, at ministeriet er opmærksom på, at det kræver helt særlige kompetencer at arbejde med målgruppen. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne, at det indgår i den politiske aftale, "at undervisere som led i udmøntningen og tilrettelæggelsen af den nye forberedende grunduddannelse skal have et kompetenceløft, der skal understøtte realisering af uddannelsens formål og i øvrigt understøtte realisering af uddannelsens formål og i øvrigt understøtte den daglige indsats i arbejdet med eleverne".

DCUM anbefaler, at de pædagogiske kompetencer der kræves for at samle den meget sammensatte elevgruppe bliver tydeligere i loven, der umiddelbart i § 38 har fokus på fagfaglige kompetencer.

DCUM foreslår derfor at indsætte et § 38, stk. som nyt stk. 5, og eksisterende stk. 5, bliver derfor stk. 6.

"Den, der underviser for institutionen har eller kan umiddelbart få opkvalificeret sig til at have de pædagogiske kompetencer, der kræves for at arbejde med målgruppen."

§ 39, §§ 40 -42 (kapitel 6)

I denne del af lovudkastet der jf. overskriften omhandler "aktiv deltagelse, orden, trivsel m.v.", indgår der i forhold til trivsel blot, at ordens-samværsreglerne understøttes af en aktiv trivselspolitik (§ 40, stk. 1, sidste pkt.). DCUM kan imidlertid se af de generelle bemærkninger og af bemærkninger til de konkrete bestemmelser, at undervisningsministeriet har gjort sig flere tanker om trivsel.

§39 Stk. 2.

DCUM bemærker, at udelukkelse fra undervisningen er en særligt indgribende sanktion i en elevs liv og modarbejder, at eleven bliver forberedt til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller varetage et arbejde. En sådan sanktion bør derfor kun anvendes, som en sidste mulighed, når skolen finder det umuligt at

opfylde uddannelsesformålet for den konkrete elev. Vi finder dette vigtigt, særligt i forhold til målgruppen for uddannelsen, som ved udelukkelse vil blive afskåret fra ungdomsuddannelse og risikere en svag tilknytning til arbejdsmarkedet.

§40

DCUM ønsker, at trivsel skal fremgå tydeligere af lovudkastet og derudover foreslår vi, at nogle af ministeriets egne bemærkninger til § 40 s. 86 nederst om undervisningsmiljø og trivsel bliver skrevet ind.

DCUM anbefaler, at der bliver indsat nyt stk. 2 (eksisterende stk. 2 bliver dermed stk. 3): "Trivselspolitikken jf. stk. 1 understøtter undervisningsmiljøet og kan både indeholde retningslinjer for forebyggelse samt håndtering af det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø. Herunder mobning, krænkende adfærd på sociale medier, samt retningslinjer for hvordan ledelses og lærere skal arbejde systematisk med trivsel og psykisk sundhed."

Med venlig hilsen

Jannie Moon Lindskov

Direktør
Dansk Center for Undervisningsmiljø

Undervisningsministeriet
Departementet

København,
21-02-2018

Lovudkast 1: henrik.lindegaard@uvm.dk

Lovudkast 2: henrik.lindegaard@uvm.dk

Lovudkast 3: lise.bagge.rasmussen@uvm.dk

Lovudkast 4: nanna.hvas.jacobsen@uvm.dk

Høringsvar fra Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) vedr. udkast til lovforslag vedr. forberedende grunduddannelse (FGU)

Tak for muligheden for at kommentere udkast de fire lovudkast vedr. forberedende grunduddannelse (FG).

Samlet set støtter vi lovforslagene vedr. FGU. Især er vi glade for, at der tages udgangspunkt i den enkelte unges situation, for den store fleksibilitet i uddannelsen, for at der skabes en samlet kommunal indgang, for etablering af et kædeansvar, for kontaktpersonen og for ambitionen om en ensartet finansiering.

Vi har dog en række bemærkninger til de enkelte lovudkast, som vi kort vil redegøre for herunder. Bemærkningerne bygger på mere detaljerede høringssvar fra DFS' medlemsorganisationer, som er direkte eller indirekte berørt af lovgivningen. Derfor henviser vi til høringssvar fra Produktionsskoleforeningen, Daghøjskoleforeningen, Ungdomsskoleforeningen, AOF, Efterskoleforeningen og FFD for yderligere detaljer.

Vi har samlet vores bemærkninger til alle fire lovudkast i samme dokument, som sendes til de respektive modtagere med de relevante bemærkninger fremhævet.

Lovudkast 1 (lov om FGU)

- **Bestemmelsen i § 5 bør fjernes, da personer over 25 år hører hjemme i voksenuddannelsessystemet.**
- **Produktionsskolernes stærke udgangspunkt i værkstedsundervisningen bør fremhæves mere kvalificeret i lovttekstens §§ 14 og 15.**
- **Der bør være en større fleksibilitet i modulopbygningen af PGU-sporet, jf. bemærkningerne til lovforslaget s. 72 n.**
- **Arbejdsfordelingen mellem den kommunale ungeindsats (KUI) og uddannelsesstedet hvad angår virksomhedspraktik bør ændres i overensstemmelse med KUIs koordinerende funktion og uddannelsesstedets kendskab til elev og dennes forløb, jf. §§ 16 og 18.**
- **Rammerne for erhvervstræning bør gøres mere fleksible, jf. § 28.**
- **Vi støtter i høj grad muligheden for kombinationsforløb, jf. § 29. I lovtteksten nævnes udelukkende muligheden for at kombinere med elementer fra kompetencegivende**

ungdomsuddannelser og folkehøjskoler. Muligheden bør udvides til også at omfatte de øvrige folkeoplysende skoler og foreninger (f.eks. daghøjskoler eller oplysningsforbund).

- Vi har en bekymring for, at der kan være indholdsmæssige krav i EGU-sporet, som de facto vil underminere anvendelsen af højskoleforløb i kombinationsforløbene.
- Slutevaluering og fagprøve, som det i dag kendes fra produktionsskolerne, bør indgå i loven og lovbemærkningerne.
- Der bør følge finansiering med kostforpligtelsen og det bør undersøges om eleverne skal svare skat af den vederlagsfrie kost.
- FGU-institutionerne bør betragtes på lige fod med erhvervsskolerne fsva. arbejdsmiljø og krav til elevernes anvendelse af maskiner mv.
- Der bør afsættes ressourcer til supplerende undervisning og støtte til bl.a. ordblinde, jf. § 31.
- Der er forskellige udfordringer med finansieringen, som bør løses i en tilskudsbekendtgørelse, både hvad angår de forskellige forslag vedr. ressourcer og finansiering nævnt i forslagene ovenfor, men også f.eks. i forbindelse med etableringen.

Lovudkast 2 (lov om institutioner)

- I forhold til § 1, stk. 3 om indtægtsdækket virksomhed og § 3, stk. 2 om varetagelse af undervisning i bl.a. yderområder og landdistrikter, bør det sikres, at FGU ikke udkonkurrerer andre civilsamfunds- eller markedsaktører som f.eks. oplysningsforbund eller daghøjskoler.
- Der bør være mindst én institution i hvert dækningsområde, der udbyder alle tre spor og hvor ledelse, administration mv. har sit virke, for at sikre sammenhæng mellem ledelse, organisering og uddannelsespraksis.
- Der bør være mulighed for at uddelegere kompetence fra institutionens ledelse til den lokale skole for at sikre lokal forankring.
- De midlertidige bestyrelse bør have en maksimal kompetence og legitimitet for at fremtidssikre etableringen. Det kan ske ved at tage udgangspunkt i den sammensætning, der også fremadrettet skal lede FGU-institutionen, jf. § 12.
- Elevdemokratiet på uddannelserne bør sikres både med elevrepræsentation i bestyrelserne og med oprettelsen af elevråd.
- For at sikre den rette overgang, foreslår vi desuden af de midlertidige bestyrelser får repræsentation af driftsoverenskomstindehaverne på FVU og ordblindeundervisning, jf. § 60.
- Der bør ses på om rammerne for arbejdsskadesikring er brede nok i betragtning af FGU'ens indhold.
- KUU-elevernes mulighed for at gennemføre uddannelsen med det indhold, de er optaget på, bør sikres.

Lovudkast 3 (lov om vejledning)

- Det unges boligsituation såvel som de geografiske forhold med lange afstande til uddannelsesstederne bør skrives ind i § 2 ff om uddannelsesplanen.
- Kontaktpersonen bør kunne rekrutteres fra et bredere felt end blandt kommunens medarbejdere, jf. § 2.
- Vi foreslår at det i § 2 k præciseres, at målgruppevurderingen skal indeholde en vurdering af andre tilbud, der kan tjene den unge bedst, dvs. de tilbud, der nævnes i bemærkningerne s. 27.

- Efterskolerne mangler på listen over skoler, der kan være et alternativ til FGU, som nævnes i bemærkningerne til § 2 k (s. 27) og bør tilføjes.

Lovudkast 4 (følgelovforslag)

- Der bør sikres mulighed for, at personer under 25 år, der ikke tilhører målgruppen for FGU også fremover har ret til tilbud efter lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Med venlig hilsen

Trine Bendix Knudsen
Sekretariatsleder

Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar til lovforslag om forberedende grunduddannelse

DI takker for muligheden for at kommentere lovforslaget inden fremsættelse i Folketinget.

I lovforslagets § 1, stk. 1, fastlægges uddannelsens formål, og det angives, at det er et primært mål for FGU at lede eleven videre til gennemførelse af en ungdomsuddannelse og at beskæftigelse således er sekundært formål. DI kan ikke genfinde denne vægtning mellem de to formål, som i den politiske aftale fremstår som ligeværdige.

DI er enig i behovet for, at flere unge får kompetencer, der gør dem i stand til at blive aktive samfundsborgere og samtidig selvforsørgende, men finder det for ensidigt at fokusere på uddannelse som den primære vej hertil, i særdeleshed for den gruppe unge, som er FGU-målgruppen. Vi foreslår derfor, at lovteksten bringes i overensstemmelse med den politiske aftale og ikke foretager en prioritering af de to veje videre efter en FGU.

DI er bekymret over den yderligere spredning af undervisningsforløb, der skal opkvalificere ansøgere til erhvervsuddannelserne, så de kan honorere enten adgangskrav eller overgangskrav i erhvervsuddannelserne. Der er behov for, at flere både unge og voksne vælger en erhvervsuddannelse, og derfor skal der være en klar og ligetil vej til at kunne starte på en erhvervsuddannelse. Det er ikke tilfældet med den foreslåede opdeling af forløbene mellem FGU-institutioner og VUC på baggrund af en række kriterier om alder, beskæftigelse mv. DI opfordrer til, at denne udbudsplacering følges nøje med henblik på en revurdering af udbudsplaceringen, herunder at det overvejes at placere opgaven eller dele heraf hos erhvervsskolerne.

DI deler DA's kritik af brugen af NQF, som ikke bidrager til at sikre at uddannelserne er tilpasset de aftagerbehov de bør sigte på.

DI henviser i øvrigt til høringssvaret fra DA, som DI fuldt ud kan tilslutte sig.

Med venlig hilsen

Anja Trier Wang
Chefkonsulent

København den 21. februar 2018

Undervisningsministeriet
Henrik Lindegaard

Høringssvar FGU-lov

Handelsskolernes Lærereforening skal hermed give sin tilslutning til høringssvar fremsendt af Uddannelsesforbundet vedr. udkast til lov om forberedende grunduddannelse.

Med venlig hilsen

Henrik Lindegaard

Fra: Henrik Christensen <hc@danskoplysning.dk>
Sendt: 21. februar 2018 09:47
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Høringssvar FGU-lov - lovudkast 1

Høringssvar fra Dansk Oplysnings Forbund (DOF) vedr. udkast til lovforslag vedr. forberedende grunduddannelse (FGU)

Tak for muligheden for at kommentere de fire lovudkast vedr. forberedende grunduddannelse (FGU).

Samlet set støtter vi lovforslagene vedr. FGU. Især er vi glade for:

- at der tages udgangspunkt i den enkelte unges situation
- den store fleksibilitet i uddannelsen
- at der skabes en samlet kommunal indgang
- etablering af et kædeansvar
- kontaktpersonen
- ambitionen om en ensartet finansiering.

Vi har følgende bemærkninger til lovudkastet:

- Produktionsskolernes stærke udgangspunkt i værkstedsundervisningen bør fremhæves mere kvalificeret i lovttekstens §§ 14 og 15.
- Der bør være en større fleksibilitet i modulopbygningen af PGU-sporet, jf. bemærkningerne til lovforslaget s. 72 n.
- Arbejdsfordelingen mellem den kommunale ungeindsats (KUI) og uddannelsesstedet hvad angår virksomhedspraktik bør ændres i overensstemmelse med KUIs koordinerende funktion og uddannelsesstedets kendskab til elev og dennes forløb, jf. §§ 16 og 18.
- Rammerne for erhvervstræning bør gøres mere fleksible, jf. § 28.
- Vi støtter i høj grad muligheden for kombinationsforløb, jf. § 29. I lovtteksten nævnes udelukkende muligheden for at kombinere med elementer fra kompetencegivende ungdomsuddannelser og folkehøjskoler. Vi foreslår at muligheden udvides til også at omfatte daghøjskoler.
- Slutevaluering og fagprøve, som det i dag kendes fra produktionsskolerne, bør indgå i loven og lovbemærkningerne.
- Der bør følge finansiering med kostforpligtelsen og det bør undersøges om eleverne skal svare skat af den vederlagsfrie kost.
- FGU-institutionerne bør betragtes på lige fod med erhvervsskolerne fsva. arbejdsmiljø og krav til elevernes anvendelse af maskiner mv.
- Der bør afsættes ressourcer til supplerende undervisning og støtte til bl.a. ordblinde, jf. § 31.
- Der er forskellige udfordringer med finansieringen, som bør løses i en tilskudsbekendtgørelse, både hvad angår de forskellige forslag vedr. ressourcer og finansiering nævnt i forslagene ovenfor, men også f.eks. i forbindelse med etableringen.

Venlige hilsner

Henrik Christensen
Sekretariatsleder

Notat

Dato 20. februar 2018

MLJ

Side 1 af 2

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Til
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Vedr. forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for muligheden for at afgive høringssvar på forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Høringssvaret er bygget op, så der først vil være generelle kommentarer og herefter kommentarer til de specifikke paragraffer.

DS anerkender lovens intentioner om udstrakt fleksibilitet, både i forhold til den enkelte unge, det er nødvendigt; men også at der procesmæssigt er fokus på udvikling- og forsøgsvirksomhed.

Det er positivt, at der lovgivningsmæssigt er taget højde for mulighed for dispensation, forlængelse, nedsat tid og andre dokumenterede hensyn. Spørgsmålet er, om der er tilstrækkelig fleksibilitet i forløbet, især når den samlede FGU maksimalt er 2 år.

Kommentarer til de specifikke §§:

§4 stk.3

Det fremgår, så vidt vi kan se, ikke af bemærkningerne, om den unge vil kunne komme på FGU, hvis den unge har gennemført en STU? Det mener DS kan være relevant for nogle unge – derfor er det vigtigt, at det er en mulighed.

§ 8 og 9

Vedr. Uddannelseslængde

Det fremgår ikke klart af loven, om FGU'en kan forlænges og hvor meget. DS vil gerne gøre opmærksom på, at varigheden af FGU på 2 år er en væsentlig forringelse i forhold til gældende lov, hvilket vækker bekymring i forhold til arbejdet med specifikke målgrupper med komplekse barrierer. F.eks. i arbejdet med senmodne unge eller sent-ankomne to-sprogede unge, debuterende psykiatriske unge, unge med alvorlig mistroivsel.

Tre eksempler, som kan illustrere dette

- Eksempel 1

På nuværende tidspunkt har en ung mulighed for et ophold på en produktionsskole i 1-1½ år.

Herefter mulighed for EGU eller KUU i 2 år, evt. med efterfølgende AVU fag med henblik på at kunne blive optaget på HF.

Den samme varighed og fleksibilitet i forhold til tilrettelæggelse ses ikke i lovforslaget om FGU, hvilket især er bekymrende for unge, som modnes sent, og som har brug for længere tid til at blive klar til uddannelse. Der er tale om unge, som ikke har en varig funktionsnedsættelse og derfor ikke umiddelbart er i STU-målgruppen.

- Eksempel 2

Unge sent ankomne, evt. danske statsborgere, som har gået i skole i udlandet, hvor de har afsluttet 10 års skolegang.

Skal disse unge tilbydes danskundervisning som led i en FGU? I så fald vil de 2 år være utilstrækkeligt. Især hvis den unge efter danskundervisning stadig vil have behov for et forberedende forløb i form af ex. Produktionsgrunduddannelse eller Erhvervsgrunduddannelse.

- Eksempel 3

En gruppe unge forlader folkeskolen, uden at deres vanskeligheder er blevet tydelige eller dominerende.

De er ikke udredt og deres eventuelle behov/hensyn har ikke været i primær fokus, før problemerne for alvor bliver tydelige i den for disse unge vanskelige transformationsperiode fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

Der er tale om unge, som sent konstateres at mistrives, og unge, som har debuterende eller ukendte psykiatriske vanskeligheder.

Disse unge er ikke klar til FGU og vil risikere at "spilde" kostbar FGU tid, hvis denne sættes i gang for tidligt.

Venlig hilsen

Majbrit Berlau
Formand for Dansk Socialrådgiverforening.

Undervisningsministeriet
Departementet
Att.: Henrik Lindegaard
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 21. februar 2018

Vedrørende sagsnr.: 18/00344

Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B) takker for muligheden for at afgive høringsvar til Undervisningsministeriet om forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

DEG-B beklager den korte høringsfrist, der samtidig ligger hen over en ferieperiode. I forhold til tidsrammen, høringssvarets omfang og kompleksitet er der givet en uhensigtsmæssig kort høringsfrist.

Overordnet er DEG-B positive over for lovudkastet og ser frem til at følge udviklingen på tæt hold.

DEG-B har følgende bemærkninger:

Foreningen er betænkelig ved bestemmelsen i § 4, stk. 3, hvor det fastsættes, at elever under 25 år, der alene skal opkvalificeres til at imødekomme overgangskravene til en erhvervsuddannelse, kan henvises til FGU-institutionernes basisniveau.

DEG-B finder det uhensigtsmæssigt, at de opkvalificerende undervisningsforløb nu spredes over endnu flere udbydere. Det fremmer ikke gennemsigtigheden ift. vejen til optagelse på en erhvervsuddannelse, hvor der er brug for væsentligt flere kvalificerede elever end i dag.

Det fremgår endvidere i § 18, stk. 4, om EGU og bemærkningerne hertil, at kommunalbestyrelsen (den kommunale ungeindsats) skal indgå en praktikopsøgende indsats i koordination med institutionen for forberedende grunduddannelse. Det fremgår endeligt af § 28, stk. 2, at institutionerne skal inddrage det lokale erhvervsliv m.v. med henblik på, at eleverne modtager relevant erhvervstræning.

DEG-B finder det vigtigt og nødvendigt, at der fastsættes retningslinjer, der sikrer, at kommunalbestyrelserne koordinerer den opsøgende indsats, og samtidig sikrer, at eud-praktikpladser ikke sættes under pres, og der ikke konverteres eud-praktikpladser til FGU.

DEG-B vil anmode om, at det i § 29 præciseres, at kombinationsforløb kan indeholde elementer fra kompetencegivende uddannelser og således også fra AMU, som ikke er en ungdomsuddannelse. DEG-B noterer med tilfredshed, at der helt overvejende sigtes på, at elementer fra erhvervsuddannelserne og AMU kan indgå i kombinationsforløb. DEG-B forudsætter, at disse elementer afholdes af den udbydende erhvervsskole og på erhvervsskolens ansvar.

DEG-B ønsker generelt, at det præciseres i lovforslaget, at de lokale erhvervsskoler skal inddrages tæt i arbejdet med udvikling og afholdelse af FGU. Særligt peges på tilrettelæggelsen af afstigning fra uddannelsen, når eleven har opnået kompetencer, der er adgangsgivende til erhvervsuddannelserne, men samarbejdet er tilsvarende centralt i forbindelse med tilrettelæggelse af såvel den almene grunduddannelse som produktionsgrunduddannelsen.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne

Lars Goldschmidt
Formand

Undervisningsministeriet
Departementet
Att.: Henrik Lindegaard
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 21. februar 2018

Vedrørende sagsnr.: 18/00344

Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) takker for invitationen til at afgive høringssvar til Undervisningsministeriet i høring over forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

DEG-L beklager den korte høringsfrist, der samtidig ligger hen over en ferieperiode. I forhold til tidsrammen, høringssvarets omfang og kompleksitet er der givet en uhensigtsmæssig kort høringsfrist.

Overordnet er DEG-L positive over for lovudkastet og ser frem til at følge udviklingen på tæt hold.

DEG-L har følgende bemærkninger:

Foreningen er betænkelig ved bestemmelsen i §4, stk. 3, hvor der skabes mulighed for, at elever der alene skal imødegå overgangskravene, kan henvises til FGU-institutionernes basisniveau.

DEG-L finder det uhensigtsmæssigt, da almene fag der tilbydes på erhvervsuddannelsernes grundforløb er fagligt tonede og bidrager til den faglige forståelse af det pågældende fagområde. Ydermere rettes betænkeligheden mod den hjemmel, som forslaget §5 tillægges kommunalbestyrelsen at udvide målgruppen til at omfatte elever over 25 år.

De kompetencebehov målgruppen over 25 år har brug for i deres videre erhvervsuddannelsesforløb – almen som uddannelsesspecifikke – fastlægges ved en realkompetencevurdering (RKV), der foretages af en erhvervsuddannelsesinstitution. De efterfølgende tilpassede uddannelses tilbud har ofte et tidsperspektiv, der retter sig mod optagelsesterminer til et hovedforløb for således at sikre såvel elev som virksomhed et sammenhængende forløb.

Denne spredning af elever kan bevirke, at erhvervsuddannelsesinstitutionerne ikke har grundlag for at oprette korte grundforløb 2 hold til målgruppen.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen i §4 stk. 3 undlades.

DEG-L er utilfredse med, at lovforslagets §10 sigte med den almen linje alene fører til HF og gymnasie niveau, og ikke medtager muligheden for at kvalificere sig til eux.

Foreningen foreslår, at der i §2 indskrives en præcision, at kvalifikation til en erhvervsuddannelse ligeledes kan føre til et forløb, der leder til en erhvervsfaglig studentereksamen (eux).

DEG-L opfordrer på det kraftigste til, at eux eksplicit italesættes i denne kontekst, da eux befinder sig i et spændingsfelt mellem en erhvervs- og en gymnasialuddannelse.

Det foreslåede kræver konsekvensændringer i §12 stk. 1, §13 samt §36 stk. 4.

Det fremgår endvidere i § 18, stk. 4, om EGU og bemærkningerne hertil, at kommunalbestyrelsen (den kommunale ungeindsats) skal indgå en praktikopsøgende indsats i koordination med institutionen for forberedende grunduddannelse. Det fremgår endeligt af § 28, stk. 2, at institutionerne skal inddrage det lokale erhvervsliv m.v. med henblik på, at eleverne modtager relevant erhvervstræning.

DEG-L peger på, at det er vigtigt og nødvendigt at fastsætte retningslinjer, der sikrer, at kommunalbestyrelserne koordinerer den opsøgende indsats, og samtidig sikrer at eud-praktikpladser ikke sættes under pres, og der ikke konverteres eud-praktikpladser til FGU.

DEG-L vil anmode om, at der i §29 præciseres, at det er erhvervsuddannelsesinstitutionen, der er den primære samarbejdsinstitution, der er ansvarlig og bør afholde dele af kompetencegivende forløb, der skal indgå i et kombinationsforløb, og elementerne der inddrages, ligeledes er underlagt lov om erhvervsuddannelser samt relevante uddannelsesbekendtgørelser.

Der kan således argumenteres for, at et tættere samarbejde med erhvervsuddannelserne kan betyde, at eleverne hurtigt bliver trygge i miljøet og får mod på mere. Eleverne erhverver kompetencer, der letter overgangen til det ordinære ungdomsuddannelsessystem, og ikke mindst er eleverne blevet kendt på erhvervsskolen, i studiemiljøet og af underviserne. Derved opnår eleven en lettere og mere glidende overgang til erhvervsuddannelsen, og samtidig kan elevens eventuelle udfordringer imødekommes og udløse relevant studiehjælp fra dag ét, når eleven påbegynder en ordinær ungdomsuddannelse, hvilket betyder større chance for gennemførelse.

Foreningen støtter kriterierne for, at undervisning inden for et fagligt tema, skal varetages af en person, der har gennemført en erhvervsuddannelse inden for det faglige tema. DEG-L vil dog opfordre til, at der i lovforslaget åbnes for muligheden for, at der kan indgås en samarbejdsaftale med en lokal erhvervsuddannelsesinstitution, såfremt FGU-institutionen ikke besidder samtlige kompetencer. Dermed tilgodeses og sikres et kvalificeret fagligt niveau på alle FGU-institutioner, der kan bidrage til at sætte en faglig retning for elevernes uddannelsesafklaring og -valg.

DEG-L ønsker generelt, at der bør fremgå en tydeligere præcisering af at inddrage de lokale erhvervsuddannelsesinstitutioner i samarbejdet i forbindelse med udvikling og afholdelse af FGU.

Særligt peges på tilrettelæggelsen af afstigning fra basisniveau, når eleven har opnået kompetencer, der er adgangsgivende til erhvervsuddannelserne.

Ligeledes bør en tilsvarende forpligtelse indgå i tilrettelæggelse af både den almene grunduddannelse som produktionsgrunduddannelsen, for hermed at sikre eleven får den korteste vej til en erhvervsuddannelse og eux.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne

Peter Amstrup
Formand

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

**Undervisningsministeriet, Departementet
Att.: Henrik Lindegaard**

S. 1
20.02.2018

Høringssvar vedr. FGU-lov

Danske Gymnasier har den 1. februar 2018 modtaget Undervisningsministeriets forslag til lov om forberedende grunduddannelser.

En kommende lov om forberedende grunduddannelse vil bl.a. være relevant i forbindelse med gymnasieskolernes senere optagelse af eleverne. Danske Gymnasiers bemærkninger knytter sig til optagelsesbetingelserne på de gymnasiale uddannelser, hvor følgende lægges til grund.

Som udgangspunkt henvender lovforslaget sig til erhvervs- og produktionsskolerne, idet den forberedende grunduddannelse vil erstatte produktionsskoletilbuddet.

Efter forslaget vil udgangspunktet for almen grunduddannelse være undervisning i almene fag tilrettelagt på en praksisrettet måde. Almen grunduddannelse er målrettet relativt afklarede unge, der har som mål at fortsætte i en erhvervsuddannelse, på den 2-årige hf eller eventuelt en anden gymnasial ungdomsuddannelse, men som ikke opfylder de formelle adgangskrav. Der er undervisning i almene fag som for eksempel dansk, dansk som andet-sprog, matematik, engelsk, naturvidenskab og samfundsfag. Desuden er der helhedsorienteret undervisning.

I relation til muligheder for at fortsætte i en gymnasial ungdomsuddannelse efter det foreslåede bemærkes, at eleverne i *princippet* vil have mulighed for at fortsætte i de 3-årige gymnasiale uddannelser efter forberedende grunduddannelse. Optagelse til de 3-årige gymnasiale uddannelser, som ikke sker i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse, beror imidlertid på en konkret vurdering foretaget af

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

lederen af den gymnasieskole, man søger ind på.

Ansøgeren er optagelsesberettiget, hvis institutionens leder ud fra en helhedsvurdering på baggrund af en centralt stillet prøve og en samtale med ansøgeren vurderer, at denne kan påbegynde og gennemføre den ønskede gymnasiale uddannelse.

S. 2
20.02.2018

I modsætning hertil er der retskrav på optagelse til den 2-årige hf for ansøgere, der har bestået en række fag i almen forberedelseseksamen (under almen voksenuddannelse), og som søger optagelse i den førstkommande termin, efter fagene er bestået. Det drejer sig bl.a. om dansk eller dansk som andet-sprog, engelsk og matematik, alle på D-niveau. Desuden naturvidenskab og fx samfundsfag på G-niveau eller derover. Efter forslaget vil disse fag indgå i fagrækken på almen grunduddannelse.

Det foreliggende lovforslag samt bemærkningerne hertil fremstår uklare i forhold til de optagelsesbetingelser for de gymnasiale uddannelser, der gør sig gældende for elever, der har gennemført en almen forberedende grunduddannelse.

På baggrund heraf henstiller Danske Gymnasier, at optagelsesbetingelserne for de gymnasiale uddannelser præciseres, herunder om det foreliggende lovforslag vil kunne få betydning for den nugældende optagelsesbekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand, Danske Gymnasier

Undervisningsministeriet
Att.: Henrik Lindegaard
Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 20. februar 2018
Sag 20-2018-00237 – Dok. 357381/kwk_dh

Høringssvar over udkast til lov om forberedende grunduddannelse (FGU)

Danske Handicaporganisationer (DH) har følgende bemærkninger:

Overordnede bemærkninger

DH er overordnet set positiv over for den nye forberedende grunduddannelse (FGU). Der vil uden tvivl være en gruppe unge mennesker med handicap, der i dag ikke får en ungdomsuddannelse, som vil kunne profitere af et kommende FGU tilbud. Her skal FGU gerne blive springbrættet til en ordinær ungdomsuddannelse eller alternativt til arbejdsmarkedet.

Gruppen af unge med handicap, der vil være i målgruppen for FGU vil naturligvis være meget mangfoldig. Der er den ordblinde elev, der ikke har fået den rette støtte i grundskolen og derfor skal indhente noget af det forsømte. Den unge med ADHD, der har svært ved at blive fastholdt i uddannelse. En elev med Cerebral Parese (spasticitet), der har både fysiske og kognitive vanskeligheder. En elev med hørehandicap med behov for teleslyngeanlæg og måske skrivetolkning. Og så formodentlig en stor gruppe af unge, der aldrig er blevet udredt og ikke har fået en diagnose, og som måske tidligere er droppet ud af en ungdomsuddannelse på grund af manglende støtte og hjælpemidler. Bare for at nævne nogle få eksempler på de unge, der vil være i målgruppen for FGU.

Derfor er det helt afgørende, at FGU bliver et uddannelsesstilbud, der er gearret til at kunne inkludere denne gruppe af meget forskellige unge med handicap. Det vil indebære en høj grad af fleksibilitet i uddannelsen, både hvad angår mulighed for forlængelse af uddannelsen og muligheden for at gennemføre uddannelsen på nedsat tid. Samtidigt er det vigtigt, at de unge med handicap kan få specialundervisning, støtte og hjælpemidler og at der i det hele taget skabes et inkluderende læringsmiljø på de forberedende

grunduddannelser. Det er vigtigt for at unge med handicap kan trives, udvikle sig fagligt og socialt og dygtiggøre sig ligesom andre unge mennesker.

DH finder overordnet, at det i udkastet til lov om FGU netop er forsøgt at tage højde for disse forhold.

I lovforslaget er særligt unge med ordblindhed fremhævet som en gruppe. Det er positivt, at der er et stort fokus på ordblindhed. DH vil samtidigt anbefale at det sikres, at andre grupper unge med handicap også indtænkes på samme vis, eksempelvis unge med ADHD, autisme eller andre kognitive vanskeligheder, kommunikationshandicap, psykisk sårbare m.fl. som ligeledes kan have brug for en helhedsorienteret indsats i et inkluderende læringsmiljø (se fx § 24, stk. 4 og § 31).

Specifikke bemærkninger

Ad. § 24 Inkluderende læringsmiljøer

Det er meget positivt, at der i lovforslaget og i bemærkningerne her til står, at uddannelsesinstitutionen skal tilrettelægge uddannelsen i et inkluderende læringsmiljø. DH mener, at hvis det skal lykkes at skabe inkluderende læringsmiljøer, der skal kunne favne målgruppens mangfoldighed, vil det kræve, at lærerne på FGU har kompetencer ift. at kunne inkludere elever med handicap i undervisningen. Desuden skal lærerne have nem og hurtig adgang til specialiseret viden om specifikke handicap i de tilfælde, hvor det er nødvendigt. Derfor mener DH, at det skal sikres, at FGU kan trække på rådgivning og ekspertise fra fx VISO (Den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation) og VISO's leverandører, de regionale kommunikationscentre og de land- og landsdelsdækkende specialiserede undervisningstilbud.

Fra DH's medlemsorganisationer ved vi, at det kan være svært, når personer med handicap skal ud på en virksomhed. Hvis ikke virksomheden har den nødvendige viden om elevens handicap, og hvad det betyder i en arbejdssammenhæng, kan der lettere opstå misforståelser. Det kan føre til at samarbejdet mellem elev og virksomhed blive vanskeligt og i værste fald afbrudt. Derfor vil DH anbefale, at der på alle uddannelsesinstitutionerne øremærkes ressourcer til at kunne støtte op om virksomheden såvel som eleven under praktikforløbet.

Ad. §§ 30 - 34 Specialundervisning, specialpædagogisk støtte

Det er positivt, at der er mulighed for at elever med læsevanskeligheder skal tilbydes en ordblindetest.

DH mener, at der enten her eller fx under §33 skal tilføjes, at elever, som har kognitive udfordringer, får mulighed for at få en udredning af deres handicap, fx en neuropsykologisk udredning. Vi ved fra DH's medlemsorganisationer, at mange unge med handicap ikke har fået en diagnose i løbet af deres grundskoletid. De bliver måske først diagnosticeret for et handicap når de er i gang med en uddannelse og oplever vanskeligheder. Det kan derfor ikke forudsættes at kommunen har kendskab til den unges udfordringer og støttebehov inden starten på en FGU. Derfor bør der gives mulighed for at bevilge en udredning med henblik på at få afklaret elevens støttebehov under uddannelsen.

Ad. §33 Støtteformer til elever med funktionsnedsættelse

Det er vigtigt, at støtteformerne tilpasses de særlige undervisningsformer på FGU. Det skal lovgivningen tage højde for.

Ad § 33 stk. 2

Det er meget vigtigt, at der skabes smidighed ift. at kunne medbringe støtte og hjælpemidler ved overgange fra FGU til en anden ungdomsuddannelse, FVU, ordblindeundervisning for voksne og efter- og videreuddannelse. Derfor er det positivt, at det specifikt nævnes i lovudkastet. Det netop sikres, at støtte og hjælpemidler kan medbringes helt frem til at støtten er afklaret og på plads på den nye uddannelsesinstitution. At støtte og hjælpemidler er på plads ved uddannelsesstart er helt afgørende for at unge med handicap kommer godt fra start.

Det skal tilsvarende sikres, at de unge ved overgangen til FGU får den rette støtte/hjælpemidler fra begyndelsen, eksempelvis ved at elever kan medbringe hjælpemidler direkte fra grundskolen indtil støttebehovet på FGU er identificeret og hjælpemidler/støtten er på plads.

Ad. § 36

Det bør tydeligt fremgå, at elever med handicap har mulighed for at aflægge prøver og eksamener på særlige vilkår, fx en særligt tilrettelagt prøve eller længere tid.

Ad §§ 37-38 Underviserkompetencer

Med henblik på at kunne skabe inkluderende undervisningsmiljøer og kunne fastholde elever med handicap bedst muligt i uddannelsen, anbefaler DH, at FGU institutionerne og underviserne har adgang til at kunne trække på rådgivning og specialiseret viden om handicap fra fx VISO og VISO's leverandører, de regionale kommunikationscentre og de land- og landsdelsdækkende specialiserede undervisningstilbud eller hos øvrige kompetenceorganisationer, der tilbyder handicapspecifik ekspertise, fx IBOS (Institut for

Blinde og Svagsynede), Epilepsihospitalet Filadelfia eller Børneungecenter for Rehabilitering, der rådgiver om børn og unge med hjerneskade.

Se desuden DH's bemærkninger til § 24 Inkluderende læringsmiljøer

Venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand

Henrik Lindegaard

Fra: Karen Il Wol Knudsen <kwk@handicap.dk>
Sendt: 8. marts 2018 10:15
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Justering af målgruppen for FGU

AppServerName: esdh-uvvm-stil
DocumentID: 18/03226-194
DocumentIsArchived: -1

Til Undervisningsministeriet, att.: Henrik Lindegaard

DH er blevet opmærksom på et problem i det udsendte forslag til lov om forberedende grunduddannelse (FGU), der netop har været i høring. Selvom høringsfristen er udløbet vil vi alligevel gøre opmærksom på dette problem, der kan have store indvirkninger for unge med handicap:

§ 4 omhandler målgruppen for FGU. Af § 4, stk. 2 fremgår det, at personer, der ikke er optaget på eller har gennemført en ungdomsuddannelse, er berettiget til optagelse på FGU.

DH mener, at der i loven bør være en undtagelse for unge, der er optaget på eller har færdiggjort en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Der vil være unge, der efter at have færdiggjort en STU er blevet modnet og har fået tilegnet sig færdigheder, så de vil kunne gennemføre og profitere af et FGU forløb. DH mener, at det skal sikres, at de får mulighed herfor.

På vegne af Thorkild Olesen,

med venlig hilsen

Karen Il Wol Knudsen
Chefkonsulent

Telefon: +45 36 75 17 77
Direkte: +45 36 38 85 53
E-mail: kwk@handicap.dk

Danske Handicaporganisationer (DH)
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup

DH er handicapbevægelsens paraplyorganisation og har 34 medlemsorganisationer med cirka 330.000 medlemmer.

DH bor i verdens mest tilgængelige kontorhus, [Handicaporganisationernes Hus](#).

Følg os på:
[Facebook](#)
[Twitter](#)
[Instagram](#)
www.handicap.dk

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

20. februar 2018

Høring over forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen har modtaget høring over forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov) med svarfrist onsdag den 21. februar 2018, kl. 12.00. De to VUC-foreninger takker for muligheden for at afgive høringssvar.

VUC-foreningerne har følgende kommentarer og anbefalinger til det videre arbejde:

§ 2 – Optagelse på toårigt hf

Ifølge lovforslaget tilrettelægges det højeste undervisningsniveau på almen grunduddannelse med henblik på, at eleven kan erhverve en eksamen, der kvalificerer til optagelse på den to-årige uddannelse til hf-eksamen. VUC-sektoren anbefaler, at man i læreplansarbejdet og implementeringen af den almene grunduddannelse har fokus på at sikre dette. Og at man overvejer, hvordan eleverne kan introduceres til hf-uddannelsen og dens almendannende og studieforberedende formål. Her spiller undervisnings- og evalueringsformer, det faglige niveau i fagene og brobygning til hf en central rolle i undervisningen for denne gruppe elever.

Intentionerne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om en fast kontaktperson til elever med behov er gode. Vi mener samtidig, at der skal etableres en form for gennemførselsvejledning på FGU'en.

§ 4 – Optagelse på en erhvervsuddannelse

I henhold til § 4, stk. 3 - og i forlængelse heraf, bemærkningerne side 23 - har elever, som alene har behov for at forbedre deres niveau for at opfylde overgangskravet til en erhvervsuddannelses hovedforløb, ret til at modtage denne undervisning på den forberedende grunduddannelses basisniveau.

Hertil skal bemærkes, at på ganske mange EUD-uddannelser stilles krav om fag på både D og C-niveau. Det vil være vanskeligt for den enkelte FGU-institution at have denne bredde i niveau og fag, således at disse elever kan opnå det nødvendige niveau for adgangen til hovedforløb.

VUC-sektoren anbefaler, at der bliver mulighed for, at FGU-institutionen kan samarbejde med det lokale VUC, således at eleverne kan følge disse nødvendige adgangsfag på VUC sammen med VUC's øvrige voksne kursister. Det er også nødvendigt at give mulighed for samarbejde ift. de elever, som ønsker optagelse på EUX, som er et vigtigt element i dag i EUD-uddannelsen, og hvor adgangskravene kan være højere.

§ 26-29 – Erhvervstræning og kombinationsforløb

I afsnittet om erhvervstræning og kombinationsforløb jf. § 26-29 anbefaler vi, at der også indskrives mulighed for brobygning til gymnasiale uddannelser for de elever, der som slutmål sigter mod en gymnasial uddannelse.

§ 44 – Rådgivning

Ifølge den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job og dette lovforslag er aftalepartierne enige om at forenkle rådsstrukturen, og blandt andet nedlægges Rådet for Ungdomsudannelser. Som følge heraf fremgår det af lovbemærkningerne til § 44, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fremover tillægges kompetence til at rådgive ministeren om det forberedende område. VUC-sektoren ønsker i forlængelse heraf at være repræsenteret i Rådet med henblik på at kunne rådgive ministeren om de forberedende uddannelser, der udbydes på VUC'erne.

Venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand for Danske HF & VUC

Per Skovgaard Andersen
VUC Bestyrelsesforeningen

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att. Henrik Lindegaard

Danske Professionshøjskoler
Ny Vestergade 17 st. tv.
1471 København K
Tel. 3338 2200
uc-dk@uc-dk.dk
danskeprofessionshøjskoler.dk

Hørings svar over forslag til lov om forberedende grunduddannelse

Danske Professionshøjskoler takker for muligheden for at komme med bemærkninger til forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

Kompetenceløft af undervisere er en vigtig del af lovforslaget, og Danske Professionshøjskoler er helt på linje med den vægtning af kompetenceudvikling og understøttelse af både de nye FGU-lærere og -ledere, der er anlagt i både lovforslagets bemærkninger og den bagvedliggende aftaletekst.

FGU-lærerne kommer med stærke kompetencer inden for hver deres felt og skal nu opbygge en fælles professionsidentitet og anvende en pædagogik og didaktik, der stiller store krav til blandt andet tværfagligt samarbejde mellem værksteder, almen undervisning samt specialressourcer. Danske Professionshøjskoler er positive over, at der er stor opmærksomhed på vigtigheden af, at undviserne understøttes gennem denne overgangsproces, så de selv og målgruppen får et optimalt udbytte af det nye samarbejde.

Professionshøjskolerne har i den forbindelse stor erfaring med at tilrettelægge kompetenceudviklingsforløb for lærere og ledere inden for både det erhvervsfaglige og almene område. Professionshøjskolerne er derfor klar til at indgå i udviklingen af forløbene for FGU-lærere og -ledere, så de foregår i tæt kobling med den daglige praksis på FGU-skolerne og medvirker til den ønskede lokale udvikling og realisering af formålene med FGU. Danske Professionshøjskoler har også erfaring med læreplansudvikling, hvor vi ligeledes kan bidrage med indsigt i og modeller for praksisbaseret pædagogik, målstyring og evaluering.

Danske Professionshøjskoler vil i forbindelse med tilrettelæggelsen af kompetenceudviklingsforløbene gerne gøre opmærksom på, at det er afgørende, at planlægnings- og udviklingsarbejdet iværksættes i god tid, så de påtænkte kompetenceudviklingsaktiviteter kan udbydes fra august 2019 med det relevante indhold og i formater, der er i overensstemmelse med de nye uddannelsers behov.

Med venlig hilsen

Direktør Inge Friis Svendsen, Danske Professionshøjskoler

NOTAT

16-02-2018

EMN-2017-01324

1127147

Kasper Munk Rasmussen

Høringssvar Forberedende Grunduddannelse (FGU)

Danske Regioner ønsker at kvittere for muligheden for at afgive høringssvar. Høringssvaret indsendes med forbehold for endelig politisk godkendelse.

Regionerne ser frem til et konstruktivt samarbejde med de nye FGU-institutioner. For regionerne er det en central målsætning, at flere gennemfører en ungdomsuddannelse og i særlig grad en erhvervsuddannelse. Det kan den nye FGU-bidrage til.

Regionerne arbejder i dag sammen med ungdomsuddannelserne om kvalitetsudviklingsprojekter herunder overgang og brobygning fra grundskole til ungdomsuddannelser.

Dernæst administrerer regionerne de europæiske strukturfondsmidler. Af midlerne i Den Europæiske Socialfond er 20% øremærket til prioriteten "Inklusion via uddannelse og beskæftigelse", hvilket kan være relevant for de nye FGU-institutioner.

Endvidere vil de regionale PsykInfo-enheder, der rådgiver uddannelsesinstitutioner mfl. om psykisk sygdom og mental trivsel, være relevante samarbejdspartnere, som de er for eksempelvis produktionsskolerne i dag, da en stor del af målgruppen har psykiske problemer, hvilket også fremgår af rapporten fra Stefan Hermann-udvalget i februar 2017:

"På tværs af de forberedende tilbud ses klare mønstre i kendetegnene ved de unge i målgruppen. 7 pct. af avu-kursisterne og 11 pct. af deltagerne i produktionsskoleforløb har en psykisk diagnose. Dertil kommer psykiske problemer i form af lavt selvværd, der ikke fremgår af statistikkerne, men som særligt synes at være en udfordring for relativt mange etnisk danske piger i de to tilbud." (Ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse, februar 2017, s. 33)

1. I forhold til forslag til Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

Sammensætning af bestyrelserne på FGU-institutionerne

Sammensætningen af bestyrelserne på FGU-institutionerne beskrives i *"Forslag til Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse* kapitel 3 §11-16.

Det nuværende forslag betyder, at bestyrelserne sammensættes meget smalt uden mulighed for, at de enkelte institutioner selv kan inddrage øvrige aktører efter ønske og behov.

Loven bør derfor indeholde en passus, der giver institutionerne lokal frihed til at selvsupplere med yderligere medlemmer, som har de kompetencer, som institutionen vurderer, at der er behov for lokalt. Det kan eksempelvis være regionsrådsmedlemmer. Regionsrådsmedlemmer er på tilsvarende vis repræsenteret i bestyrelserne for en række VUC, gymnasier, erhvervsskoler og videregående uddannelsesinstitutioner og kan på den måde være med til at sikre sammenhæng med andre uddannelsesudbydere. Derudover besidder regionerne opdateret viden og analyser om selve målgruppen og det arbejdsmarked de unge skal ud i efterfølgende. Ydermere vil det være en fordel idet regionerne har medfinansieret mange projekter til og omkring selve målgruppen.

Udvidelse af anvendelsesmuligheder af de regionale udviklingsmidler

De nuværende muligheder for at regionerne kan understøtte kvalitetsudviklingen på ungdomsuddannelserne bør udvides til at omfatte de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Den nuværende formulering i *"Lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v."* lyder således

"Stk. 3. Med henblik på at understøtte regionens vækst- og udviklingsstrategi kan regionsrådet efter ansøgning fra en godkendt institution, jf. § 1, stk. 1, yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i § 13, stk. 2, og til almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde. På Bornholm varetages regionsrådets opgave dog af kommunalbestyrelsen".

Der findes en tilsvarende formulering i *"Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse"*. På den baggrund foreslås nedenstående passus indsat enten som §28 stk. 2 eller som §32 stk. 2 i den kommende Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse:

"Med henblik på at understøtte regionens vækst- og udviklingsstrategi kan regionsrådet yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til institutioner for forberedende grunduddannelse samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde".

Alternativt bør formuleringen i den eksisterende lovgivning ændres til at inkludere institutioner for forberedende grunduddannelse

Høring i forhold til ændringer af FGU-tilbud

Regionerne koordinerer udbuddet af ungdomsuddannelser

"for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i regionen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere ungdomsuddannelser i regionen, bortset fra private institutioner for gymnasial uddannelse" jf. §10 stk. 1 i Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v" samt en tilsvarende passus i "Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse" §34a.

Regionsrådet har desuden en koordinerende funktion vedrørende udbuddet af FVU og OBU jf. §10 stk. 1 og 2 i "Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne"

"§ 10. Regionsrådet koordinerer i samarbejde med voksenuddannelsescentrene og andre udbydere af undervisning efter denne lov indsatsen i regionen, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten, med henblik på at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Voksenuddannelsescentre og andre udbydere af undervisning efter denne lov skal samarbejde med regionsrådet om koordineringen efter stk. 1."

På den baggrund bør regionsrådet høres omkring oprettelse og nedlæggelse af fremtidige udbud af den forberedende grunduddannelse samt om udbuddet af uddannelser og linjer på de enkelte fysiske placeringer.

Det kan eksempelvis indgå som §5 stk. 3 i "Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse" at "det relevante regionsråd høres omkring den geografiske placering i forbindelse med oprettelse og nedlæggelse af skoler".

Varetagelse af undervisning for øvrige institutioner

I forhold til formuleringen i "Lov om institutioner for forberedende grunduddannelses" §3 stk. 2, der lyder "Institutionen kan efter aftale varetage undervisning for institutioner omfattet af loven, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. med henblik på at sikre, at uddannelsesstilbud kan opretholdes i et område, herunder navnlig yderområder og landdistrikter", så er der en fare for, at man får et uddannelsesmiljø, der ikke er attraktivt for elever, der ikke er en del af FGU-målgruppen såfremt de ordinære ungdomsuddannelser skal foregå på en FGU-institution.

Konsekvensen kan meget nemt blive, at flere elever i højere grad vil søge mod de store byer til de "rigtige" gymnasier og erhvervsskoler fordi de ønsker at gå sammen med ligesindede. Det risikerer dermed at få den modsatte effekt af det intenderede, idet det risikerer yderligere at dræne de institutioner i de tyndt befolkede områder, som føler sig truet på elevgrundlaget fremover.

2. I forhold til Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse

Regionalt samarbejde

Det bør understreges det relevante sted i lovgivningen, at FGU-institutionerne forpligtes til at samarbejde med øvrige relevante samarbejdspartnere i regionen. Det kan eksempelvis være de regionale Psykinfo-enheder eller regionen om kvalitetsprojekter på uddannelsesområdet. Konkret kan dette tilføjes i §41 stk. 2 af "Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse".

Mulighed for AMU-kurser som en del af en FGU

Det bør understreges og synliggøres, at eleverne har mulighed for at tage AMU-kurser som en del af en FGU som eksempelvis truckcertifikat eller obligatoriske hygiejnekurser ift. håndtering af fødevarer mv.

Bedre muligheder for fleksibel opstart

Generelt lægges der op til stor fleksibilitet i forhold til optag og opstart på FGU'en. Det kan dog undre, hvorfor der ikke er individuelt tilpasset opstart på de enkelte niveauer ud over basisniveau. Det er forståeligt, at det rent logistisk kan være en udfordring at operere med løbende opstart, ligesom at det kan have betydning for studiemiljø etc., men vil det ikke forringe målgruppens muligheder for at komme i gang med uddannelse, hvis optag på de forskellige niveauer ikke er fleksibelt nok? Det bør overvejes at sikre en tilstrækkelig fleksibel mulighed for at starte direkte på et niveau.

3. Generelle kommentarer

Samarbejde med erhvervsskoler mv

En FGU kan vare op til to år. Vejen til en erhvervsuddannelse kan blive vanskelig for de unge, der tilbringer mere end et år i FGU. Dette skal forstås på baggrund af, at elever der har holdt mere end et års pause efter endt grundskole mister retten til erhvervsuddannelsernes grundforløb 1 og skal begynde direkte på GF2.

Det vil være en udfordring for mange elever, at starte direkte på erhvervsuddannelsernes grundforløb 2 og herefter skulle være fagligt klar til at leve op til overgangskravene til erhvervsuddannelsernes hovedforløb på bare to uger.

Eleverne fra FGU er netop kendetegnet ved at have brug for tid og for den uddannelsesafklaring som GF1 kan bidrage til. Derfor bør der rettes fokus mod mulighederne for at ændre på reglerne omkring adgang til GF1 for FGU elever.

Elever der kommer fra FGU bør derfor have mulighed for at starte på erhvervsuddannelsernes grundforløb 1 på samme måde som elever, der kommer direkte fra grundskolen.

Endvidere bør det være muligt, at erhvervsuddannelsernes grundforløb 1 kan udgøre det sidste halve år af et FGU-forløb.

Vedrørende den fremtidige UU-vejledning

Der lægges op til at nedlægge UU-vejledningen. Uddannelsesvejledning vil dog fortsat være vigtig både for FGU-målgruppen og for de øvrige elever.

Den fremtidige UU-vejledning er stort set ikke beskrevet i de fremsendte lovudkast. Der er stor risiko for, at mange års positive erfaringer med professionalisering af vejledningsindsatsen på denne måde tabes på gulvet.

Derfor bør der i implementeringen af loven være opmærksomhed på, at der er fortsat er et vejledningstilbud af høj kvalitet, og at der ikke bliver kommunale forskelle i kvalitetsniveauet.

En undersøgelse fra SFI – Det nationale forskningscenter for Velfærd fra 2015 med titlen "Forberedende tilbud og overgang til ungdomsuddannelse" viste, at der er store kommunale variationer i forhold til, hvor mange unge i målgruppen, der indgår i forberedende tilbud. Målgruppen forstås her som unge, der ikke har taget folkeskolens afgangsprøver i både dansk og matematik eller har et karaktergennemsnit under 4 i et eller begge disse fag. I nogle kommuner ligger andelen mellem 15 til 20 pct., mens andelen i andre kommuner er over 30 pct. af alle bogligt svage unge.

Kommunerne opfordres til at bygge videre på de positive erfaringer med den tværkommunale vejledningsindsats i UU-centrene.

Bemærkninger omkring FVU, OBU og AVU:

Det er vigtigt at opretholde tilbuddene. Derfor er det også hensigtsmæssigt at voksne over 25 år fortsat har muligheden for alle tre tilbud.

I forhold til både OBU og FVU er der stor interesse for at opnå driftsoverenskomster med VUC'erne. Af VUC'ernes årsrapport fra 2016 fremgår det, at elevgrundlaget på FVU i 2016 bestod af ca. 33 % elever under 25 år og på OBU af ca. 40 % elever under 25 år. De fleste af de unge må formodes fremover at afgå til FGU, og den store spredning med mange driftsoverenskomster på FVU kan fremover udfordre kritisk masse i elevgrundlaget. Herved kan uddannelsesdækningen blive udfordret. Det kan ikke afvises, at VUC'erne fremadrettet i højere grad bliver hf-institutioner.

Med venlig hilsen
Lotte Holten
Centerchef

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til: Henrik.Lindegaard@uvm.dk
Lise.Bagge.Rasmussen@uvm.dk
Nanna.Hvass.Jacobsen@uvm.dk

22. februar 2018

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2018-112-0846,
2018-112-0847,
2018-112-0848 og
2018-112-0849.
Dok.nr. 463636
Sagsbehandler
Katrine Valbjørn Treb-
lien
Direkte 3319 3243

Vedrørende høring over udkast til 1) forslag til lov om forberedende grunduddannelse, 2) forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, 3) forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. og 4) forslag til lov om ændring af forskellige love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser

Ved e-mail af 1. februar 2018 har Undervisningsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til de fire ovennævnte lovforslag.

Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

1. Generelle bemærkninger til samtlige fire lovforslag

1.1 Ved en gennemgang af de fire lovforslag kan Datatilsynet konstatere, at der anvendes begreber, som ikke er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen¹. Eksempelvis kan nævnes "personfølsomme", "videreformidling" og "afpersonalisering". Datatilsynet skal derfor opfordre til, at Undervisningsministeriet gennemgår de fire lovforslag med henblik på at bringe anvendte begreber m.v. i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

Ved gennemgangen af de fire lovforslag har Datatilsynet i øvrigt konstateret, at der enkelte steder henvises til persondataloven². Datatilsynet skal derfor opfordre til, at lovforslagene gennemgås med henblik på at sikre, at der henvises til databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov³ og ikke den nugældende persondatalov, idet ikrafttrædelsestidspunktet for de fire lovforslag er sat til 2019. Databeskyttelsesforordningen finder anvendelse

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udvikling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

² Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

³ Justitsministeren har den 25. oktober 2017 fremsat forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) (L. nr. 68 af 25. oktober 2017). Lovforslaget er fortsat under behandling i Folketinget.

fra 25. maj 2018, hvor den kommende databeskyttelseslov også forventes at træde i kraft. Samtidig hermed ophæves persondataloven.

1.2 Datatilsynet forudsætter, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslagene beskrevne aktiviteter vil ske under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov, herunder princippet om dataminimering og opbevaringsbegrænsning, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c og e.

Datatilsynet har i den forbindelse noteret sig, at det i et vist omfang fremgår af lovforslagene, at behandlingen af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov. Herudover har Datatilsynet noteret sig, at det fremgår flere steder i lovforslagene, at behandlingen af personoplysninger vil overholde kravet om, at personoplysninger skal være tilstrækkelige og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles og ikke opbevares længe end strengt nødvendigt.

1.3 Datatilsynet skal for god ordens skyld bemærke, at det forventes, at den kommende databeskyttelseslovs § 28 vil videreføre den nugældende bestemmelse i persondatalovens § 57, således at der også fra 25. maj 2018 skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet ved udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Datatilsynet forudsætter derfor, at tilsynet bliver hørt over eventuelle bekendtgørelser m.v., der udstedes i medfør af lovene, i det omfang disse har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

2. Specifikke bemærkninger til lovforslaget om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

2.1. Generelle overvejelser

Datatilsynet har noteret sig, at der med lovforslaget og på baggrund af et politisk ønske gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at behandle et stort omfang personoplysninger om principielt set alle unge i kommunen fra 15 år og op til det fyldte 25. år (og i visse tilfælde op til det fyldte 30. år) med henblik på at kunne koordinere den samlede ungeindsats i kommunen på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen og med det formål at gøre alle unge under 25 år parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Som nævnt under pkt. 1.2 ovenfor forudsætter Datatilsynet, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslagene beskrevne aktiviteter vil ske under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov, herunder princippet om dataminimering og princippet om opbevaringsbegrænsning, jf. databeskyttelsesforordningens

artikel 5, stk. 1, litra c og e. Herudover opfordrer Datatilsynet til, at det overvejes, om der skal udarbejdes en konsekvensanalyse af Ungedatabasen i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 35.

Som nævnt under pkt. 1.3 ovenfor forudsætter Datatilsynet at blive hørt over eventuelle bekendtgørelser m.v., der udstedes i medfør af lovene, i det omfang disse har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger. Datatilsynet skal i forhold til lovforslaget om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. bemærke, at tilsynet særligt ønsker at blive hørt over bekendtgørelser m.v. udstedt i medfør af forslagets § 15 c, stk. 3, 15 d, stk. 3, og 15 e, stk. 4.

2.2 Dataansvar

Det fremgår af forslagets § 15 e, stk. 1, at Styrelsen for It og Læring som databehandler stiller det fælles datagrundlag til rådighed for kommunerne til brug for tilrettelæggelse af den kommunale ungeindsats, og at kommunerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i det fælles datagrundlag. Hertil fremgår det bl.a. af forslagets § 15 e, stk. 2, at Styrelsen for It og Læring handler som databehandler alene efter dokumenteret instruks fra kommunerne.

Datatilsynet har noteret sig, at det fremgår af de specielle bemærkninger til forslagets § 15 e, stk. 1, og stk. 2, at kommunerne er dataansvarlige for behandlingen af personoplysningerne i Ungedatabasen, idet oplysningerne indlæses til brug for kommunernes formål med tilrettelæggelse og opfølgning på den kommunale ungeindsats, mens Styrelsen for It og Lærings opgave alene er at behandle (opbevare) oplysningerne i Ungedatabasen, så kommunerne herfra kan trække de fornødne oplysninger til brug for ungeindsatsen.

Lovforslaget ses derimod ikke at tage stilling til Undervisningsministeriets eller uddannelsesinstitutionernes rolle i forhold til Ungedatabasen, ligesom det er uklart, om andre aktører eventuelt har et delt dataansvar med kommunerne i forhold til behandlingen i Ungedatabasen⁴. Datatilsynet skal henstille til, at der tages stilling til disse problemstillinger i lovforslaget.

2.3. Databehandleraftale

Forslagets § 15 e regulerer i et vist omfang forholdet mellem kommunerne som dataansvarlige og Styrelsen for It og Læring som databehandler.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse, at kravet i databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3, om et retligt bindende dokument om relationen mellem kommunerne som dataansvarlige og Styrelsen for It og Læring som databehandler mødes direkte i loven, så der skabes

⁴ Databeskyttelsesforordningens artikel 26 indeholder bestemmelse om fælles dataansvarlige. Herudover har Datatilsynet sammen med Justitsministeriet i november 2017 offentliggjort en vejledning om dataansvarlige og databehandlere, hvori fælles dataansvar også er beskrevet. Vejledningen kan findes på www.datatilsynet.dk.

tydelighed om databehandlerrelationen. Samme sted i bemærkningerne fremgår det, at der herved sikres, at der ikke opstår tvivl om parternes roller som henholdsvis dataansvarlig og databehandler i forhold til behandlingen af de unges personoplysninger, ligesom de 98 kommuner undgår den administrative belastning, at de hver i sær skal indgå en særskilt enslydende databehandleraftale med Styrelsen for It og Læring.

Datatilsynet forstår de specielle bemærkninger således, at forslaget § 15 e skal erstatte en databehandleraftale mellem den enkelte kommune og Styrelsen for It og Læring.

Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at forslaget § 15 e ikke ses at opfylde databeskyttelsesforordningens krav hertil allerede fordi, at den foreslåede bestemmelse ikke tager stilling til samtlige forhold nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3, litra a) – h).

2.4 Bemyndigelse til Styrelsen for It og Læring

Det fremgår af forslaget § 15 e, stk. 4, at Styrelsen for It og Læring fastsætter efter forhandling med KL nærmere regler om kommunernes opgaver og ansvar som dataansvarlige, jf. stk. 1, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

Af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse fremgår, at bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler, der – i overensstemmelse med forordningens artikel 28, stk. 3 – regulerer kommunernes og styrelsens ansvar som henholdsvis dataansvarlige og databehandler, og at en sådan regulering i bekendtgørelsesform giver mulighed for at ajourføre parternes indbyrdes rollefordeling i tilfælde af ændret praksis eller ændret fortolkning af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Det er efter Datatilsynet opfattelse uklart, hvad Styrelsen for It og Læring bemyndiges til at fastsætte regler om med den foreslåede bestemmelse. Datatilsynet skal derfor opfordre til, at dette præciseres yderligere i lovforslaget, og at Undervisningsministeriet naturligvis sikrer sig, at en sådan bemyndigelse er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Katrine Valbjørn Trebbien
Specialkonsulent

Henrik Lindegaard

Fra: Karina Hjerimitslev <KH@los.dk>
Sendt: 6. februar 2018 10:58
Emne: høring vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse i høring

AppServerName: esdh-uvn-stil
DocumentID: 18/00344-13
DocumentIsArchived: -1

Til rette vedkommende

LOS – De private sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til de fremsendte udkast til lovforslag. LOS har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Karina Hjerimitslev

Henrik Lindegaard

Fra: Isabella Leandri-Hansen <isle@dsb.dk>
Sendt: 20. februar 2018 15:01
Til: Henrik Lindegaard; Lise Bagge Rasmussen; Nanna Hvass Jacobsen
Cc: DEP - ASF JK; DSBPOST [DSB]
Emne: SV: Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse - høringsfrist den 21. februar 2018, kl. 12.00

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 18/00344-57
DocumentIsArchived: -1

Til rette vedkommende,

Tak for høringen.

DSB konstaterer, at almen voksenundervisning (AVU), forberedende voksenundervisning (FVU), ordblindeundervisning for voksne (OBU), og erhvervsgrunduddannelsen (EGU) vil ophøre pr. 31. juli 2019. DSB benytter sig i dag af nogle af disse uddannelser (AVU og FVU), og er yderst tilfreds med både indhold, længde og prissætning.

DSB vil derfor anbefale, at der i det fremadrettede arbejde vil være fokus på,

- At der stadigvæk efter 31. juli 2019 vil eksistere sammenlignelige forløb, som ikke yderligere vil belaste DSB økonomisk, når sådanne uddannelsesbehov opstår blandt DSB's ansatte.
- At dette ikke vil begrænse udbud af arbejdsmarkedsuddannelser jf. Lov om Arbejdsmarkedsuddannelser til private uddannelsesinstitutioner fx Hovedstadens Ordblindeskole og AOF. Institutioner, som DSB i dag benytter sig af.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen,

Isabella Leandri-Hansen
Direktionsassistent

Direktionssekretariatet, Telegade 2 B 2, 1, 2630 Taastrup,
Tlf. 24689692, E-mail isle@dsb.dk

Fra: DEP - ASF JK [mailto:ASFJK@uvm.dk]
Sendt: 1. februar 2018 09:38
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; samvirke@ak-samvirke.dk; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; aof@aof-danmark.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@arriva.dk; bl@bl.dk; post@bat.dk; b-sosu@sosu.dk; bv@bornsvilkar.dk; bkf@bkchefer.dk; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; organisation@C3.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; foreningen@daghojskoler.dk; eva@eva.dk; mail@dkfisk.dk; dl@dklf.dk; dlf@dlf.org; info@privateskoler.dk; dst@dst.dk; formand@danmarksvejlederforening.dk; da@da.dk; info@dkblind.dk; info@danskbyggeri.dk; dcum@dcum.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; dfs@dfs.dk; df@friskoler.dk; dhf@dhf-net.dk; DI@DI.DK; DM@DM.DK; metal@danskmetal.dk; post@danskoplysning.dk; post@skoleforeningen.org; ds@socialrdg.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; duf@duf.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danskeerhvervsakademier.dk; bestyrelserne@danskeerhvervsskoler.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; info@danskeforlag.dk;

Henrik Lindegaard

Fra: Anette Ingemansen <AI@efterskoleforeningen.dk>
Sendt: 20. februar 2018 15:56
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Høringssvar FGU-lov

Efterskoleforeningen har ingen bemærkninger til fremsendte forslag.

Venlig hilsen

Anette Ingemansen
Vicedirektør
Direkte 33 17 95 81 - Mobil 30 57 99 19
ai@efterskoleforeningen.dk

Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2. 1463 København K
www.efterskole.dk - www.efterskoleforeningen.dk
Tlf. 33 12 86 80 - Fax 33 93 80 94

Henrik Lindegaard

Fra: Súzanne E. Hirsch-Fabricius <suh@fanet.dk>
Sendt: 21. februar 2018 09:41
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Høringssvar FGU-lov
Vedhæftede filer: FGU - Høringssvar.pdf; FGU - høringsliste - eksterne.pdf; Lovudkast - FGU-lov.pdf; Lovudkast - FGU-institutionslov.pdf; Lovudkast - vejledningslov.pdf; Lovudkast - følgelov.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om forberedende grunduddannelse.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om institutioner for forberedende g....pdf; Resumé af udkast til vejledningslov.pdf; Resumé af udkast til følgelovforslag.pdf

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 18/00344-75
DocumentIsArchived: -1

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) takker for muligheden for at blive hørt.

FA gør ministeriet opmærksom på, at der allerede på nuværende tidspunkt, er brancher, der er pålagt ansættelse af EUD-elever. Ministeriet skal være opmærksom på, at yderligere pålagt erhvervspraktik kan blive en større udfordring.

Med venlig hilsen
Súzanne E. Hirsch-Fabricius
Uddannelsespolitisk konsulent
suh@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1669

Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Fra: Morten Holm Bundgaard
Sendt: 7. februar 2018 13:13
Til: Súzanne E. Hirsch-Fabricius <suh@fanet.dk>
Emne: VS: Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse - høringsfrist den 21. februar 2018, kl. 12.00

Undervisningsministeriet
Henrik.lindegaard@uvm.dk

21. februar 2018

Hørings svar FGU-lov

Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD) vil hermed gerne takke for muligheden for at kommentere på forslag til Lov om forberedende grunduddannelse.

Overordnet ser FFD positivt på lovforslagene vedrørende FGU og ser det som tiltag, der kan få stor betydning for mange unges uddannelses- og arbejdsforløb. Især er vi glade for, at der tages udgangspunkt i den enkelte unges situation, for den store fleksibilitet i uddannelsen, for at der skabes en samlet kommunal indgang, for etablering af et kædeansvar, for kontaktpersonen og for ambitionen om en ensartet finansiering.

FFD er af den overbevisning, at de danske folkehøjskoler med deres særlige læringsmiljø kan spille en positiv medvirkende rolle for opfyldelsen af lovens intentioner. Både ved at højskoleophold kan indgå som et uddannelseselement under egu, men også ved at højskoleophold for nogle unge kan være et relevant alternativ til FGU.

Foreningen noterer derfor med tilfredshed, at det i § 29 foreslås, at kombinationsforløb i forbindelse med erhvervsgrunduddannelse vil kunne indeholde ophold på folkehøjskoler. Ligeledes at det af de generelle bemærkninger 2.2 fremgår, at for elever, som har opbrugt uddannelsestiden på forberedende grunduddannelse, må kommunen i stedet benytte andre uddannelses tilbud, herunder ophold på højskoler.

Vi skal bemærke, at det har været en meget kort høringsperiode, særligt materialets omfang taget i betragtning, og at forslag i forhold til finansiering ikke fremgår tydeligt i lovforslaget. Derfor forbeholder vi os retten til at komme med yderligere forslag til ændringer under lovbehandlingen.

Vi har særligt forholdt os til forslaget til FGU i forhold til, om højskolerne har fået den placering i EGU-sporet, som blev lovet under forhandlingerne om "Aftalen om bedre veje til ungdomsuddannelse".

Folkehøjskolernes
Forening i Danmark
Højskolernes Hus - Nytorv 7
DK-1450 København K
+45 33 36 40 40
kontor@ffd.dk
www.hojskolerne.dk
www.ffddk

Det er vores opfattelse, at politikerne med aftalen besluttede, at højskolerne fortsat kunne indgå i EGU, jf. bilag 19 til aftalen, hvor det fremgår, at: *"Muligheden for at et højskoleophold efter konkret vurdering kan indgå i erhvervsgrunduddannelsen videreføres også, og der vil derfor ikke være tale om et fald i aktiviteten"*.

Vi finder, at der i forslaget kan være indbygget barrierer, som vil medføre en betydelig hindring, for at højskolerne kan tilbyde skoleforløb som i dag, hvor højskoler med sit brede almene tilbud - udover at styrke de almene kompetencer i dansk og matematik - også styrker de unges personlige og sociale kompetencer, sådan at de bliver i stand til at gennemføre den samlede egu, herunder klare sig i virksomhedspraktik.

Vi skal her pege på, at formålet med skoledelen synes indsnævret i forhold til i dag med en betydelig større vægt på dansk og matematik – og ikke som tidligere, at undervisningen også skulle give eleven kendskab og færdigheder for arbejdsfunktion, samt kendskab til pligter og rettigheder i arbejdslivet og samfundet.

FFD er enig i, at almene færdigheder er en væsentlig forudsætning for, at unge kan opnå erhvervsfaglige kompetencer, og dette har da også hidtil været en væsentlig del af skoleforløbet under den nuværende EGU. Det ligger os derfor på sinde, at der ikke i det færdige regelsæt indskrives barrierer i form af prøveformer og test, som højskolen, jf. lov om folkehøjskoler, ikke har mulighed for at gennemføre – og som derfor vil udgøre en barriere, for at højskoleophold kan indgå i kombinationsforløb. Ligeledes ligger det os på sinde, at skoleforløb på højskole ikke underlægges krav om fastlagte faglige temaer, og at det fordres, at underviserne på forløbene har særlige uddannelsesmæssige baggrunde, som kan være endnu en barriere, for at højskolerne som hidtil kan tilbyde skoleforløb i forbindelse med EGU.

Vi skal derfor foreslå, at det tydeligere kommer til at fremgå af lovbemærkningerne til § 29, at højskoleforløb kan indgå i kombinationsforløb med vægt på, at nogle unge her både kan opnå krævede kompetencemål i almene fag som dansk, regning og dansk som andetsprog og opnå personlige og sociale færdigheder, der gør dem i stand til at gennemføre erhvervsgrunduddannelsen.

Et væsentligt problem synes der tillige at være i forhold til den maksimale varighed for EGU-skolepraktikken, idet et skoleforløb højest kan udgøre 20 uger, og mange højskoleophold har en længde på over 20 uger.

Vi anbefaler, at det fremgår i lovforslaget, at skoleforløb på højskole kan vare over 20 uger.

Der er desuden et problem i 2/3 og 1/3 fordelingen mellem praktik og skoleforløb og den begrænsede 10 procents mulighed for forlængelse. Skoledelen kan således maksimalt være 26 uger (1/3 af 80 uger). Eleven skal ikke have brugt mange uger på afsøgningsforløb og lignende før opstart på skoleforløb på højskole, før det kan blive aktuelt at måtte afbryde et højskoleforløb, pga. den maksimale grænse for skoleforløb er nået. Konsekvensen heraf kan være, at højskoleophold ikke kan have samme omfang som for nuværende og at eleverne ikke reelt vil kunne få det fulde udbytte af et højskoleophold.

Vi vil endeligt anbefale, at der tages hensyn til den gruppe af elever, der har brug for mere end de tilladte maksimale 26 ugers undervisning, ved at fjerne bestemmelserne om, at Betalingsloven træder i kraft, når et forløb forlænges udover 2 år, således at en elev ikke kan være nødsaget til at afbryde sit uddannelsesforløb alene på grund af en finansieringsmæssig omstændighed.

Samlet er det vores opfattelse, at hvis de anførte forhindringer ikke imødegås, vil det med stor sandsynlighed kunne betyde et markant fald i egu-aktiviteten på højskoler – og altså de facto være imod intentionerne i "Aftalen om bedre veje til ungdomsuddannelse".

På vegne af Folkehøjskolernes Forening i Danmark

Niels Glahn

Undervisningsministeriet
Departementet
Att. Henrik Lindegaard

København, den 21. februar 2018

Høringssvar vedr. udkast til lov om forberedende grunduddannelse

Fora takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om forberedende grunduddannelse (FGU) og øvrige lovforslag i forbindelse hermed.

Fora har følgende bemærkninger til udkastet:

Vi er generelt positiv over for FGU-tilbuddet, som vi forventer kan udgøre et realistisk trin på den videre vej for mange af de daghøjskole-deltagere, der har store barrierer i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Det gælder bl.a. unge med psykiske funktionsned sættelser, misbrug mv., som med FGU får en ny mulighed for at gennemføre reelt og formelt kompetencegivende uddannelse på deltid. Det er virkelig værdifuldt.

Der er tale om en meget sammensat gruppe, med vidt forskellige ressourcer, problemer og behov. Vi anser det derfor for meget positivt, at det understreges, at FGU skal være fleksibel ift. de unge i målgruppen, ligesom vi er meget positive over for betoningen af en praktisk funderet pædagogisk tilgang.

Vi håber meget, at det lykkes at realisere ambitionerne om fleksibilitet over for elevernes meget forskellige behov, ressourcer og mål.

Vi har først og fremmest bemærkninger om FGUs samarbejds muligheder.

FGU skal have gode muligheder for samarbejde med andre institutioner.

Vedr. § 29, stk. 1 – erhvervsgrunduddannelsen:

Vi er forundrede over, at alene folkehøjskoler efter udkastet kan indgå i kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen.

Vi mener, at der skal være mulighed for, at bl.a. daghøjskoler kan anvendes til at kvalificere/understøtte et erhvervsgrunduddannelses-forløb med undervisning, hvor den pågældende FGU-institution ikke selv har et relevant tilbud/relevante faciliteter. Det kunne f.eks. handle om en elev, hvis erhvervsgrunduddannelse retter sig mod arbejde som serviceassistent i en idrætshal, og som kan forberede sig til virksomhedspraktik ved at deltage i et individuelt tilpasset forløb på en idrætsdaghøjskole.

Vi mener, at det er urimeligt at afskære FGU-institutionen og de unge på erhvervsgrunduddannelsen fra at benytte sig af f.eks. daghøjskoletilbud mv. Ofte vil andre relevante tilbud åbne for nogle muligheder, som ellers ikke ville være til rådighed.

Vi skal konkret foreslå, at de skoleformer, der efter gældende lov kan indgå i EGU-forløb, bortset fra VUC, produktionsskoler og KUU, nævnes sammen med folkehøjskolerne i § 29, stk. 1.

Vedr. § 41, stk. 2

Vi er meget positive over for, at FGU-institutionerne forpligtes til at indgå samarbejder og partnerskaber med blandt andet lokale forenings-, fritids og folkeoplysende skoler, herunder om undervisningsopgaver, der supplerer og støtter op om FGUs formål, samt om involvering i et aktivt fritidsliv og fællesskaber, jf. bemærkningerne til § 41.

Vi skal dog opfordre til, at folkeoplysende skoler nævnes i selve lovteksten og ikke kun i bemærkningerne – med henblik på tydeligt at sikre FGU-institutionen reel mulighed for at kunne samarbejde med eks. daghøjskoler.

Vi foreslår følgende formulering:

Stk. 2. Institutionen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, offentlige institutioner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lokalsamfundets folkeoplysende skoler, forenings-, fritids- og klubtilbud m.v., der kan bidrage til opfyldelsen af forberedende grunduddannelses formål.

Andre bemærkninger:

Vi er betænkelige ved formuleringen af bestemmelser om specialpædagogisk støtte og ordblindeundervisning (§ 30-34).

Der bør sikres, at der ikke er større barrierer for at tilbyde egentlig ordblindeundervisning til FGU-elever end til andre voksne ordblinde.

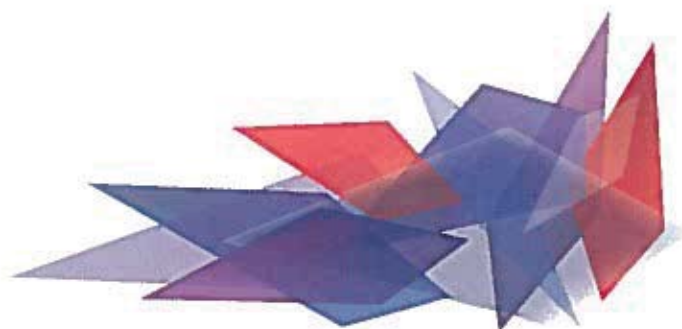
Vi er desuden helt uforstående over for, at det i bemærkningerne til § 32 anføres, at det ikke forventes, at der vil være brug for tilbud om specialundervisning og socialpædagogisk støtte i form af støttetimer til personer med psykiske funktionsnedsættelser.

Formentlig er det en fejl i formuleringen, idet § 33, stk. 1 nr. 3 direkte nævner, at der kan ydes støttetimer med henblik på kompensation for (bl.a.) psykisk funktionsnedsættelse.

Vi står gerne til rådighed med uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Bernhard Trier Frederiksen
Sekretariatsleder
Fora

Til Undervisningsministeriet
Sendt til:
Henrik.Lindgaard@uvm.dk,
Lise.Bagge.Rasmussen@uvm.dk
Nanna.Hvass.Jacobsen@uvm.dk

Vordingborg
20. februar 2018

Høringssvar fra Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) vedr. fire lovforslag vedr. forberedende grunduddannelse

FSD indgiver hermed høringssvar i forlængelse af det udsendte høringsbrev af den 1. februar vedr. diverse lovforslag om forberedende grunduddannelse.

FSD er generelt positiv i forhold til de fremlagte lovforslag og aftalen om FGU. Det er vurderingen, at det fremlagte rummer en række muligheder, der kan styrke og målrette arbejdet med at sikre, at flest mulige unge gennemfører en uddannelse eller opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet. FSD har følgende generelle bemærkninger, der går på tværs af de fremlagte lovforslag:

- Det er efter FSDs vurdering positivt, at lovforslaget langt hen ad vejen følger anbefalingerne fra *Ekspertgruppen om bedre veje til ungdomsuddannelse*.
- FSD bakker op om de nye udmeldte målsætninger for unges uddannelse, der nu rummer alle unge.
- Organiseringen af initiativerne, i det fremlagt lovforslag, i de enkelte kommuner bliver afgørende for succes.
  - Det er blandt andet vurderingen, at der ligger en række potentielle udfordringer vedr. snitflader mellem FGU, den kommunale ungeindsats og erhvervslivet, der kan have afgørende betydning for udfaldet.
- Den præsenterede finansieringsmodel efterlader FSD med en bekymring i forhold til følgende:
  - Der er lagt op til, at FGU-institutioner og skoler tildeles et tilskud efter antal årselever. Det er FSDs holdning, at der bør foretages en vægtning, således at FGU-institutioner i eksempelvis områder med stor geografisk spredning og et begrænset elevgrundlag understøttes økonomisk for at sikre et bredt og fagligt solidt FGU-tilbud på landsplan.
  - Der kan opstå modsatrettede incitamenter, hvilket kan resultere i, at der i flere kommuner opstår udfordringer omkring finansieringen.

- Det er FSDs klare anbefaling, at FGU-forløb tilrettelægges individuelt – både i forhold til mål og varighed - for på bedst mulig vis at sikre den unges vej i uddannelse eller beskæftigelse. Ved at tilrettelægge FGU-forløb individuelt, gives der også mulighed for at opsætte specifikke mål for det enkelte forløb, der danner grundlag for den bedst mulige opfølgning på et forløb.
- Den gennemgående kontaktperson for unge er en fin nyskabelse. Der er dog en vis bekymring i forhold til udfordringer med implementeringen af initiativet.
- Førre de enkelte FGU'er er etableret, er der mange variable i spil, der potentielt vil medføre, at FGU'ernes profil og kultur på landsplan bliver meget forskellig. Etableringen af FGU'er bør derfor følges nøje, og det skal herunder sikres, at de kommunale bestyrelsesmedlemmer bliver sat ind i problemstillingerne omkring styringen af FGU'erne.
- UU's rolle ændres med det fremlagte, og der skal som følge deraf tænkes nyt i kommunerne.
- Det er vurderingen, at der er behov for et kompetenceløft i kommunerne for at sikre det bedst mulige grundlag for at opfylde de opsatte målsætninger.

Specifikke bemærkninger på tværs af de fremlagte lovforslag:

- FSD ser positivt på den kompetencefordeling, der lægges op til i forhold til ændringer i en elevs FGU-forløb - at Kommunalbestyrelsen skal godkende ændringer i mål og varighed af uddannelsesplanen, mens Kommunalbestyrelsen skal orienteres om ændringer i indholdet af en uddannelsesplan.

Udkast til Lov om forberedende grunduddannelse (Lovudkast 1)

1. Aftaleteksten vedrørende FGU afspejles klart og detaljeret i lovforslaget.
2. Generelle bemærkninger:
  - a. FSD er enig i intentionerne om, at de unge følges tæt i FGU-forløbet med vurderinger i starten (fastlæggelse af niveau), undervejs (progression og justeringer i forløbsplan) og ved afslutning (bevis eller udtalelse). Det er dog et bekymringspunkt, at dette forudsætter en fundamentalt anderledes evalueringskultur for den kommende FGU, end der eksisterer på de nuværende tilbud. Dette gælder ikke mindst, når de unges personlige og sociale progression også indgår. Det forudsætter samtidig en stærk, sikker og effektiv IT-understøttelse og et fælles begrebsapparat mellem den unge, FGU-institutionen og den kommunale ungeindsats.
  - b. I lovforslaget lægges der op til, at en del af undervisningen kommer til at være placeret uden for normal skoletid. Det drejer sig blandt andet om sociale aktiviteter uden for undervisning og samarbejder og partnerskaber med lokale kræfter: virksomheder, klubber, foreninger. FSD bakker op om intentionerne. Der er dog en vis bekymring ift. forslaget, idet en del af eleverne, især i yderområder med ringe infrastruktur, er bosiddende langt fra skolen. Som følge deraf, kan der opstå logistik udfordringer, der besværliggør den unges deltagelse i de pågældende aktiviteter.

- c. FSD bakker om, at der åbnes for, at Kriminalforsorgen gives mulighed for at udbyde og finansiere FGU.
  - d. Der er uklarhed om det forventede samarbejde omkring den kommunale tilvejebringelse af praktikpladser. Der kan opstå udfordringer vedr. etableringen af praktikpladser, særligt i kommuner, hvor elevgrundlaget for FGU ikke er til stede eller er spinkelt.
  - e. FSD er skeptisk i forhold til undervisningens sammensætning og fokus på FGU'en. Der er stor spændvidde i de tilbud, som hører under FGU. FSDs skepsis går på, at det i lovforslaget fremgår, at *alle dele af undervisningen skal kombinere teori og praksis bl.a. ved anvendelsesorienteret og praksisbaseret undervisning*. Det bør i stedet betones, at undervisningen skal målrettes uddannelse og beskæftigelse.
  - f. I lovforslaget lægges der op til, at FGU-institutionerne, som følge af pædagogisk, faglige eller personlige forhold, kan forlænge uddannelsesperioden for en elevs samlede uddannelsesforløb, inden for en samlet ramme på 10 % af institutionens årselevantal. I bemærkningerne til lovforslaget er pædagogisk, faglige eller personlige forhold konkretiseret til blandt andet at være sygdom, misbrug eller at eleven blot mangler det sidste praktikophold. FSD indstiller til, at der udover den samlede ramme for forlængelse også opsættes rammer for, hvor meget det enkelte uddannelsesforløb kan forlænges – eksempelvis 10 % af det igangværende forløb.
3. Specifikke bemærkninger:
- a. FSD betoner vigtigheden af at have fokus på fravær i FGU-forløbene, blandt andet som en del af at forebygge frafald på uddannelsen.
FSD anbefaler derfor, at mulighederne for at kunne sanktionere elever ved fravær eller manglende deltagelse i undervisning konkretiseres.
  - b. FSD tilslutter sig, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser tillægges en rådgivende kompetence over for både minister og uddannelsesstilbud.
  - c. FSD er positiv i forhold til, at der kan opkræves deltagerbetaling ved ekskursioner, dog ikke til forplejning, som normalt vil tilbydes af FGU-institutionen.
  - d. FSD er meget positiv i forholdt til, at hjælpen til unge med særlige behov, f.eks. ordblindhed systematiseres og udstrækkes. Der sker en løbende udvikling på området, herunder ift. digitale hjælpemidler, og det er vigtigt, at lovteksten ikke udelukker, at andre områder kan få samme opmærksomhed som ordblindhed, f.eks. talblindhed. For år tilbage stod IT-rygsækken i fokus, der snart er overhalet af andre digitale hjælpemuligheder.

Forslag:

- FSD foreslår, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet inden for et par år er vært for arbejdskonferencer regionalt for FGU-institutioner og kommunale unge indsatser. Hensigten med arbejdskonferencerne er at sikre, at aftalens intentioner opfyldes, at adressere generelle implementeringsudfordringer og komme med forslag hertil.

Det foreslås, at deltagerkredsen afgrænses relativt smalt og bliver udgjort af repræsentanter fra FGU-institutionernes ledelse, undervisere og administrative medarbejdere, samt medarbejdere og ledere fra den kommunale ungeindsats.

Udkast til Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (Lovudkast 2)

1. Bemærkninger:

- a. FSD ser positivt på, at der åbnes op for muligheden for samarbejde på tværs af uddannelsesinstitutioner for at sikre et bæredygtigt driftsgrundlag.
- b. FSD ser med skepsis på den model der er fremlagt, hvor det er kommunerne, der skal finansiere ekstraomkostninger ved eksempelvis særlige foranstaltninger. Dette kan potentielt skabe en situation, hvor modsatrettede incitamenter opstår.
- c. I lovforslaget er det beskrevet, at det er Undervisningsministeren, der fastsætter de nærmere regler for mulighederne for at kunne sanktionere som følge af blandt andet elevs manglende deltagelse i undervisningen eller ved fravær. Det er FSDs anbefaling, at mulighederne for sanktionering, samt rammerne herfor konkretiseres.

Udkast til Lov om ændring af vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. af 1. februar 2018 (Lovudkast 3)

1. FSD tilslutter sig intentionerne om en sammenhængende ungeindsats.

2. Generelle bemærkninger:

- a. FSD er tilslutter sig, at kravet om, at uddannelsesvejledningen skal ske i regi af Ungdommens Uddannelsesvejledning fjernes. FSD er desuden enig i, at organisationsformen for UU som fagfunktion er valgfri, og at UU fagfunktionen forbliver og skal være sektor og institutionsafhængig i vejlederfunktionen.
- b. Det understreges i bemærkninger til lovforslaget, at det er den enkelte kommune, der beslutter, hvordan den kommunale ungeindsats skal organiseres. Det er således også fornuftigt, at organiseringen skal offentliggøres, således at det er tydeligt, hvor den unge skal henvende sig. FSD er helt enig i det førnævnte.
- c. I lovforslaget understreges det endvidere, at lovforslaget ikke træder i stedet for de tilbud og indsats, som den unge har ret til efter øvrig lovgivning. FSD imødekommer den nye FGU, men understreger vigtigheden af, at den unge tilbydes det rette tilbud eller indsats, som bringer den unge tættere på uddannelse eller beskæftigelse, uanset hvilken lovgivning, der hjemles i.
- d. Af lovforslaget fremgår det, at kontaktpersonordningen skal afløse de eksisterende mentorordninger, men snittet til de øvrige lovgivninger om mentor, bostøtte og støtte-kontaktpersoner virker ikke helt gennemskueligt. I den forbindelse er FSD bekymret for den aftalte økonomi i kontaktpersonordningen, idet midlerne i aftalen hertil ikke virker tilstrækkelige. Bekymringen forøges, hvis der samtidig sker en indskrænkning i brugen af mentor m.v. i de øvrige lovgivninger samt en økonomisk tilpasning heraf.
- e. Lovforslaget virker ikke tilstrækkeligt gennemskueligt hvad angår den kommunale rolle i forhold til virksomhedspraktikpladser. Af §2, stk. 5 nr. 5 fremgår, at det er kommunens opgave at tilvejebringe praktikpladser til unge i uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse

og i nr. 6 i samme §, at den kommunale ungeindsats skal koordinere de opsøgende funktioner i forhold til virksomhedspraktik og i stk. 7 i samme §, at disse opsøgende funktioner skal koordineres med øvrige interesser på området herunder FGU.

Det er FSDs betragtning, at en del kommunale jobcentre allerede i dag tilvejebringer de nødvendige praktikpladser i forbindelse med etablering af EGU-forløb. FSD er desuden af den opfattelse, at en del jobcentre allerede har etableret et godt samarbejde med virksomhederne omkring etablering af virksomhedspraktikpladser. FSD er enig i, at den kommunale rolle i forhold til etablering af virksomhedspraktikpladser bibeholdes – også i forhold til EGU. Denne betoning virker dog ikke entydig klar i det fremlagte lovforslag.

3. Specifikke bemærkninger:

- a. Lovforslaget begrænser videregivelsen af oplysninger til Ungedatabasen. FSD ser gerne en bekendtgørelse som foreskriver, hvordan den unge søger optagelse på en videregående uddannelse fremover.
- b. Med lovforslaget gøres uddannelsesplanen til det centrale omdrejningspunkt for den unge og de mål, der opstilles for den unge og forløbet. FSD er helt enig i denne model. FSD er dog afventende i forhold til de ventede udspil fra Finansministeriet vedr. Én plan for borgere med komplekse og sammensatte problemstillinger på tværs af beskæftigelses-, social- og integrationsområdet for at vurdere, om intentionerne om én plan for de unge realiseres fuldt ud med dette lovforslag.
- c. FSD er positivt stemt i forhold til, at afsøgningsforløb kan være fornuftigt for nogle unge.
- d. FSD er helt enig i, at der skal være et kommunalt tilsyn i forbindelse med de unges FGU-forløb. Der er helt afgørende, at den kommunale ungeindsats orienteres tidligt og løbende, hvis der sker ændringer i den unges forløb, herunder vedr. fravær.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Til
Undervisningsministeriet
Henrik Lindegaard

Vedr. høring over udkast til lov om forberedende uddannelse (lovudkast 1)

Foreningen af Frie Fagskoler takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til FGU-lov. Frie Fagskoler er ikke en formel del af den nye forberedende uddannelse, men er nævnt som et kostskolealternativ til FGU i *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*. På den baggrund afgiver foreningen kun høringssvar for den del, som vedrører de frie fagskoler.

Høringsbemærkninger:

I bemærkningerne om udbud og optagelse (2.2.2.1) nævnes at Frie Fagskoler blandt flere andre tilbud kan anvendes som et uddannelses tilbud til unge, der har udtømt deres muligheder på FGU. Der er i dag elever, som benytter frie fagskoler, som et forberedende tilbud. Foreningen finder derfor, at det skal fremgå tydeligere i bemærkningerne, at Frie Fagskoler m.fl. er tilbud, som også kan anvendes som alternativ, hvis det er i elevens langsigtede interesse, jvf. *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*.

Med venlig hilsen

Sekretariatschef
Christian Legarth

Sekretariatet
Vejlebjergvej 8a
Tlf.: 8620 8570
www.ligeværd.dk

Ligeværds høringssvar vedr. Lovudkast til FGU-lov.

Ligeværd ønsker hermed at indgive høringssvar vedr. Lovudkast til FGU-lov. Da Ligeværds perspektiv er at sikre de bedste udviklings-, uddannelses- og deltagelsesmuligheder for unge med særlige behov, har nærværende høringssvar særligt fokus på forholdet mellem STU og FGU og på de unge, som vi ser i feltet mellem uddannelserne.

LIGE VÆRD arbejder for og med børn, unge og voksne med særlige behov.

FGU lovudkast udtrykker gode intentioner

Det er Ligeværds opfattelse, at alle lovudkastene rummer gode intentioner om at løfte en væsentlig uddannelsesopgave for en gruppe unge, som hidtil ikke er hjulpet tilstrækkeligt godt videre i uddannelse eller i beskæftigelse. Vi ser derfor med stor tilfredshed på den brede politiske opbakning til denne vigtige samfundsmæssige opgave, alle lovudkast er udtryk for.

Økonomiske incitamenter påvirker de unges muligheder

Ligeværds interessesfære er unge med særlige behov. Disse unge vil uddannelsesmæssigt langt overvejende være visiteret til STU, men nogle vil også tilhøre en gråzone mellem STU og FGU.

Vi oplever, at denne gruppe af unge ofte rammes af beslutninger vedr. administrative processer i kommunerne, der har rod i budgetmæssige overvejelser. Dette fremgår blandt andet af Undervisningsministeriets evaluering af STU (september 2017), hvori de unge manglende valgmuligheder anføres. I forlængelse heraf finder vi det relevant at henlede opmærksomheden på de økonomiske incitamentsstrukturer, som med FGU'en kan komme til at påvirke forholdene for denne gråzonegruppe af unge, der befinder sig i feltet mellem STU og FGU. Der er efter vores opfattelse begrundet bekymring for, at disse unges uddannelsesmuligheder i endda endnu højere grad end det er tilfældet i dag, bliver genstand for kommunal kassetækning. Hvis disse unge bliver kastebalde mellem forskellige uddannelsesforløb på grund af økonomiske overvejelser i de kommunale forvaltninger, vil det på både kort og langt sigt få afgørende negativ indflydelse på deres livskvalitet samt for deres videre uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder.

Fleksible og særligt tilrettelagte forløb virker.

Det er Ligeværds opfattelse, at denne gruppe af unge bedst hjælpes til videre uddannelse eller beskæftigelse gennem fleksible, relationsbårne og helhedsorienterede udviklingsforløb (jf. UVM's STU evaluering sept. 2017). Vi kan være bekymrede for om FGU-skolerne giver de rette rammer for at bringe denne gruppe unge i en konstruktiv udvikling og trivsel, selv med omfattende specialpædagogisk støtte. Det er vores

opfattelse, at især størrelsen af skoler og institutioner vil være en forhindring for, at en væsentlig del af disse unge i gråzonen vil kunne fungere i skolemiljøet. Vi vil derfor opfordre til, at der i loven indtænkes fleksible muligheder for underleverandør-samarbejder med mindre og specialiserede uddannelsessteder om tilrettelæggelse af uddannelsesforløb.

Fleksibilitet i sammensætningen af uddannelsesforløb.

En mindre gruppe af unge på STU oplever, at de gennem deres uddannelsesforløb udvikler faglige, personlige og sociale kompetencer til at gå videre i andre uddannelsesforløb. Ligeværd foreslår derfor, at det tydeliggøres i lovtæksten (FGU-lov §4 stk.3), at der er mulighed for, at unge kan gå videre på FGU'ens produktions- eller erhvervsgrunduddannelse efter færdiggjort STU.

Med venlig hilsen

Esben L. Kullberg

Sekretariatschef

Forhandlings
fællesskabet

Til
Undervisningsministeriet
Henrik.lindegaard@uvm.dk, Lise.bagge.rasmus-sen@uvm.dk og nanna.hvass.jacobsen@uvm.dk

Aktivitetsnr.: 17-0013.222.
LSJ
Direkte tlf.nr.: 3347 0616
14. februar 2018

Vedr.: Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

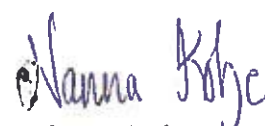
Forhandlingsfællesskabet har ved mail af 1. februar 2018 modtaget høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse med frist for eventuelle bemærkninger den 21. februar 2018, kl. 12.

Forhandlingsfællesskabet har ikke bemærkninger til udkast til de fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse idet de ikke skønnes at have løn- og ansættelsesmæssige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

Forhandlingsfællesskabet henviser til eventuelle høringssvar fra LO, FTF og Akademikerne samt fra Forhandlingsfællesskabets medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Nanna Kolze

Høringssvar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)

Vedr.

Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse (FGU)

Frie Skolers Lærereforening takker for muligheden for at afgive høringssvar og fremsender hermed ét samlet høringssvar til lovpakken vedrørende forberedende grunduddannelse (FGU), som har til formål at gennemføre Aftale om bedre veje til uddannelse og job vedrørende etablering af en ny forberedende grunduddannelse (FGU), som regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Alternativet og Enhedslisten indgik den 13. oktober 2017.

Frie Skolers Lærereforening bakker op om den grundlæggende hensigt, at kommunen får ansvaret for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsats. I det hele taget finder vi det positivt, at der i nærværende lovforslag tages udgangspunkt i den enkelte unges behov herunder også, at den unge tildeles én kontaktperson.

Vi konstaterer med tilfredshed, at kommunen fortsat har pligt til at opretholde en fagprofessionel uddannelses- og erhvervsvejledning, der er uafhængig af sektor- og institutionsinteresser. Det er afgørende for, at man kan fastholde intentionen om at have den unges behov i centrum.

Frie Skolers Lærereforening finder det oplagt, at se på flere muligheder i de beskrevne kombinationsforløb og har derfor følgende forslag til justeringer af Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse

Til lovforslagets § 29 stk. 1: Kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen bør også kunne omfatte forløb på frie fagskoler og efterskoler. Frie fagskoler er specialiserede til kvalificere eleverne til erhvervsuddannelse og har både pædagogisk tradition og værkstedsfaciliteter til dette, det samme gælder for nogle efterskoler. Følgende understregning foreslås tilføjet til § 29 stk. 1 sidste sætning: "[...] ophold på Folkehøjskoler, Efterskoler og Frie Fagskoler". Kombinationsforløb bør ikke være begrænset til erhvervsgrunduddannelsen, men bør være en mulighed også på produktionsgrunduddannelsen og den almene grunduddannelse. Efterskolerne bør være at betragte som et muligt alternativ på lige fod med frie fagskoler, højskoler m.v. Frie Skolers Lærereforening har derfor en forventning om, at det også kommer til at fremgå af det endelige forslag og tilhørende bemærkninger.

Frie Skolers Lærereforening mener vejledningsloven mangler stillingtagen til, hvordan vejledningen på institutionerne kan finde sted, og finder det desuden mærkværdigt at bestemmelsen om revurdering af uddannelsesparathedsvurderingen ikke indskrives i selve loven.

Frie Skolers Lærereforening har følgende forslag til justeringer i vejledningsloven

- En beskrivelse af vejledningsindsatsen, der finder sted på skolerne, både ift. hvem der foretager vejledningen, omfanget og formen.
- Det foreslås, at det fremgår udtrykkeligt af vejledningsloven, at elever, som er vurderet ikke-uddannelsesparate, og som søger om optagelse på den 2-årige uddannelse til hf-eksamen direkte efter 9. klasse, kan få foretaget en revurdering af uddannelsesparathedsvurderingen.

- En sikring af den professionelle vejledningsfaglighed og vejledningsudførelse overfor alle unge, også dem som ikke er i FGU-målgruppen.

Frie Skolers Lærerforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Monica Lendal Jørgensen

Næstformand Frie Skolers Lærerforening

M: 2758 1384

E: mlj@fsl.dk

Lov om forberedende grunduddannelse

FTF foreslår, at det gøres klart i loven, at EGU-uddannelsesbeviset giver dimittend- og dagpengerettigheder, at FGU-institutionen kan tilbyde dansk som andetsprog, hvor det er nødvendigt og endelig, at karakteren og omfanget af den pædagogiske opgave i forbindelse med samarbejdet med fritids- og klubtilbud præciseres.

FTF har modtaget Lov om forberedende grunduddannelse i høring og har de i det følgende fremførte bemærkninger. På grund af den korte høringsfrist forbeholder FTF sig ret til at fremsende yderligere bemærkninger.

Vedr. § 2,12 og 15: Der er et bredt behov for at fremhæve mulighederne i erhvervsuddannelserne, herunder EUX, og det vil også være væsentligt for en del af elevgruppen på FGU. Det gælder både for PGU-sporet, men i særdeleshed for AGU-sporet, hvor hf i lovudkastet står tydeligt frem som udslusningsvej. Det vil være i overensstemmelse med formålet i § 2 at fremhæve EUX som en videre uddannelsesmulighed.

FTF foreslår, at EUX nævnes specifikt i § 2, 12 og 15 som en uddannelsesmulighed efter FGU.

Vedr. § 8 og 9: Mange af de unge, der målgruppevurderes til EGU sporet har, på baggrund af dårlige erfaringer fra grundskolen, brug for den umiddelbare anerkendelse og motivation, der kan opnås via praktisk opgaveløsning og kollegaskab på en virksomhed. Det er derfor vigtigt, at disse elever kan starte via virksomhedspraktik og ikke nødvendigvis starte med 20 ugers basisforløb på FGU skolen. Ligeledes skal det være en mulighed for EGU-elever, der starter i virksomhedspraktik at starte på nedsat tid i en kortere periode. At starte i praktik på fuld tid (37 timer) kan være meget udfordrende.

FTF foreslår, at lovforslaget præciserer, at unge, der er målgruppevurderet til EGU, kan starte direkte i virksomhedspraktik og har mulighed for at starte på nedsat tid i en kortere periode.

Vedr. § 10: I bemærkningerne til § 10 fremgår det at 'de tre uddannelsesspor generelt skal tilgodese elever på forskellige afklaringsniveauer'. I Aftale om bedre veje til uddannelse og job er afklaringsniveau ikke et parameter ift. valg af uddannelsesspor, tværtimod er afklaring et formål for uddannelsen generelt (således også i lovforslagets § 1, stk. 1). Alle spor har princi-

pielt en kerneopgave ift. at styrke elevernes afklaring mhp. uddannelse og job, og derfor kan der på alle spor være både uafklarede og afklarede elever.

FTF foreslår, at bemærkningerne om afklaring slettes.

Vedr. § 15, stk. 1 og § 17, stk. 1: Det er uklart hvad forskellen på teoretisk undervisning i PGU og skoleundervisning i EGU er.

FTF foreslår, at dette klargøres eller, at samme betegnelse anvendes.

Vedr. §16 og §18: I dag er der mange forskellige EGU-modeller – fra rent kommunale modeller forankret i UU til en model hvor kommunen har uddelegeret også ansvaret med at finde praktikpladser til en skole. Ifølge lovudkastet skal KUI tilvejebringe virksomhedspraktikpladser (§ 18, stk. 4), mens FGU-institutionen skal synliggøre mål med forløbet og følge op på disse (§ 18, stk. 3). Det er en anden arbejdsfordeling end den, der står at læse i Aftale om bedre veje til uddannelse og job. I aftalen gives den kommunale ungeindsats opgaven at koordinere en opsøgende funktion i forhold til at tilvejebringe virksomhedspraktik, herunder koordinere med jobcentre og FGU'en.

FTF foreslår, at lovudkastet præcist beskriver ungeindsatsens koordinerende rolle og ansvar, blandt andet i forhold til tilvejebringelse af praktikpladser og kontakt til virksomheder. Endvidere foreslås det, at lovudkastet anerkender og beskriver FGU-skolernes rolle i forhold til den vedvarende opfølgning og koordinering med virksomheden og eleven.

Vedr. § 21, stk. 1: Det fremgår at forløbsplanen udarbejdes af FGU'en sammen med eleven. Det sammen bør gælde for uddannelsesplan.

FTF foreslår, at §21, stk. 1 ændres således, at det fremgår at uddannelsesplanen fastlægges af kommunen sammen med eleven.

Vedr. § 24: Der bør være en forpligtelse til at undervisningstilbuddene i de tre linjer omfatter muligheden for dansk som andetsprog til fx sent ankomne unge. Denne gruppe har særlige udfordringer i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse.

FTF foreslår, at følgende tilføjes til enten § 24 eller §§ 30-33: "Institutionen tilbyder dansk som andetsprog til elever med behov herfor".

Vedr. § 29, stk. 1: Det er afgørende, at det nye uddannelsesstilbud ikke viderefører de nuværende problemer på området med manglende fleksibilitet og koblinger til andre uddannelsesstilbud. Kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen bør derfor også kunne omfatte forløb på Frie Fagskoler. Frie fagskoler er specialiserede til at kvalificere eleverne til erhvervsuddannelse og har både pædagogisk tradition og værkstedsfaciliteter til dette. De nævnte kombina-

tionsforløb bør desuden ikke være begrænset til erhvervsgrunduddannelsen, men bør være en mulighed også på produktionsgrunduddannelsen og den almene grunduddannelse.

FTF foreslår, at følgende understregning tilføjes til § 29 stk. 1 sidste sætning: "[...] ophold på Folkehøjskoler og Frie Fagskoler". Derudover foreslås det, at de målrettede forløb hen imod særligt erhvervsuddannelse fremhæves tydeligere i lovforslagets bemærkninger omkring kombinationsforløb.

Vedr. §31: Som beskrevet i Lov om forberedende undervisning og ordblindundervisning for voksne (se uddrag herunder) skal den unge ordblinde kompenseres bredt, både i forhold til at kunne klare sig på arbejdsmarkedet, og til at kunne tage aktivt del i samfundslivet, herunder klare de skriftsproglige krav i privatlivet. I §31 i lovforslaget om FGU fremgår det at "Institutionen tilbyder ordblinde supplerende undervisning eller anden faglig støtte i fornødent omfang", men nævner ikke at den unge ordblinde har en ret som handicapet til bredere støtte og til undervisning.

FTF foreslår, at denne bredere handicapret klargøres og sikres i lovudkastet.

Vedr. § 32: om Specialpædagogisk støtte: I bemærkningerne til §32 i FGU-loven fremgår det med henvisning til at de inkluderende læringsmiljø stiller en række krav til institutionerne: "Det forventes dermed fx ikke, at der bliver behov for tilbud om specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte i form af støttetimer til elever med psykiske funktionsnedsættelser."

FTF vil pege på, at der hermed rejses tvivl om, hvorvidt unge med psykiske funktionsnedsættelser reelt kan få glæde af rettighederne i §32 til nødvendig specialpædagogisk støtte.

FTF foreslår, at bemærkningen slettes.

Vedr. § 35: Det fremgår, at progressionsmål som udgangspunkt baseres på elevens niveau i dansk og matematik, men samtidig fremgår det at bemærkningerne – og den politiske aftale – at "prøveformerne hovedsageligt skal bygge videre på prøveformerne fra produktionsskoler, KUU og erhvervsskoler". I disse prøveformer, såsom kompetencetavler, måles progressionen på en række andre parametre end dansk og matematik, hvilket har vist sig at give mening i forhold til målgruppen. Det er uklart hvordan sammenhængen mellem overordnet progressionsmål og prøveformer er.

FTF foreslår, at loven præciserer denne sammenhæng og at progressionsmålene inddrager andre aspekter såsom sociale og menneskelige kompetencer.

Vedr. § 36: Unge, der har opnået det højeste niveau på EGU-sporet modtager et uddannelsesbevis. Ifølge aftalen giver dette, som i dag, status af erhvervskompetence, og dermed dimittend - og dagpengerettigheder. Det fremgår desværre ikke af lovudkastet.

FTF foreslår, at det gøres klart i loven, at EGU-uddannelsesbeviset giver dimittend- og dag-pengerettigheder.

Vedr. § 22 og §38: Lovudkastet om vejledning omhandler den vejledning der gives fra den kommunale ungeindsats. Der står meget lidt om rammerne om den vejledning – som en del af forløbsplanen - der skal gives til eleverne på skolerne. Det er med andre ord uklart hvor den konkrete vejledning af FGU-eleverne er placeret. Der tales udelukkende om undervisere på FGU-institutionerne. Det er kritisk i og med at god vejledning på FGU-skolerne er et helt centralt punkt for at sikre høj gennemførelse og relevant uddannelsesindhold for eleverne.

FTF foreslår, at lovudkastet anerkender og præciserer FGU-skolernes ansvar i forhold til at give den unge vejledning som en del af forløbsplanen. Konkret foreslås der en tilføjelse i §22, således at det fremgår at forløbsplanen skal fastlægge behov og forløb for vejledning på skolen. Endvidere foreslås det at §38 specificerer hvilke vejlederkompetencer, der kræves for at overholde og kunne leve op til §22 og §23.

Vedr. § 41, stk. 2: Her fremgår det at institutionen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, offentlige institutioner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lokalsamfundets forenings-, fritids- og klubtilbud m.v., der kan bidrage til opfyldelsen af forberedende grunduddannelses formål.

FTF foreslår, at karakteren og omfanget af den pædagogiske opgave i forbindelse med fritids- og klubtilbud præciseres. Herunder hvordan samarbejdet med eksterne skal foregå. Er der fx tale om fællesforpligtende samarbejder og hvordan sikres det, at de eksterne partnere vil og kan deltage?

Vedr. §43: det fremgår, at FGU-institutionen har pligt til at "etablere aktivitetstilbud for elever, der ikke har mulighed for at holde ferie" (udover de 4 uger). Men det specificeres ikke, hvordan dette skal finansieres. Taksterne til FGU er udregnet på baggrund af undervisningen og undervisningsomkostningerne, og medregner ikke de ekstra ferieaktiviteter, der kan have en betydelig størrelse. Det betyder med andre ord at de ekstra omkostninger kun kan tages fra undervisningsbudgettet, hvorfor det alt andet lige vil gå ud over undervisningskvaliteten.

FTF foreslår, at loven enten etablerer ekstern finansiering til ferieaktiviteterne, eller omskriver paragraffen således at det fremgår, at det er FGU-institutionens vurdering om der skal udbydes aktivitetstilbud for de pågældende elever (dvs. erstatte pligten med en mulighed).

Henrik Lindegaard
Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Gymnasieskolernes Lærerforening, GL's hørings svar vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

GL har modtaget udkast til følgende fire lovforslag med høringsfrist den 21. februar 2018, kl. 12.00.

1. Forslag til lov om forberedende grunduddannelse
2. Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse
3. Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.
4. Følgelovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.

GL har bemærkninger til lovudkast 1 og 2. GL tager lovudkast 3 og 4 til efterretning.

Bemærkninger til lovudkast 1, Lov om forberedende grunduddannelse

Vejledningsansvaret i REU

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (2.7.2), at Det Nationale Dialogforum for vejledning nedlægges, og at ansvaret for vejledning overgår til REU. GL er bekymret for, hvilken kompetence REU får i forhold til neutralt og upartisk at vejlede til alle ungdomsuddannelserne, og ikke primært til erhvervsuddannelserne, samt for konsekvenser af beslutningen i forbindelse med livslang læring.

GL foreslår, at det præciseres, at det vejledningsbegreb REU skal operere med er et bredt vejledningsbegreb, der dækker vejledning til alle ungdomsuddannelser samt livslang læring. Desuden foreslår GL, at det i udpegningen til REU eksplicit sikres, at der udpeges repræsentanter med kompetencer til at varetage det brede vejledningsbegreb.

§ 2, formålet med FGU

Det fremgår af § 1, at FGU skal gøre eleven i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller alternativt opnå ufaglært beskæftigelse, hvilket flugter med den politiske aftale. GL finder det uhensigtsmæssigt, at § 2 har en helt anden vægtning, idet § 2 lægger særlig vægt på at kvalificere eleven til en særlig type ungdomsuddannelse; her optagelse på en erhvervsuddannelse.

FGU skal kvalificere eleverne, så de kan følge deres uddannelsesplan, uanset om målet for uddannelsesplanen er den ene eller den anden ungdomsuddannelse, eller om målet er beskæftigelse. Dette bør også fremgå af § 2.

Optagelse

§ 4 stk. 2 og 3 åbner for at personer, der alene skal tage enkeltfag for at opfylde adgangskrav og eller overgangskrav til erhvervsuddannelse, kan tage disse på FGU. Den opkvalificering sker i dag på VUC. GL henstiller til, at det overvejes og følges nøje, om det er til reel fordel for de unge, at også FGU udbyder dette.

Bemærkninger til lovudkast 2, Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

Indtægtsdækket virksomhed og afsætning af produktion og tjenesteydelser

Det fremgår af § 1 stk. 3. og 4. at FGU-institutionen kan udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed, samt at institutionen kan afsætte produktion og tjenesteydelser, hvis blot det ikke giver private udbydere urimelig konkurrence. GL henstiller, at det klargøres i retningslinjerne for afsætning af institutionernes produktion og tjenesteydelser samt udbud af undervisning og anden aktivitet, at det sker inden for den ramme, at statstilskud til uddannelse skal anvendes til uddannelse.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen
Formand

København den 21. februar 2018

Undervisningsministeriet
Henrik Lindegaard

Høringssvar FGU-lov

Handelsskolernes Lærerforening skal hermed give sin tilslutning til høringssvar fremsendt af Uddannelsesforbundet vedr. udkast til lov om forberedende grunduddannelse.

Med venlig hilsen

Trondhjems Plads 4, 1. sal
2100 København Ø

Tlf.: 35 42 75 66

Fax: 35 42 79 66

www.ordblindeskolen.dk

E-mail: ho@ordblindeskolen.dk

SE 6105 2615

København den 21. februar 2018

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag 1 vedr. FGU.

Her følger Hovedstadens Ordblindeskoles (HO) høringssvar vedr. udkast til lov 1 om FGU, hvor HO har prioriteret de pædagogiske forhold, der vedrører ordblinde elever.

Generelt er det meget positivt, at ordblinde elever har fået en så stor bevågenhed, som det er tilfældet i den nye FGU-lov.

Der er således ikke ved tidligere undervisningslovgivninger ofret så meget opmærksomhed på netop denne elevgruppe, og HO skal derfor udtrykke glæde og tilfredshed over, at ordblindhed og kompensation herfor omsider får den pædagogiske opmærksomhed, som den relativt store gruppe af ordblinde børn, unge og voksne fortjener.

At ordblinde elever nu får mulighed for både at modtage OBU samt SPS-støtte er et klart signal om, at man fra politisk hold har forstået, hvor vigtigt det er at få alle ordblinde unge inkluderet i uddannelsessystemet, hvilket alene lader sig gøre, hvis man giver gruppen de nødvendige kompensationsmuligheder.

At sondre mellem kvalitetsforskellene i OBU hhv. SPS-støtte for ordblinde elever forudsætter imidlertid en læsefaglig viden hos underviserne, som ikke er til stede i øjeblikket. Ellers risikerer man nemlig blot, at udvande de to ydelser og skabe mere af det samme.

Derfor er HO ikke kun positivt overrasket over men også tryk ved, at man i lovforslaget på FGU – jf. § 38, stk. 5 kræver undervisningskompetencer svarende til ordblindelærere eller tilsvarende kvalifikationer.

HO har følgende bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget om FGU:

I § 18 beskrives praktikophold, og HO vil blot sikre sig, at lovforslaget tager højde for, at ordblinde praktikanter levnes mulighed for også at anvende deres it-kompenserende hjælpemidler under praktikophold på virksomheder.

HO har igennem de seneste 15 år udviklet et stadigt tættere samarbejde med virksomheder i Hovedstadsområdet med behov for virksomhedskurser for ordblinde medarbejdere – primært inden for transport- og byggebranchen. Som et led i OBU-kurserne har medarbejdere fået instruktion og er blevet undervist i de it-værktøjer, som er relevante at inddrage og anvende i forhold til arbejdspladsens funktionalitet og læsekrav.

Her har bærbare og håndholdte it-løsninger som oftest været mest hensigtsmæssige, hvorfor det er vigtigt at få båret netop disse positive erfaringer med ind i praktikkdelen på den kommende FGU, så ordblinde praktikanter sikres tilgængelighed og fuld kompensation – uagtet om undervisningen foregår på skolebænken eller ved drejebænken eller har en varighed fra 2 uger op til 20 uger.

Drejebænken er således ved at blive skiftet ud med robotteknologien, hvorfor der i fremtiden vil være stigende krav til it-teknologi, læsning og skrivning som en del af arbejdet på byggepladser og inden for transportnettet.

Et inkluderende læringsmiljø for ordblinde elever, som beskrives flere steder i lovforslaget, forudsætter derfor også, at man tænker it-tilgængelighed ind i bredere sammenhænge end blot i skoleundervisningen.

Og dette hensyn gælder i øvrigt ikke alene for ordblinde elever, men også for elever med andre kommunikationshandicap (blinde/svagsynede, døve/hørehæmmede), psykiske handicap (autismeområdet) samt for en del af eleverne med dansk som andetsprog.

I § 30, stk. 2 samt § 35, stk. 4 fremgår det, at

”der foretages en ordblindetest med henblik på at afdække elevens læsevanskeligheder”.

Det gentages i § 35, stk. 4:

”Indikerer elevens baggrundsoplysninger, at der kan være tale om uidentificeret ordblindhed, skal eleven tilbydes en ordblindetest.”

I de efterfølgende bemærkninger gentages denne formulering uden præcisering af, hvilken test som forventes taget i anvendelse.

Her skal HO gøre opmærksom på, at HO ved tidligere lejlighed jf. henvendelse under det lovforberedende arbejde – folketingsspørgsmål 240 af 5. oktober 2017 rejst af Socialdemokratiet – har argumenteret for vigtigheden i at anvende den tværgående, nationale ordblindetest – og ikke andet materiale, så der sikres gennemsigtighed og ensartethed i identifikationsgrundlaget vedr. ordblindhed.

Af ministeriets svar - jf. sp. 240 af 9. oktober 2017 - fremgår det, at

”HO mener videre, at habilitetsproblematikken forstærkes af, at der i visitations-proceduren ikke er lagt op til krav om ensartethed på landsplan, hvorfor udrednings- og testgrundlaget kan variere fra skole til skole. Heller ikke dette er tilfældet. Det er foreløbig aftalt, at kommunerne anfører kendte SPS-behov i uddannelsesplanen, og at skolerne ved mistanke om ordblindhed i forbindelse med den indledende evaluering af dansk- og matematikniveau, skal tilbyde en ordblindetest. Udgangspunktet er det skal være den tværgående ordblindetest, som ministeriet har udviklet til at gælde på tværs af det samlede uddannelsessystem (fra mellemtrinnet til universitetsniveau). Der vil således være tale om anvendelse af en ensartet og national standard.”

og HO vil derfor opfordre til, at den fremhævede tekst indgår i lovforslaget - samt uddybes i den kommende bekendtgørelse på FGU.

Endelig skal HO fremhæve, at vi gerne indgår som en aktiv medspiller og leverandør i relation til den kommende FGU. Med viden og erfaringer inden for:

- OBU siden 1948
- Leverandør af SPS-støtten for ordblinde studerende ved DVU i Hovedstadsregionen siden 2000
- Ansvarlig for SPS-kurser vedr. it for SPS-vejledere på ungdomsuddannelserne og på DVU
- Praktiksted for og udlånsordninger med Audiologopædi/KUA/Center for Læseforskning
- Uddannelseskvalifikationer på kandidatniveau suppleret med ordblindelæreruddannelsen

ser HO den kommende FGU som en oplagt mulighed for at virkeliggøre det inkluderende og ordblindvenlige læringsmiljø. Og HO har den praksiserfaring - og læsefaglige viden, som især det faglige ungdomsuddannelsesmiljø mangler.

I forhold til ordblinde elever vil HO kunne bidrage med intensive ordblindkurser i Region Sjælland og Region Hovedstaden i henhold til lovudkastets §§ 29, 41 og 43.

HO har således siden 2005 tilbudt intensive sommerkurser i henhold til lov om ordblindeundervisning for voksne, hvor især ordblinde SPS-studerende på DVU har haft glæde af at deltage på kurserne uden for den planlagte studietid.

HO vil endvidere gerne byde ind på delelementer i henhold til §§ 31, 32 og 33, hvor HO igennem årene har udviklet nye og tidsvarende tilbud inden for den hensyntagende ordblindeundervisning. Her har engelsk for ordblinde især været populært, idet stadig flere unge og voksne ordblinde har behov for at få styrket deres skriftsproglige engelskfærdigheder som følge af globaliseringen.

Endelig indgår HO gerne i kompetenceudvikling af undervisningspersonalet på den kommende FGU, dels mhp. instruktion og viden omkring brugen af it-kompenserende hjælpemidler for ordblinde, dels med informationsmoder og kurser om ordblindhed generelt.

I lovbemærkningerne s. 44 redegøres således for et **kompetenceløft**, der skal understøtte realiseringen af den foreslåede forberedende grunduddannelses formål, og HO er vidende om, at ministeren har afsat midler til formålet, hvorfor HO ser sig som en oplagt medspiller i denne indsats.

HO vil således ikke være en del af det faste undervisningskorps, som tænkes rekrutteret fra produktionskolerne og vuc, hvorfor HO ikke vil være omfattet af kollegiale hensyn og barrierer – en friktion som senest er beskrevet i en netop udkommet rapport fra Nationalt Center for Læsning med titlen ”Læsning og Læsevejledning på EUD” 2017.

Med venlig hilsen

Rie Nielsen, forstander
Hovedstadens Ordblindeskole

Trondhjems Plads 4
2100 Kbh: Ø.
Tlf: 35427566
Mobil: 23286814
Mail: rn@ordblindeskolen.dk
www.ordblindeskolen.dk

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Danmark
Henrik.lindegaard@uvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00589-2

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE**

19. FEBRUAR 2018

Undervisningsministeriet har ved e-mail af 1. februar 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

Instituttet har ikke bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe
SPECIALKONSULENT

Undervisningsministeriet

[Henrik Lindegaard@uvm.dk](mailto:Henrik.Lindegaard@uvm.dk), [Lise Bagge Rasmussen@uvm.dk](mailto:Lise.Bagge.Rasmussen@uvm.dk), [Nanna.Hvass Jacobsen@uvm.dk](mailto:Nanna.Hvass.Jacobsen@uvm.dk)

Høringssvar om forberedende grunduddannelse og kommunal ungeindsats

Ved brev af 1. februar 2018 har Undervisningsministeriet sendt fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse i høring. Dette brev indeholder KL's bemærkninger til de fire lovudkast.

De fire lovudkast har endnu ikke været forelagt til politisk behandling i KL's bestyrelse. Der tages derfor forbehold for mulige supplerende bemærkninger, som den politiske behandling måtte give anledning til.

1. Overordnede bemærkninger om udmøntning af "Aftale om bedre veje til uddannelse og job"

I den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job er udtrykt en vision om en sammenhængende ungeindsats, hvor den unge og den unges forældre møder kommunen som én samlet instans. KL er godt tilfreds med, at såvel den politiske aftale som de foreliggende lovudkast bygger på en forudsætning om frihed for den enkelte kommune til at beslutte, hvordan den kommunale ungeindsats skal organiseres. Men denne tilrettelæggelse af kommunernes ungeindsats bør bygge på et klart lovgrundlag.

Desværre er der i de foreliggende lovudkast ikke taget stilling til, hvordan kravene om sammenhængende ungeindsats og reglerne for den forberedende grunduddannelse (FGU) skal spille sammen med den eksisterende lovgivning, herunder særligt loven om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) og serviceloven (SEL). De enkelte love har forskellige formål og fokus, forskellige regler om tilbud og indsatser og ikke mindst forskellige administrationsgrundlag vedr. håndtering af data og registre.

Dette gælder f.eks. i forhold til de nye regler om virksomhedspraktik i den forberedende grunduddannelse, som kommer til at konkurrere med tilbud om virksomhedspraktik i beskæftigelsesloven. Det gælder også tilvejebringelse og anvendelse af data vedr. de unge, som skal anvendes såvel i uddannelsesindsatsen som i beskæftigelsesindsatsen.

Der er derfor risiko for, at den manglende afklaring af samspillet mellem de nye regler om FGU og om sammenhængende ungeindsats på den ene side og de eksisterende regler på beskæftigelses- og socialområdet

Dato 13 februar 2018

Sags ID SAG-2018-00977
Dok. ID 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 10

på den anden side bliver en barriere for at realisere de politisk intentioner om en sammenhængende indsats for de unge.

KL mener derfor, at der i den nye lovgivning bør tages eksplicit stilling til samspillet mellem lovgivningerne på uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet. I det videre lovarbejde er der behov for en tæt dialog herom, evt. i en arbejdsgruppe med deltagelse af de relevante ministerier og KL. Det samme gælder den kommende udmøntning af lovbestemmelserne i administrative regler og vejledninger. Se hertil også bemærkningerne om implementering til sidst i dette brev.

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 10

2. Vedrørende ny lov om forberedende grunduddannelse

Overordnede bemærkninger

KL finder det afgørende, at kommunens ansvar for målgruppen og kommunen medfinansiering på 65 pct. af udgifterne til FGU og forsørgelse afspejles i stor indflydelse på uddannelsens kvalitet og varighed. De følgende bemærkninger skal ses i lyset heraf.

Sammenhængen mellem FGU-loven og LAB-loven bør, efter KL's opfattelse, fremgå tydeligt for at understøtte arbejdet i den sammenhængende ungeindsats. Bl.a. bør det fremgå hvilke FGU-spor, der er erhvervskompetencegivende set i forhold til LAB-loven. Det bemærkes i den sammenhæng, at Kombineret Ungdomsuddannelse (KUU), som FGU bl.a. erstatter, er erhvervskompetencegivende. Endvidere bør det fremgå om FGU-institutionen kan gennemføre brobygning til uddannelse jf. LAB-loven.

KL finder det positivt, at Kriminalforsorgen kan udbyde og finansiere FGU-uddannelse.

Optag og uddannelsesstart

Med lovforslaget er der lagt op til, at uddannelsesstart på basisniveau finder sted løbende under henvisning til den enkeltes behov. Der lægges samtidig op til at uddannelsesstart på undervisningsniveauerne finder sted to gange om året, medmindre individuelle hensyn tilsiger optagelse på et andet tidspunkt.

KL finder det positivt, at der er løbende uddannelsesstart på basisniveauet, samt at undervisningen tager hensyn til den enkeltes behov. KL mener dog, at der også bør være løbende optag på selve undervisningsniveauerne, så den unge kun skal have undervisning på basisniveau, når elevens forudsætninger tilsiger det. KL mener derfor, at det bør fremgå eksplicit af lovbestemmelsen, at uddannelsesstart på undervisningsniveauerne finder sted løbende under henvisning til den enkeltes behov.

KL finder det positivt, at der er mulighed for, at personer over 25 år kan optages på FGU, hvis kommunen vurderer, at det vil være det mest virksomme tilbud.

Med lovforslaget er der lagt op til, at FGU-institutionen efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan tilbyde potentielle elever et afsøgningsfor-

løb. Af lovens bemærkninger fremgår, at afsøgningsforløbet har en varighed på op til to uger. KL finder, at der bør være mulighed for et længere afsøgningsforløb, hvis kommunen vurderer behov for det.

Uddannelsens varighed

I lyset af målgruppen finder KL det vigtigt, at der er mulighed for at gennemføre uddannelsen på nedsat tid samt mulighed for forlængelse og pause, fx i tilfælde af behov for misbrugsbehandling og psykiatrisk behandling. Det bør efter KL's opfattelse fremgå tydeligere, hvilke muligheder der er for forlængelse, pause og nedsat tid i uddannelsen. KL foreslår i den forbindelse, at psykisk sårbare unge skal have mulighed for at deltage i uddannelsen på nedsat tid, hvis kommunen vurderer behov for det.

I lyset af kommunens ansvar for målgruppen mener KL, at kommunalbestyrelsen bør have beslutningskompetencen i forhold til uddannelsens varighed. Det gælder også evt. forlængelse af uddannelsestiden, jf. §9 stk. 1, hvor det efter KL's opfattelse bør fremgå eksplicit, at forlængelsen kræver godkendelse fra kommunen.

Erhvervsgrunduddannelsen

KL mener, at det er vigtigt at fleksibiliteten i den nuværende EGU bevares i overgangen til den nye erhvervsgrunduddannelse.

Erfaringer fra den eksisterende EGU viser, at AMU-kurser kan bidrage til elevernes mulighed for efterfølgende at gennemføre en erhvervsuddannelse. Derfor bør det, efter KL's opfattelse, være muligt fortsat at inddrage AMU-kurser i kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen.

Ansvarsfordelingen mellem kommunen og FGU-institutionen ønskes præciseret i forhold til praktikken i erhvervsgrunduddannelsen. KL finder det uklart, om ansvaret for vejledning af EGU-eleverne er placeret hos FGU-institutionen eller i den kommunale ungeindsats. I den eksisterende EGU følges den unge tæt med vejledning under både praktikken og skoleundervisningen, og vejledningen er en central del af uddannelsen. KL mener, at det bør præciseres, hvordan denne vejledning skal varetages med den nye ordning.

Det ønskes præciseret, efter hvilken hjemmel "virksomhedsmentor" kan bevilges og om, hvordan der økonomisk kompenseres for denne udgift. Derudover ønskes indholdet i denne ordning uddybet.

Det ønskes præciseret, om der alene ydes taxameterbetaling til den del af erhvervsgrunduddannelsen, som består af undervisning på FGU-skolen.

Forløbsplanen og elevens progression

Efter KL's opfattelse bør institutionen have pligt til at underrette kommunen i tilfælde af manglende progression i elevens forløb, hvis eleven har højt fravær eller på anden måde er frafaldstruet. Videre bør kommunen straks underrettes, hvis eleven falder fra uddannelsen. Det forudsætter bl.a. en stærk, effektiv og sikker IT-understøttelse og et fælles begrebs-

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 10

apparat mellem den unge, FGU-institutionen og den kommunale ungeindsats. Se også bemærkningerne om vigtigheden af sikker og tidstro registrering i afsnittet om datagrundlag.

SPS

KL finder det positivt at adgangen til specialpædagogisk støtte udvides til unge på forberedende uddannelsesstilbud.

Overgang til erhvervsuddannelse

KL mener, at der med den foreslåede ordning vil være en væsentlig udfordring for FGU-elevens overgang til erhvervsuddannelse. Det skyldes de eksisterende regler om at elever, der påbegynder en erhvervsuddannelse mere end 1 år efter endt grundskole ikke har adgang til grundforløbets 1. del (GF1), men starter direkte på grundforløbets 2. del (GF2). Der lægges med lovforslagene om FGU ikke op til at tage højde for at dette vil ramme mange FGU-elever.

Det er problematisk, da unge i målgruppen for FGU vil være blandt de svageste og mest uafklarede unge – og således dem der har mest brug for GF1. Erfaringen viser, at unge med lave karakterer fra grundskolen har større chancer for at gennemføre GF2, hvis de har gået på GF1. KL forventer på den baggrund, at unge i FGU-målgruppen i højere grad vil kunne gennemføre en erhvervsuddannelse, hvis de får mulighed for at tage GF1.

For at sikre overgangen fra FGU til erhvervsuddannelserne og modvirke frafald foreslår KL derfor, at unge, der har gennemført en FGU i umiddelbar forlængelse af 9. eller 10. klasse får adgang til GF1. Derved stilles unge i FGU målgruppen ikke dårligere end deres jævnaldrende. Det vil samtidig understøtte den politiske målsætning om at flere skal gennemføre en erhvervsuddannelse. Det kan overvejes at evaluere ordningen efter en 4 årig periode.

3. Vedrørende ny lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

Uddannelsestid

Af lovforslagets §26 stk. 5 fremgår at forlængelse af uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb maksimalt kan gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår.

I lyset af kommunens store finansieringsansvar for FGU er det KL's holdning, at kommunen skal godkende evt. forlængelse af uddannelsestiden, også når det drejer sig om et omfang på 10 pct. af institutionens samlede årselevtal. Betingelse om kommunens godkendelse af den enkelte forlængelse bør således, efter KL's opfattelse, indarbejdes i lovens bestemmelser.

Dækningsområder

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 10

Det er positivt, at FGU-institutionerne får mulighed for, efter aftale, at varetage undervisning for andre FGU-institutioner samt erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser. KL forventer, at det vil øge den geografiske dækning af uddannelser og dermed de unges muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

En række kommuner ligger placeret sådan geografisk, at det giver mest mening for nogle af de unge i kommunen at orientere sig i retning af en skolematrikel i ét FGU-samarbejde, og for andre af de unge at orientere sig i retning af skolematrikel i et andet FGU-samarbejde. KL mener derfor, at der af hensyn til de unges transporttid, bør beskrives en enkel måde, hvorpå der kan skabes et samarbejde mellem to eller flere institutioner om udveksling af elever.

Skolernes elevgrundlag

Der ønskes en præcisering af, hvordan kravet om at alle tre spor skal udbydes på den enkelte skole, skal forstås.

Kommunale bidrag

KL finder det uklart, hvad der konkret menes med at kommunen afholder den øgede udgift i tilfælde af forlængelse af uddannelsestiden og deltagelse i uddannelsen på nedsat tid. KL mener, at udgiften af forløb på nedsat tid og forlængelse af forløb bør finansieres på samme måde som FGU generelt – dvs. 65 pct. kommunal medfinansiering.

Midlertidige bestyrelser

I lovudkastet lægges op til en sammensætning af de midlertidige bestyrelser med en overrepræsentation af de eksisterende institutioner. Således peger sammensætningen af de midlertidige bestyrelser mere bagud mod den eksisterende institutionsstruktur frem for at pege fremad. Det er efter KL's opfattelse uhensigtsmæssigt i lyset af kommunernes ansvar for målgruppen. Efter KL's opfattelse bør kommunerne have stor indflydelse på uddannelsens kvalitet og dermed FGU-institutionens etablering og drift. Derfor bør alle kommuner i institutionens dækningsområde være repræsenteret i de midlertidige bestyrelser.

I udpegningen af formanden for de midlertidige bestyrelser bør der, efter KL's opfattelse, lægges mere vægt på kompetencer der vil understøtte samarbejdet med den kommunale ungeindsats og de politiske målsætninger, frem for alene erfaring fra selvejende uddannelsesinstitutioner.

4. Vedrørende ændringer i lov om vejledning om uddannelse og erhvervs samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (kommunal ungeindsats for unge under 25 år)

Der er flere begreber, som anvendes i både beskæftigelseslovgivningen og de fire lovforslag om forberedende grunduddannelse. I det omfang begreberne ikke betyder det samme, bør der efter KL's opfattelse anvendes andre begreber, sådan at begrebsanvendelsen bliver entydig. Det gælder eksempelvis "virksomhedspraktik", "uddannelsesparat", "uddannelsesplan" og "erhvervskompetencegivende uddannelse".

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 10

Kravene om en sammenhængende ungeindsats og den nye forberedende grunduddannelse medfører behov for kompetenceløft i kommunerne, da der både skal arbejdes på nye måder og med nye regler. Der bør efter KL's opfattelse afsættes midler fra statslig side til et sådant kompetenceløft i kommunerne for at sikre, at ambitionerne om en sammenhængende ungeindsats realiseres.

Den sammenhængende ungeindsats

KL tilslutter sig tankerne om en sammenhængende ungeindsats og finder det positivt, at den enkelte kommune selv beslutter, hvordan den kommunale ungeindsats skal organiseres. Men som nævnt indledningsvist mener KL, at der i lovgivningen bør tages eksplicit stilling til samspillet mellem lovgivningerne på uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet, da der ellers er risiko for, at de politiske ambitioner bliver for vanskelige at realisere.

KL finder det positivt, at den enkelte kommune får frihed til at beslutte om Ungdommens Uddannelsesvejledning skal bibeholdes eller nedlægges.

Det fremgår af lovforslaget, at der stilles krav om at kommunen har en opfølgende og opsøgende indsats til unge under 25 år, som hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse, herunder unge der har gennemført en FGU. KL finder, at det bør præciseres, hvordan det forventes at kommunen identificerer denne gruppe unge.

Kontaktpersonsordningen

KL finder det positivt, at den enkelte kommune får kompetence til at beslutte, hvilke unge der skal have en gennemgående kontaktperson. Det ønskes dog præciseret, hvilke kriterier kommunen skal tildele en gennemgående kontaktperson efter.

KL finder det uklart, hvad lovudkastets forslag om en gennemgående kontaktperson konkret betyder for de eksisterende mentorordninger og kontaktpersonsordninger efter andre lovgivninger, herunder i LAB-loven og SEL-loven. KL mener, at det bør tydeliggøres i lovgivningen, i hvilket omfang den gennemgående kontaktperson erstatter andre mentor- og kontaktpersonsordninger, samt om kontaktpersonen kan være en mentor og om kontaktpersonen kan være myndighedsudøvende.

Uddannelsesplanen

Der har i de seneste år været stort fokus på at understøtte kommunernes mulighed for at levere sammenhængende indsatser for borgere, der er i kontakt med flere dele af kommunen. Som led heri aftalte regeringen og KL i 'Aftalen om kommunernes økonomi for 2018', at regeringen vil sikre hjemmel for kommunerne til at lave Én plan for borgeren.

Formålet med Én plan er, at man ved at have en fælles plan på tværs af områder bedre understøtter et fælles fokus, et mere sammenhængende forløb for borgeren samt at kommunerne undgår dobbeltarbejde, idet Én plan skal kunne erstatte de omfattende gældende plankrav på de forskellige sektorområder. Det har fra starten af arbejdet med etablering af hjemmelsgrundlaget for Én plan været aftalt, at uddannelsesområdet og dermed også uddannelsesplanen skal være blandt de sektorplaner, der

Dato: 13 februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 10

kan erstattes af Én plan. Imidlertid giver lovforslaget i dets nuværende udformning ikke mulighed for dette. Hvis ikke der indskrives en eksplicit hjemmel til, at man kan undlade at lave en uddannelsesplan, såfremt formålet i stedet løftes i regi af Én plan, vil kommunerne ikke kunne inddrage de unges uddannelsesplaner i arbejdet med Én plan, uden at det vil medføre dobbeltarbejde, fordi man samtidig vil være forpligtet til at lave en særskilt uddannelsesplan. KL opfordrer derfor kraftigt til, at den nødvendige hjemmel indføres, som sikrer, at den indgåede aftale om indholdet af én plan overholdes.

KL finder, at det bør præciseres, hvordan der sikres sammenhæng mellem uddannelsesplanen, uddannelsespålægget i LAB samt Min plan, eventuelt i form af Én plan. Det gælder også den digitale understøttelse. Det bør efter KL's opfattelse fremgå af lovgivningen, hvordan uddannelsesplanen skal forstås i forhold til uddannelsespålægget i LAB.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er hensigten at ændre uddannelsesplanen for STU, så der også kommer en forløbsplan. KL ønsker at det præciseres, hvad hensigten er med disse ændringer, og hvornår ændringerne planlægges gennemført.

Målgruppevurdering

Det er uklart, hvordan de kriterier, der er oplyst i § 2k, stk. 4, vedrørende målgruppevurdering til FGU, skal forstås. KL finder, at det bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, hvad Undervisningsministeriet forventer at lægge vægt på i den kommende vejledning om målgruppevurdering til FGU. KL mener også, at vejledningen bør udstedes hurtigst muligt, så der er tilstrækkelig tid til den fornødne kompetenceudvikling i kommunerne, inden reglerne om målgruppevurdering træder i kraft den 1. januar 2019.

Praktikpladser

KL finder at det bør præciseres, hvad opgaven med koordinering af opsøgende funktioner i forhold til virksomhedspraktik konkret består i.

Det fremgår ikke af lovudkastet, om kommunerne kan uddelegere opgaven med tilvejebringelse af praktikpladser til erhvervsgrunduddannelsen. Mange kommuner har i dag uddelegeret denne opgave til eksempelvis produktionsskolerne, hvilket er muligt i henhold til den eksisterende EGU-lovgivning. KL ønsker at det præciseres, om der fortsat vil være denne mulighed.

Der er i dag en række forskelle i praksis i forhold til erhvervstræning og praktik i hhv. undervisningssektoren og på beskæftigelsesområdet. Der er efter KL's opfattelse behov for klare ensartede regler, der i hhv. jobcentret, i Ungdommens Uddannelsesvejledning og på skolerne anvendes forskellige systemer til at indberette og kontrollere virksomhedspraktikker og erhvervstræning. Dette er vigtigt af hensyn til at kunne sikre overholdelse af rimelighedskriteriet.

Datagrundlag

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 10

KL finder det uklart hvordan Det fælles datagrundlag i Undervisningsministeriet (Ungedatabasen) skal spille sammen med Det fælles datagrundlag (DFDG) på beskæftigelsesområdet i STAR.

For at det skal lykkes at realisere visionen om den sammenhængende ungeindsats og en velfungerende forberedende grunduddannelse, skal det sikres, at systemer og data ikke kommer til at stille krav om dobbeltregistreringer og bureaukratiske administrative set-up. Som det er beskrevet på nuværende tidspunkt, er det KL's opfattelse, at det meget vel kan blive den uheldige konsekvens.

KL anbefaler derfor, at det lægges til grund, at registrering, brug og videregivelse af data kommer til at ske i overensstemmelse med arbejdet i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Det gælder særligt hvidbog for fællesoffentlig it-arkitektur, der netop skal søge at sikre sammenhæng på tværs af myndigheder, når der arbejdes med data, så borgerne ikke oplever tunge silosystemer, men oplever sammenhængende service på tværs af offentlige myndigheder.

En hensigtsmæssig it-arkitektur er nødvendig for at undgå uhensigtsmæssige administrative byrder i sagsbehandlingen (dobbelregistreringer mm). Der mangler også udtrykkelige lovbestemmelser, som forpligter de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse til at sørge for retvisende og ikke mindst rettidige dataleverancer.

KL finder at det er helt afgørende for at realisere de politiske intentioner med FGU-reformen, at datakvaliteten er tilstrækkelig høj til at kunne danne grundlag for ungeindsatsen. Der er derfor behov for at Undervisningsministeriet indfører mekanismer, der sikrer datakvaliteten i den opdaterede Ungedatabase. Netop genanvendelse af definitioner og data er også i fokus i regeringens indsats for digitaliseringsklar lovgivning. Derfor bør det være et særligt fokus, når denne lovgivning sendes forbi den nyetablerede screeningsenhed for digitaliseringsklar lovgivning.

KL finder det essentielt, at Ungedatabasen helt generelt kan håndtere den faktiske virkelighed, således at der hverken er behov for manuelle processer, herunder kommunikation mellem fx jobcentres og Undervisningsministeriets IT-systemer. Det er derfor problematisk, at det ikke er afklaret hvordan samspillet er, mellem Ungedatabasen og DFDG. KL forudsætter, at registreringen i Ungedatabasen kan ske som et naturligt led i sagsbehandlingen, og dermed ikke foranlediger behov for nye arbejdsgange i beskæftigelsesindsatsen.

Derudover finder KL det vigtigt, at den nationale udvidelse af Ungedatabasen under Undervisningsministeriet vil være færdigudviklet til brug i kommunerne ved implementeringsfristen.

5. Vedrørende følgelovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.

Dato 13 februar 2018

Sags ID SAG-2018-00977
Dok. ID 2487987

E-mail MEBE@kl.dk
Direkte 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 10

KL finder det positivt, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at unge under 25 år, der ikke tilbydes en forberedende grunduddannelse eller har udtømt deres muligheder for en forberedende grunduddannelse, fortsat har mulighed for at få FVU og ordblindeundervisning hos VUC og andre udbydere. Den samme mulighed bør efter KL's opfattelse gælde for AVU. Der kan være unge, der fortsat ikke har forudsætningerne for at gennemføre en ungdomsuddannelse efter et forløb i FGU. Disse unge bør have mulighed for at tage den nødvendige supplerer i AVU.

Personer, der har gennemført en erhvervsgrunduddannelse (EGU), opnår ret til dagpenge efter uddannelsens afslutning. KL mener, at der bør ske en konsekvensændring af Lov om arbejdsløshedsdagpenge, sådan at erhvervsgrunduddannelsen fortsat er dagpengeberettigende, når Lov om erhvervsgrunduddannelse mv. ophæves.

6. Finansiering samt økonomiske og administrative konsekvenser af de fire lovdokumenter

Oplysningerne om de økonomiske konsekvenser af de fire lovforslag er meget summariske. KL tager derfor helt grundlæggende forbehold for vurderingen af de økonomiske konsekvenser, som skal forhandles med KL.

Det har stor betydning for kommunernes implementering af "Aftale om bedre veje til uddannelse og job", at de kender de økonomiske konsekvenser af ændringerne og de nærmere forudsætninger for beregningerne. KL skal derfor opfordre til, at der så hurtigt som muligt tilvejebringes notater med en nærmere belysning af de økonomiske konsekvenser.

I opgørelsen af de økonomiske konsekvenser er der selvsagt især brug for en specificeret opgørelse over økonomien i forhold til driften af de nye institutioner (jf. pkt. 1.1 i tabel 2 i "Aftale om bedre veje til uddannelse og job"). Herunder også den økonomiske bæredygtighed i institutionerne i tilfælde af, at FGU anvendes mindre over tid, hvis målgruppen bliver mindre f.eks. på grund af en udvikling i elevernes resultater i grundskolen eller på grund af mindre ungdomsårgange. Det er også væsentligt at få klarlagt, hvem der bærer den økonomiske byrde i tilfælde af pludseligt opstået tomgang i pladser på FGU institutionerne.

Ved opgørelsen af de økonomiske konsekvenser såvel for institutionsdrift som for de øvrige udgifter vil der være behov for at tage afsæt i, hvilke (del)målgrupper, der er omfattet af den ny lovgivning. De enkelte delmålgrupper vil primært skulle afgrænses i forhold til deres forsørgelsesgrundlag. I forhold til delmålgrupperne er der brug for en opgørelse af konsekvenserne for de administrative udgifter (herunder udgifter til it-understøttelse og implementering), udgifter til uddannelses tilbud og andre tilbud, udgifter til en social indsats samt udgifter til forsørgelse. I forhold til disse fire kategorier af udgifter kan der være tale om såvel mer- som mindredgifter.

Aktivitetsparate unge med uddannelsespålæg vil ved overgang til FGU miste deres aktivitetstillæg, når de går fra ydelse fra jobcentret (uddannelseshjælp) til skoleydelse. KL mener, at der er risiko for, at der vil

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 10

komme en stigning i antallet af ansøgninger om enkelttydelser efter aktivloven, hvilket vil give kommunerne flere administrative opgaver, som de må kompenseres for.

Kommunernes udgifter til skoleydelse til FGU elever bør efter KL's opfattelse være omfattet af budgetgarantien, idet de erstatter ydelser, der i dag er omfattet af budgetgarantien.

7. Implementering

Friheden til implementering af den kommunale ungeindsats skal ske på et ordentligt grundlag. Det forudsætter, at de forskellige sektorområders lovgivning spiller ordentlig sammen. Helt generelt finder KL, at det er u hensigtsmæssigt, at man anvender de samme begreber med forskellig betydning i forskellige lovgivninger. Det kan skabe en del forvirring hos de unge og deres familier og vanskeliggøre sagsbehandlinger og den sammenhængende ungeindsats.

KL mener at det er helt afgørende, at der i arbejdet med færdiggørelsen af lovforslaget indledes en dialog om de kommende opgaver med at realisere de politiske intentioner og dermed bane vejen for implementeringsarbejdet. KL foreslår derfor, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af de relevante ministerier og KL. Arbejdsgruppen skal have en tæt og løbende dialog, så de kommende regler og vejledninger bliver præciseret. Formålet er, at begreberne bliver entydigt forstået, og det bliver klart hvad sammenhængen er med de forskellige lovgivninger.

KL forudsætter, at Undervisningsministeriet forud for ikrafttrædelsen af loven, forestår den nødvendige kommunikation til kommunerne, herunder sikrer det nødvendige grundlag for implementeringen.

Med venlig hilsen

Henrik Thomassen

Dato: 13. februar 2018

Sags ID: SAG-2018-00977
Dok. ID: 2487987

E-mail: MEBE@kl.dk
Direkte: 3370 3407

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 10

Henrik Lindegaard

Fra: Ann Sophie Juul Sørensen
Sendt: 20. februar 2018 16:37
Til: Henrik Lindegaard; Lise Bagge Rasmussen; Nanna Hvass Jacobsen
Cc: Simen Karlsen
Emne: Høringssvar: Høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberende grunduddannelse

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 18/00344-61
DocumentIsArchived: -1

Til Undervisningsministeriet

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger til Undervisningsministeriets fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Med venlig hilsen

Ann Sophie Juul Sørensen
Fuldmægtig/Head of Section
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/
Danish Competition and Consumer
Authority
Direkte +45 4171 5027
E-mail anj@kfst.dk

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

*Vi arbejder for velfungerende
markeder.*

KØBENHAVNS KOMMUNE

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Økonomiforvaltningen

NOTAT

Til Undervisningsministeriet

21. februar 2018

Københavns Kommunes hørings svar til lovudkast 1 (lov om forberedende grunduddannelse)

Sagsnr.
2018-0070338

Dokumentnr.
2018-0070338-1

Generelt:

Københavns Kommune bakker op om hørings svaret fra de øvrige kommuner i hovedstadsregionen. Vores kommentarer skal ses i sammenhæng med dem, der kommer samlet fra regionen.

Der vurderes at være risiko for merudgifter ved lovforslaget bl.a. som følge af, at målgruppen for indsatsen kan blive større end den nuværende. Evt. merudgifter der måtte følge direkte af lovgivningen, forudsættes kompenseret i overensstemmelse med de principperne.

Er produktionsgrunduddannelsen erhvervskompetencegivende?

- § 2 – "Forberedende grunduddannelse skal hovedsageligt kvalificere eleven til optagelse" og stk. 2. "Uddannelsen skal endvidere give eleven mulighed for at få et kvalificeret fundament for at opnå beskæftigelse som ufaglært". Og
- § 36, stk. 3 – "Til elever, som afslutter forberedende grunduddannelse på produktionsgrunduddannelses eller erhvervsgrunduddannelses højeste niveauer, udstedes et uddannelsesbevis, som dokumenterer den opnåede kompetence".

Det ønskes, at det af lovgivningen klart fremgår, hvorvidt produktionsgrunduddannelsen ved udstedelse af uddannelsesbevis er erhvervskompetencegivende set ift. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Dette er væsentligt for jobcentrenes fremtidige anvendelse af Forberedende grunduddannelse (FGU), da lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ift. unge med uddannelsespålag har fokus på, at den unge hurtigst muligt gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse som led i den hurtigste vej til selvforsørgelse. Jobcentret kan i den sammenhæng kun yde opkvalificering ift. at kunne påbegynde og gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Det bemærkes i den sammenhæng, at Kombineret Ungdomsuddannelse (KUU), som FGU bl.a. erstatter, er erhvervskompetencegivende.

Vedr. afsøgningsforløb

Afsøgningsforløbet i den kommende FGU-institution er fastlagt til at have en varighed på op til 2 uger. Dette vurderes som en klar forringelse ift. det nuværende afklaringsforløb til EGU i Københavns Kommune, som udgør 4

Center for Økonomi,
Velfærdsanalyse

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen
|
1599 København V

EAN nummer
5798009800206

ungers virksomhedspraktik. Der vurderes at være en væsentlig risiko forbundet med et for kort afsøgningsforløb, da den unge kan blive målgruppevurderet forkert grundet manglende kendskab til den unges forudsætninger.

Et længere afsøgningsforløb kan sikre øget fleksibilitet, hvor den unges behov tilgodeses med opmærksomhed på, at den unge ikke holdes i afsøgningsforløbet unødigt længe.

Behov for større fleksibilitet ift. udsatte unge i FGU

- § 9, stk. 3 – "Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at elever, som på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom eller misbrugsbehandling ikke har mulighed for at gennemføre niveauerne inden for den i § 8, stk. 2, normerede varighed, kan deltage på nedsat tid".

Der ønskes:

- *Mulighed for at psykisk sårbare unge kan få mulighed for at deltage på nedsat tid. Dette af hensyn til de unge, der er under afklaring, men som endnu ikke er blevet diagnostiseret.*
- *Mulighed for at en uddannelse kan være i bero, fx pga. behandling, men at den unge uændret modtager skoleydelse og er tilknyttet institutionen. Dette for at fastholde den unge i uddannelse.*

Afklaring af undervisning i grundlæggende kompetencer i dansk og matematik ud over 20 uger

- § 4, stk. 2 – "Personer, som efter kommunalbestyrelsens vurdering alene har behov for at forbedre deres niveau i dansk eller matematik eller begge fag for at opfylde adgangskrav til en erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser, er berettiget til at modtage den herfor relevante undervisning på forberedende grunduddannelses basisniveau"
- § 8, stk. 2 – "Forløb på basisniveau og undervisningsniveauer har hvert en varighed på op til 20 uger" og
- § 8, stk. 3 – "Uddannelsesstiden for elevens samlede uddannelsesforløb fastlægges uanset stk. 1 og 2 ud fra elevens forudsætninger"
- § 10, stk. 5 – "Eleven skal, uanset sine udfordringer, tilbydes mulighed for at opnå grundlæggende kompetencer i dansk og matematik"
- § 11 – "Forløbet på basisniveauet tilrettelægges i alle uddannelsesspor fleksibelt og omfatter undervisning på grundlæggende niveau i dansk og matematik".

Det ønskes, at det af lovgivningen klart fremgår, hvordan en ung, der har behov for undervisning i grundlæggende kompetencer i dansk og matematik i mere end 20 uger, håndteres i uddannelsen, eller om den unge ikke er en del af målgruppen for FGU.

Vedr. undervisning af elever med dansk som andetsprog (DSA)

Af de elever, der vil blive påvirket af FGU-loven i København, forventes det, at en stor andel vil være tosprogede, der i folkeskolen har modtaget undervisning i supplerende DSA, samt modtaget undervisning med en høj grad af sprogstilladserende undervisning, DSA som dimension i fagundervisningen.

Undervisere i FGU regi bør have kompetencer, der sætter dem i stand til at møde elevernes behov på dette område. Det anbefales derfor, at DSA som dimension i alle fag nævnes – fx i forbindelse med § 24, stk. 4.

Bedre mulighed for at bruge mentor ifm. Erhvervsgrunduddannelse

- § 19 – "Kommunalbestyrelsen stiller i særlige tilfælde en virksomhedsmentorordning til rådighed i forbindelse med praktikforløb i erhvervsgrunduddannelse".

Foreslås ændret til "Kommunalbestyrelsen kan stille en virksomhedsmentorordning til rådighed i forbindelse med praktikforløb i erhvervsgrunduddannelse". Dette for at give bedre mulighed for at tilknytte mentor, hvis det skønnes nødvendigt for at fastholde den unge i uddannelsen.

Løbende optag

- § 7. Uddannelsesstart på basisniveau, jf. § 10, samt den i § 4, stk. 2 og 3 nævnte undervisning finder sted løbende under hensyn til den enkeltes behov
Stk. 2. Uddannelsesstart på undervisningsniveauer, jf. § 10, finder sted to gange om året, medmindre individuelle hensyn tilsiger optagelse på et andet tidspunkt.
Stk. 3. Eleven påbegynder sit forløb i forberedende grunduddannelse på det basis- eller undervisningsniveau, som svarer til elevens forudsætninger...

Begrænsningen på optag på undervisningsniveauer kan betyde, at unges forløb frem mod start på en erhvervskompetencegivende uddannelse sinkes unødigt, medmindre "individuelle hensyn" i stk. 2 betyder, at alle unge, der kan begynde med det samme på et undervisningsniveau, får tilladelse til dette, hvormed begrænsningen på optag to gange om året er unødvendigt.

Det anbefales, at stk. 2 ændres, så uddannelsesstart på undervisningsniveauer ligeledes sker løbende. Det vil også sikre, at EGU med indbygget virksomhedstilknytning, som hidtil, vil kunne påbegyndes hos virksomhederne løbende.

Vedrørende basisforløbet længde

Hvordan sikres det, at eleverne ikke følger basisforløbet unødigt længe, hvis der ikke er løbende optag på undervisningsniveauerne?

Vedr. optag på eud efter FGU

Det er vurderingen, at ikke alle unge har tilstrækkelige forudsætninger for at påbegynde GF 2 efter et FGU-forløb af 1 års varighed eller mere.

Det foreslås derfor at lade det bero på en individuel vurdering, om den unge skal starte på GF 1 eller GF 2, og det foreslås, at denne vurdering sker ved den kommunale ungeindsats (UU vejleder) evt. i dialog med aftagerinstitutionen.

Vedr. dækningsområde og frit skolevalg på tværs af dækningsområder

Københavns Kommune opfordrer til, at det tydeligt fremgår af loven, på hvilke præmisser og i hvilket omfang en kommune er forpligtet til at modtage elever uden for sit dækningsområde, idet der i lovudkastet står, at elever i særlige tilfælde kan tilbydes plads på en institution uden for sin bopælskommunes dækningsområde.

Følgende er fælles for lov om forberedende grunduddannelse og lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

Afklaring af samarbejdet med virksomheder

Af lov om forberedende grunduddannelse fremgår:

- § 28, stk. 2 – "Institutionen inddrager det lokale erhvervsliv m.v. med henblik på, at eleverne modtager relevant erhvervstræning".

Af lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. fremgår:

- § 2, stk. 7 – Kommunalbestyrelsens opsøgende funktioner i forhold til virksomhedspraktik m.v., jf. stk. 5, nr. 5 koordineres med øvrige kommunale praktik- og virksomhedsopsøgende indsatser, herunder indsatser i grundskolen og på FGU, samt med jobcentrenes arbejde."

Det bedes afklaret, hvad der menes med "m.v." i stk. 7, herunder om den opsøgende funktion omfatter erhvervstræning eller om der kun henvises til virksomhedspraktik som led i erhvervsgrunduddannelse på baggrund af henvisningen til "jf. stk. 5, nr. 5". Hvis det er sidstnævnte, der menes, bør "m.v." fjernes. Hvis der menes, at "m.v." bl.a. omfatter erhvervstræning, bør "jf. stk. 5, nr. 5" fjernes.

Det bedes afklaret i lovgivningerne, hvordan institutionens inddragelse jf. § 28, stk. 2 tænkes ift. kommunernes opsøgende funktion jf. § 2, stk. 7.

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Vedr. CVR nr.: 20453044

20. februar 2018

Høringssvar vedr. Lovudkast 1 Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse

Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark tager lovudkastet til efterretning med følgende forslag til justeringer:

- Til lovforslagets § 29 stk. 1: Kombinationsforløb i erhvervsgrunduddannelsen bør også kunne omfatte forløb på Frie Fagskoler. Frie fagskoler er specialiserede til at kvalificere eleverne til erhvervsuddannelse og har både pædagogisk tradition og værkstedsfaciliteter til dette. Følgende understregning foreslås tilføjet til § 29 stk. 1 sidste sætning: "[...] ophold på Folkehøjskoler og Frie Fagskoler". Kombinationsforløb bør ikke være begrænset til erhvervsgrunduddannelsen, men bør være en mulighed også på produktionsgrunduddannelsen og den almene grunduddannelse.
- Til lovforslagets § 24 om undervisningens tilrettelæggelse: Der bør være en forpligtelse til at undervisningstilbuddene i de tre linjer omfatter muligheden for dansk som andetsprog til fx sent ankomne unge. Denne gruppe har særlige udfordringer i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. Tilføjelse til enten § 24 eller §§ 30-33: "Institutionen tilbyder dansk som andetsprog til elever med behov herfor".

Med venlig hilsen

Henning Rasmussen
Formand

Xclass. 10. klasse-centret i Slagelse
Willemoesvej 2 b
4200 Slagelse, tlf. 58 70 41 40
Email: heras@slagelse.dk

Sendt til Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Sagsnr. 18-0428

Vores ref. EKH/nvd

Deres ref.

Den 21. februar 2018

LO's bemærkninger til "Forslag til lov om forberedende grunduddannelse"

LO har modtaget forslag til lov om forberedende grunduddannelse i høring.

Generelle bemærkninger

LO har følgende generelle bemærkninger til det samlede lovkompleks, der nu er sendt i høring:

LO vil indledningsvis udtrykke stærk opbakning til det samlede lovgivningskompleks og de linjer, som de fire love tilsammen udtrykker i forhold til at få skabt et nyt stærkt uddannelses tilbud til denne målgruppe og en tilhørende institutionsopbygning. Det er på den baggrund, at LO's påpegning af forskellige uhensigtsmæssigheder i de foreliggende lovforslag skal ses.

LO finder derudover den meget korte høringsfrist, der samtidig ligger hen over en ferieperiode, meget uhensigtsmæssig. Det skal ses i lyset af de mange uklarheder, der er i det nuværende forslag, især den konkrete sammenhæng til anden lovgivning (herunder beskæftigelseslovgivningen og Lov om social service), hvilket vi kun i begrænset omfang har kunnet nå at kommentere mere konstruktivt nedenfor i relation til de enkelte love.

Endelig vil LO, som den tredje generelle bemærkning, fremføre at der i – og på tværs af de fremsendte lovtekster – er uklare og/eller uhensigtsmæssige beskrivelse af ansvars- og arbejdsdeling mellem kommune og FGU-institution. Her kan som eksempel fremhæves § 18, hvor der i stk.2. er en henvisning til kommunalbestyrelsens påtegning af praktikaftalen, som forudsætning for dens godkendelse. Dette kan blive en tendentielt unødigt bureaukratisk og uhensigtsmæssig arbejdsdeling mellem kommune og FGU-institution.

I samme paragraf, stk. 4., beskrives, at kommunalbestyrelsen tilvejebringer praktikpladsen, uden at der på nogen måde signaleres, at FGU-institutionen enten inddrages eller har fået det uddelegeret. LO finder ikke, at lovbemærkningerne om, at

den praktikpladsopsøgende indsats i kommunen skal "koordineres", og at institutionen "spiller en central rolle" i sig selv løser problematikken. Det beskrives fx i § 2 j i Lovforslaget om "Den kommunale ungeindsats" at koordinering er til såvel grundskole som jobcentrene. (Ifølge denne lovs lovbemærkninger er dette dog kun gældende, hvor det er "hensigtsmæssigt" – hvilket gør det endnu mere utydeligt, hvad der er tale om).

Endelig finder LO, at der mangler bestemmelser om, hvilke rettigheder man har under barsel, jf. den udvikling, der har været i bestemmelserne for EUD.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget:

Vedr. §2: Tydeliggørelse af EUX:

Stk.1.: Det skal markeres tydeligere, at EUX er en mulighed for FGU'ere ved at skrive "erhvervsuddannelser, **herunder EUD med EUX,**" (forslag om tilføjelse med fed)

Dette konsekvensændres i §12, stk.1 og §15, stk. 5.

Vedr. § 8: Sikring af dimittendrettigheder for EGU'ere

For LO har det hele vejen gennem forløbet været helt grundlæggende at bevare en gennemført EGU som givende ret til optagelse i A-kasse (dimittendrettigheden). Derfor skal det af bemærkningerne til loven fremgå, vedrørende uddannelsens længde, at EGU skal tilrettelægges således, at denne varer mindst 18 måneder, således at de færdige EGU'ere er berettiget til optagelse i A-kasse med dimittendrettigheder.

Vedr. § 17: Fastholdelse af målrettet uddannelse til EGU'ernes arbejdsområde

Stk. 1: Henvielsen til § 15, stk.2. er uhensigtsmæssig, da den dels kan betyde uheldig begrænsning af praktikmulighederne, dels lægge unødigt op til pres på at etablere fællesundervisning af PGU'ere og EGU'ere, forstået som, at man ikke sikrer tilstrækkelig målretning af uddannelsen for den enkelte EGU-praktikant (herunder fx AKU-forløb), men tilskyndes til at anvende institutionens "hyldevarer". Den bør sløjfes.

Vedr. § 17: Udvidelse af anvendelsesmulighederne for andre institutioner

Stk. 1: Der tilføjes: "Skoleundervisningen kan foregå på institutioner, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, arbejdsmarkedsuddannelser, ungdomsskoler, efterskoler, social- og sundhedsskoler og lignende godkendte institutioner."

Vedr. §17: Præcisering af EGU'ernes ansættelse i henhold til praktikaftale

Stk.3: Begrebet "midlertidig ansættelse" er forkert her. Det slettes og i stedet skrives "ansættelse i henhold til praktikaftale".

Vedr. § 18: Præcisering af praktikaftalen tilknytning til overenskomstaftaler

Stk. 2: Der tilføjes "Når praktikaftalens arbejdsområde og -funktioner er omfattet af kollektiv overenskomst, gælder overenskomsten for aftalens løn- og arbejdsvilkår." Dette er en tydeliggørelse.

Vedr. § 18: Videreførsel af bestemmelse om, at virksomhederne skal kende mulighederne for EUD-praktikanter

Nyt stk. 3 tilføjes: Kommunen kan kun godkende en praktikaftale, jf. stk.2., hvis det af praktikaftalen fremgår, at virksomheden er bekendt med muligheden for at oprette uddannelsesaftaler i henhold til lov om erhvervsuddannelser.”

Vedr. § 21: Manglende tydeliggørelse af arbejds- og ansvarsfordeling mellem uddannelsesplan og forløbsplan

Stk.1. Det er noget svært at se den konkrete afgrænsning af, hvad der skal være i uddannelsesplanen og hvad der skal være i forløbsplanen og hvilket ansvar henholdsvis kommunalbestyrelse og FGU-institution har, fx når det vedr. specialpædagogisk støtte. Det bør tydeliggøres.

Vedr. § 21, stk.2. Præcisering af kravene til FGU-institutionens opfølgning på forløbsplanen

I lovbemærkningerne til dette stykke bør det fremgå, hvilke krav der er til, at uddannelsesinstitutionen følger op på forløbsplanen, herunder fx hvordan en kontaktperson eller mentorordning kan bidrage til at sikre, at den unge udvikler sine sociale og personlige kompetencer og hermed opnår bedst mulige muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå beskæftigelse.

Vedr. § 29: Uddannelsesstilbud under arbejdsmarkedsuddannelser skal kunne bruges – ikke mindst på EGU

Stk..1: I anden sætning indsættes ”vil tillige kunne indeholde arbejdsmarkedsuddannelser og ophold på folkehøjskoler”.

Vedr. §30 - §34: Ugennemskuelig sammenhæng til øvrige støttebehov

Her er det svært at se, hvilke rettigheder eleverne har, og hvem, der har ansvaret, hvis der konstateres nogle af de nævnte behov. Der er den samme uklarhed som nævnt under §21-22.

Samtidig er det den rent pædagogiske og læringsmæssige indsats, der her fokuseres på; men det er helt fraværende i denne lovgivning, hvordan dette skal ses sammen med den øvrige sociale indsats, dvs. den boligmæssige og generelle socialpædagogiske indsats, der ofte er nødvendig som en integreret del af arbejdet med at nå de mål, uddannelsesplanen sætter. Det bør tydeliggøres.

Ny §34: Sikring af videreførsel af eksisterende mentorordning

Der foreslås en ny paragraf §34: ”Det enkelte udbud tilbyder individuel tilrettelagt socialfaglig støtte til gennemførelse af uddannelsesforløbet ved siden af undervisningsbestemte aktiviteter, fx i form af en mentorordning”.

I konsekvens heraf skal overskriften for afsnittet konsekvensrettes til “Specialundervisning, specialpædagogisk støtte, ordblindeundervisning, mentorordning m.v.”

Vedr. § 43: Sommerferietilbuddene skal finansieres

Tilbud i sommerferien er ofte afgørende for fastholdelse og bekæmpelse af frafald, så bestemmelsen er udmærket. Der mangler konkretisering af den ressourcemæssige ramme og finansieringen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ejner K. Holst', with a long horizontal flourish underneath.

Ejner K. Holst

**LANDSSAMRÅDET
AF PPR-CHEFER**

Undervisningsministeriet

Høringssvar

Høringssvar vedrørende udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

21. februar 2018

Landssamrådet af PPR-Chefer fremsender dette høringssvar, da Landssamrådet er høringsspart jf. udsendte høeringsliste.

PPR Chef
Kari Rune Jakobsen

Landssamrådet af PPR-Chefer har ingen bemærkninger til lovudkast 1 (lov om forberedende grunduddannelse).

Pædagogisk Psykologisk
Rådgivning
Aalborg Kommune
Skoleforvaltningen
Godthåbsgade 8
9400 Aalborg

Med venlig hilsen

Kari Rune Jakobsen
Formand for Landssamrådet af PPR-Chefer

Telefon:
9352 0200

Mail:
Krja-skole@aalborg.dk

Henrik Lindegaard

Fra: Jan Arnbjørn <jarn-skole@aalborg.dk>
Sendt: 26. februar 2018 12:37
Til: Henrik Lindegaard
Emne: Bemærkninger til lovudkast.

AppServerName: esdh-uvn-stil
DocumentID: 18/00344-197
DocumentIsArchived: -1

Kære Henrik Lindegaard.

Velvidende at jeg er lidt sent ude med svaret, sender jeg dig her bemærkningerne fra Ledersamrådet for STU/VSU .

Formuleringen 1. udkast til lovgrundlaget af 1. februar har flere lighedspunkter med formålet med STU, som fx vægtning på styrkelse af elevens faglige, personlige og sociale udvikling.

Der er en tydelig tilkendegivelse af, der skal tænkes i en individuel uddannelse tilpasset den enkelte elev. Dette læses bl.a. i afsnittet om uddannelsesstart, hvor der anføres at:

- Undervisningen finder sted under hensyn til den enkeltes behov.
- Der er uddannelsesstart to gange om året, med mindre individuelle hensyn tilsiger optagelse på et andet tidspunkt.
- Eleven påbegynder sin forløb på det niveau, der svarer til eleven forudsætning. Eleven forsætter i forløbet indtil slutmålet for elevens uddannelsesforløb er nået.

Under afsnittet, *elevens uddannelsestid*, åbnes mulighed for uddannelsen kan forlænges et år, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Under afsnittet, *elevens uddannelsestid*, står også beskrevet:

§ 9. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at elever, som på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom eller misbrugsbehandling ikke har mulighed for at gennemføre niveauerne inden for den i § 8, stk. 2, normerede varighed, kan deltage på nedsat tid.

Som udgangspunkt er det et rummeligt afsnit med en formulering, der giver uafgrænsede snitflader til målgruppen for STU. Det kan bekymre, hvis STU elever skal være en del af FGU uddannelsen, da den brede indgang i FGU kan være udfordrende for STU elever, der har brug for overskuelighed og strukturerede rammer.

En væsentlig faktor for styrkelse af sociale, faglige og personlige er et velfungerende ungemiljø, hvor de unge kan finde venskaber og fællesskaber i interesseområder. Det viser seneste evaluering af STU. Det kan være vanskeligt at skabe den fornødne elevvolumen i FGU regi, således målgruppen, der nu er i STU regi, kan få adgang til samme ungemiljø, som de har nu i STU.

At der tænkes i at kvalificere de unge til både uddannelse og ufaglært beskæftigelse er en sympatisk udvikling på uddannelsesområdet.

Det er positivt, at der tænkes i at lave et fælles forløb på basisniveau, hvor elever derefter kan skifte spor.

Opmærksomhedspunkter:

- På for mange områder, især kapitel 2 optagelse, beror den enkelte elevs optagelse på en vurdering fra kommunalbestyrelsen. Det kan være problematisk, at der ikke foreskrives en ensrettes lovbestemt optagelseskriterier, der gælder for samtlige FGU uddannelser. Kommer det til at bero på et skøn, kan de små kommunes økonomi blive afgørende for elevens optagelse.
- Det er vigtigt at fastholde unge over 25 år også vil have mulighed for optagelse på FGU, og igen at bevilling ikke skal ske på skøn fra kommunalbestyrelsen, men en lovgivning, der dækker FGU over hele landet som lovgivning på andre ungdomsuddannelser.

Der er flere eksempler på unge med diagnoser, ex autismediagnoser, oplever en senmodning og derfor først er uddannelsesparate efter det fyldte 25. år.

- Som der formuleres i 1. udkast af 1. februar 2018, skal FGU tilbydes unge, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. Hvis STU fortsat taksæres som en ungdomsuddannelse, vil fastholdelse af denne paragraf medføre, at unge efter endt STU ikke vil kunne optages på FGU, hvilken vil betyde en forringelse af de unges muligheder ift. nuværende lovgivning.

Overordnet vækker følgende uklarheder grund til bekymring:

- Hvordan skabes et undervisnings- og ungdomsmiljø for alle unge med en så mangfoldig målgruppen?
- Hvilke principper skal ligge til grund for tilsagn op optagelse, hvis der lægges op til en beslutning i kommunalbestyrelsen?
- Klagemuligheder over afgørelse om afslag på optagelse?
- Hvordan stilles STU efter d. 1.august 2019?
- Kan STU tilkøbe undervisningsforløb på FGU?
- Der anføres undervisere skal have folkeskolelærer- eller tilsvarende uddannelse. Hvad er tilsvarende uddannelse?
- Geografisk placering af skolerne og afledte udfordringer heraf?
- Skal eleverne have samme
- Geografisk svækkelse af VUC tilbud i landkommunerne?
- Forsørgelsesgrundlag for elever med nedsat timetal?

Med venlig hilsen

Jan Arnbjørn.
Forstander

Formand for Ledersamrådet.

Voksenskolen for Undervisning og Kommunikation.
Aalborg Kommune.
Studievej 5, 9400 Nørresundby
Tlf: 9982 5252

Vejle, den 21. februar 2018

Til
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Mail: Henrik.Lindegaard@uvm.dk
Emne: "Høringssvar FGU-lov"

Produktionsskoleforeningens høringssvar vedr. forslag til lov om forberedende grunduddannelse

Vores overordnede indtryk af lovforslag til lov om FGU er, at det generelt afspejler *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*, på en for det meste dækkende måde. Vi har en række bemærkninger til områder af større og mindre karakter. Nogle er områder, hvor lovforslaget for os at se ikke i tilstrækkelig grad afspejler aftalen, mens andre områder fint afspejler aftalen – men hvor aftalen i vores optik er problematisk, og derfor kalder på vores bemærkninger og alternativer.

NB: Det har været en meget kort høringsperiode, særligt materialets omfang taget i betragtning. Derfor forbeholder vi os retten til at komme med yderligere bemærkninger og forslag til ændringer under lovbehandlingen.

Vi gør neden for bemærkninger til følgende områder:

1. Målgruppen for FGU
2. Indhold i Produktionsgrunduddannelsen (PGU)
3. Forløb og varighed i PGU
4. Tilvejebringelse af virksomhedspraktikpladser i Erhvervsgrunduddannelsen (EGU)
5. Større fleksibilitet ift. erhvervstræning
6. Kombinationsforløb; tydeliggørelse af muligheder for målrettede forløb
7. De tre uddannelsesspor og afklaring
8. Slutevaluering med fagprøve skal fremhæves
9. Kostforpligtelsen; rammer og økonomi
10. Arbejds miljø (unges brug af maskiner)
11. Ordblindeundervisning; ressourcer
12. EUX bør fremhæves
13. Blik for det internationale
14. Økonomi

1. Målgruppen for FGU

Målgruppen for FGU er defineret i kap. 2, og er tro mod den meget brede målgruppe, som også defineres i *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* (fx s. 5), samt også mod de omstændigheder i aftalen under hvilke, en ung under 25 år fortsat kan tage fx avu-fag på VUC. Det er bl.a. unge, der er i halvtidsbeskæftigelse eller er i gang med en ungdomsuddannelse, men som har behov for opkvalificering inden for specifikke fag (jf. s. 19).

I PSF mener vi, at det er helt afgørende at fastholde FGU som den brede forberedende uddannelsesvej, og derfor er vi også enige i den brede og mangfoldige målgruppe. Vi ser af samme grund en risiko for at skabe tvivl herom, når der fortsat opereres med alternative muligheder for faglig opkvalificering på VUC for specifikke grupper af unge under 25 år. Vi mener, at FGU bør være en mulighed også for den unge, der har en ungdomsuddannelse, men som har brug for faglig opkvalificering, og for den unge, der er i gang med ungdomsuddannelse eller er i deltidsbeskæftigelse, men som har brug for opkvalificering inden for specifikke fag. Hvorfor skal disse unge fratages muligheden for faglig opkvalificering via praksisrettet undervisning, der i høj grad er rettet mod EUD.

Vi foreslår følgende ændringer i § 4 (tilføjelser er skrevet med fed skrift og slettet tekst er overstreget):

- § 4. Personer, som ved uddannelsens påbegyndelse ikke er fyldt 25 år, er berettiget til optagelse på forberedende grunduddannelse, hvis den pågældende
- 1) af kommunalbestyrelsen i sin bopælskommune er vurderet til at være i målgruppen for og til at kunne profitere af uddannelsen, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år,
  - 2) ikke omfattes af undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven,
  - 3) ikke er optaget på eller har ikke gennemført en ungdomsuddannelse og
  - 4) ikke er i beskæftigelse i mere end 18 timer pr. uge (halvtidsbeskæftigelse).

2. Indhold i Produktionsgrunduddannelsen (PGU)

Aftale om bedre veje til uddannelse og job er meget eksplicit ift. produktionsgrunduddannelsens udgangspunkt, som er værkstedsundervisning som vi i dag kender det fra produktionsskolerne (fx s. 7). Dette udgangspunkt bør afspejles i lovteksten samt i bemærkningerne hertil, ikke mindst når det gælder beskrivelserne af PGU's faglighed og undervisning (§§ 14 og 15 samt bemærkningerne hertil).

I PSF mener vi, at det udgangspunkt, som er stærkt fremhævet i aftalen, bør fremhæves på en mere kvalificeret måde, og vi foreslår derfor enkelte ændringer, som tydeliggør dels produktionen som grundlag for faglighed og undervisning, dels det forpligtende arbejdsfællesskab og fremhæver integration af fagene arbejdspladslære, samarbejdsfællesskab og erhvervsfaglig undervisning (sådan som det også er gjort i bemærkningerne, jf. s. 31).

Vi foreslår følgende ændringer i § 14 og § 15 (tilføjelser er skrevet med fed skrift og slettet tekst er overstreget):

§ 14. I uddannelsessporet produktionsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med praktisk arbejde, værkstedsundervisning og opgaveløsning med henblik på reel produktion og afsætning af varer og tjenesteydelser, herunder som erhvervstræning i samarbejde med virksomheder. Uddannelsens formål, jf. §§ 1 og 2, realiseres endvidere inden for undervisning i almene fag, som i størst muligt omfang integreres med det praktiske arbejde. **Værkstedsundervisningen skal tilrettelægges, så den enkelte deltager sikres en løbende og sammenhængende læringsproces, der i videst muligt omfang foregår i et forpligtende arbejdsmæssigt fællesskab.** Der lægges i undervisningen vægt på, at eleven gennem undervisningen tilegner sig hensigtsmæssige arbejdsvaner og udvikler evner og mulighed for at forberede sig til senere overgang til en erhvervsuddannelse eller ufaglært beskæftigelse på et kvalificeret grundlag.

§ 15. Stk. 3. Den teoretiske undervisning i almene fag skal være praksisrettet og indeholde ~~Undervisningen skal indeholde~~ arbejdspladslære, samarbejdspladslære og erhvervslære.

Ydermere foreslår vi, at der i bemærkningerne til § 14 tydeliggøres, at udgangspunktet for produktionsgrunduddannelsen er værkstedsundervisning, som vi i dag kender det fra produktionsskolerne.

3. Forløb og varighed i PGU

I forlængelse af ovennævnte bør udgangspunktet i produktionsskolepædagogikken også afspejles i lovteksten, når det gælder forløbets tidsstruktur. Angivelserne for varighed af forløb og niveauer i § 8. Stk. 1 og 2 kan lægge op til modulforløb á 20 ugers varighed og med en samlet varighed på op til 80 uger (jf. bemærkningerne s. 62). En modultækning med 4 fastlagte moduler á 20 uger hænger ikke sammen med udgangspunktet i produktionsskolepædagogik, og det vil desuden efterlade et stort tidsrum 'uden for' modulerne.

I PSF mener vi, at det er afgørende vigtigt, at den enkeltes forløb på PGU finder sted som et samlet forløb og med en løbende progression med udgangspunkt i forløbsplanen (sådan som det beskrives i lovforslagets kapitel 4). Derfor foreslår vi, at det i bemærkningerne tydeliggøres, at der på PGU-sporet ikke arbejdes ud fra skoleår eller faste undervisningsforløb (således formuleret i bemærkningerne til lovforslag om institutioner for FGU, s. 72 n.). Endelig forudsætter vi, at et skoleår på FGU ikke er begrænset til 40 ugers undervisning med 12 ugers ferie. Således skal det konkret være muligt for institutionen at hjemtage taxameter for en elev udover de 40 uger, hvad enten det er til ordinær FGU-undervisning i 48 uger eller en del af ugerne er aktivitetstilbud i sommerferien.

4. Tilvejebringelse af virksomhedspraktikpladser i Erhvervsgrunduddannelsen (EGU)

Jf. vores høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år).

EGU-sporet skal – som det i dag er tilfældet for EGU – primært bygge på aftalebaseret praktik. Lovforslaget fremskriver en arbejdsfordeling mellem den kommunale ungeindsats (KUI) og FGU-institutionen, således at KUI skal tilvejebringe virksomhedspraktikpladser (§ 18. Stk. 4), mens FGU-institutionen skal synliggøre mål med forløbet og følge op på disse (§ 18. Stk. 3). Og ydermere skal KUI forsyne aftalen med en påtegning om at den bidrager til at opfylde uddannelsesplanen (§ 18. Stk. 2). Det er en anden arbejdsfordeling end den, der står at læse i *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*. I aftalen gives KUI opgaven at "koordinere en opsøgende funktion i forhold til at tilvejebringe virksomhedspraktik, herunder koordinere med jobcentrenes arbejde [...] Funktionen koordineres [...] i forhold til erhvervsgrunduddannelsen på FGU. Den kommunale ungeindsats tilrettelægger virksomhedspraktikken og erhvervstræningen i samarbejde med FGU-skolerne. FGU-skolerne spiller en central rolle i forhold til de konkrete praktikaftaler, så eleverne kan være trygge ved, at der er voksne i det nære miljø, som er tæt på praktikstederne" (s. 20). Når lovforslaget specifikt tildeler KUI opgaven at tilvejebringe virksomhedspraktikpladser til EGU-eleverne, rækker det videre end aftalens intentioner om 'få, men brede kontakter mellem kommune og virksomheder' samt en koordinerende funktion.

I PSF mener vi, at lovforslagets arbejdsfordeling hvad angår virksomhedspraktik bør ændres, så den bringes i sammenhæng med aftalens intention om KUI's koordinerende funktion – det vil nemlig også bringe den i overensstemmelse med virkeligheden. For i virkeligheden giver det ikke mening at skille opgaven at tilvejebringe virksomhedspraktikplads fra den funktion, der både kender eleven og fremadrettet i EGU-forløbet skal have kontakten til elev og virksomhed. En af de gennemgående erfaringer, vi i dag har fra EGU er netop, at det er helt afgørende at finde det rette match mellem virksomhed og elev – og derfor forudsætter den opsøgende funktion et kendskab til eleverne på EGU. Derudover finder vi at kravet om påtegning fra KUI er unødigt bureaukratisk, såfremt KUI indtager den koordinerende rolle.

Vi foreslår følgende ændringer i § 16 og § 18 (tilføjelser er skrevet med fed skrift og slettet tekst er overstreget):

§ 16. I uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med aftalebaseret virksomhedspraktik på det private eller det offentlige arbejdsmarked ~~tilvejebragt af kommunalbestyrelsen~~. Uddannelsens formål, jf. §§ 1 og 2, realiseres inden for en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, som understøtter praktiske færdigheder, der kan anvendes i virksomhedspraktikken. Der lægges i undervisningen vægt på, at eleven opnår kendskab til arbejdsfunktioner og opnår viden, færdigheder og kompetencer, der er relevante og efterspurgt på arbejdsmarkedet, samt udvikler evner og mulighed for at forberede til varig beskæftigelse eller en erhvervsuddannelse.

PRODUKTIONSSKOLE
FORENINGEN

§ 18. Stk. 2. En praktikaftale skal være skriftlig og underskrevet af både eleven og virksomheden senest ved praktikforholdets begyndelse. ~~Aftalens gyldighed er betinget af, at kommunalbestyrelsen forsyner praktikaftalen med påtegning om, at den bidrager til at opfylde elevens samlede uddannelsesplan.~~ Aftalen skal indgås på en formular, der er godkendt af undervisningsministeren. I formularen fastsættes aftalevilkår om prøvetid, opsigelse og ophævelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har til opgave at koordinere en opsøgende funktion i forhold til at tilvejebringe virksomhedspraktik ~~tilvejebringe eleven en praktikplads.~~ Kan der ikke fremskaffes en aftale for eleven om praktik i en virksomhed, kan praktikdelen gennemføres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

5. Større fleksibilitet ift. erhvervstræning

Vi ser mange gode muligheder i FGU, og ser muligheder for at lave forløb, der samlet set er bedre end de muligheder, der ligger inden for rammerne af det eksisterende system. Men på ét område rummer FGU en forringelse, og det er erhvervstræningen. Højst to uger ad gangen og højst 4 uger pr. påbegyndt halvår (§ 28) er en forringelse ift. den nuværende ramme på produktionsskolerne og i særdeleshed ift. rammen på KUU.

En af de overordnede ambitioner med *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* var at skabe sammenhæng. Derfor er det relevant at inddrage rammerne i Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, hvor de unge, som også kunne være i FGU's målgruppe (de uddannelsesparate og aktivitetsparate) kan komme i 13 ugers virksomhedspraktik (det svarer til erhvervstræning på FGU), og dette kan efter en konkret vurdering forlænges til 26 uger og hvis der vurderes at være særlige behov herefter kan perioden forlænges yderligere (jf. LAB-loven § 44). Det er så markant forskellige rammer og muligheder, som tilbydes den samme målgruppe, at konklusionen er lige for: På erhvervstræningsområdet er det ikke lykkedes at skabe sammenhæng.

I PSF mener vi, at rammerne for erhvervstræning skal gøres mere fleksible. Udover at der er tale om en forringelse, som fastholder uhensigtsmæssige skævheder i systemet (den skærende kontrast til LAB-lovens muligheder for potentielt de samme unge), så er erfaringer fra både produktionsskole og KUU, at praktikforløb i virksomheder har en stor betydning både ift. afklaring, læring og motivation – samt også ift. virksomheders lyst til at 'binde an' med en elev i et mere forpligtende aftaleforhold (enten EGU-aftale eller lærlinge-aftale). Og på alle disse områder er 4 uger kort tid, men 2 uger er erfaringsmæssigt for kort tid. Derfor bør rammen hæves til allerhelst op til 8 uger pr. påbegyndt halvår (svarende til rammen for KUU), og under alle omstændigheder bør begrænsningen på 'højst to uger ad gangen' ophæves.

Vi foreslår følgende ændringer i § 28 (tilføjelser er skrevet med fed skrift og slettet tekst er overstreget):

§ 28. Erhvervstræning kan for den enkelte elev have en varighed på ~~højest to uger ad gangen~~ og højst otte fire uger pr. påbegyndt halvår.

6. Kombinationsforløb; tydeliggørelse af muligheder for målrettede forløb

Kombinationsforløb er en mulighed for at tilrettelægge forløb, der indeholder elementer fra kompetencegivende ungdomsuddannelse, samt (for EGU-linjen) ophold på højskoler (§ 29). Det kan gøres fleksibelt, og herunder også som en glidende og individuelt tilrettelagt overgang til erhvervsuddannelse (jf. aftalen s. 9). Kombinationsforløb er i dag et element i produktionsskoleforløb på mere end 3 mdr. medmindre særlige forhold taler imod (jf. lov om produktionsskoler § 2. Stk. 4).

I PSF mener vi, at der er et stærkt potentiale i at tilrettelægge FGU-forløb, der inddrager kombinationsforløb i målrettede forløb hen imod erhvervsuddannelse. Det har vi allerede gode erfaringer med på produktionsskolerne i dag, hvor der mange steder samarbejdes med erhvervsskoler om sådanne forløb. Den ny FGU-ramme med bedre muligheder for bl.a. integration af grundfag samt mere fleksible kombinationsforløb kan indsatsen løftes yderligere. Derfor bør de målrettede forløb hen imod særligt erhvervsuddannelse fremhæves tydeligere i lovforslagets bemærkninger omkring kombinationsforløb. Desuden mener vi, der bør være et krav til både FGU-institutioner og andre relevante institutioner, særligt erhvervsskolerne, om at samarbejde om kombinationsforløb (i dag er kun produktionsskolerne forpligtet på kombinationsforløb).

7. De tre uddannelsesspor og afklaring

I bemærkningerne til § 10 står skrevet, at 'de tre uddannelsesspor generelt skal tilgodese elever på forskellige afklaringsniveauer' (således s. 65, jf. desuden de almindelige bemærkninger s. 30 og s. 31). I *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* er afklaringsniveau ikke et parameter ift. valg af uddannelsesspor, tværtimod er afklaring et formål for uddannelsen generelt (således også i lovforslagets § 1. Stk. 1).

I PSF mener vi, at den unges afklaringsniveau ikke er et selvstændigt parameter for valg af uddannelsesspor. Alle spor har principielt en kerneopgave ift. at styrke elevernes afklaring mhp. uddannelse og job, og derfor kan der på alle spor være både uafklarede og afklarede elever. Derfor bør bemærkningerne herom slettes.

8. Slutevaluering med fagprøve skal fremhæves

I *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* står specifikt, at FGU afsluttes med en slutevaluering, samt at niveau 3 på PGU og EGU afsluttes med en fagprøve (s. 11). Det er fraværende i lovforslagets kapitel 4, der omhandler evaluering, prøver og beviser.

I PSF mener vi, at slutevaluering og fagprøve bør indgå i loven, samt der i bemærkningerne kunne henvises til den praksis omkring fagprøver, som vi kender på produktionsskolerne, nemlig fagprøven der afslutter den grundlæggende praktiske oplæring i Produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse.

9. Kostforpligtelsen; rammer og økonomi

Udover at sundhed, ernæring og motion skal indgå som en integreret del af FGU, er institutionen forpligtet til vederlagsfrit at yde et eller flere daglige måltider til eleven (§ 42). Aftalen betoner 'ordentlig mad' (s. 4).

I PSF mener vi, at måltiderne er vigtige for både elevernes sundhed og skolemiljøet på FGU – sådan som det også er tilfældet på produktionsskolerne i dag. Derfor finder vi det dybt problematisk, at der ikke følger økonomi med kostforpligtelsen, som i stedet skal findes i det generelle taxameter. Det bliver et økonomisk pres, der både risikerer at gå ud over måltidernes kvalitet og risikerer at få negativ indflydelse på skolens undervisningskvalitet, fordi det er her pengene til kost skal findes. Endvidere bør det undersøges, om eleverne skal svare skat af den vederlagsfrie kost, samt hvad det har af konsekvenser.

10. Arbejdsmiljø (unges brug af maskiner)

Arbejdsmiljø og brug af maskiner indgår ikke i lovudkast til lov om FGU. Men det er et vigtigt område ift. at indfri de ambitioner, der er sat for FGU og det har især betydning for PGU-sporet. I dag skal vi på produktionsskolerne søge dispensationer ift. vores deltageres brug af maskiner i et helt andet omfang, end tilfældet er på erhvervsskolerne. Det skyldes, at vi i Arbejdstilsynet ikke betragtes som uddannelsesinstitution, men som arbejdsplads.

I PSF mener vi, at FGU-institutionerne hvad krav og arbejdsmiljø angår, skal betragtes på lige fod med erhvervsskolerne, dvs. som en uddannelsesinstitution. Det er af enorm betydning, at eleverne på et PGU-værksted har mulighed for – under sikre og ordentlige forhold, naturligvis – at arbejde med maskiner på samme måde som man kan på erhvervsskoler.

11. Ordblindeundervisning; ressourcer

FGU skal systematisk understøtte en indsats ift. ordblinde, dels ved at have det som et punkt i forløbsplanen (§ 22), dels ved at undervisningen skal tilrettelægges helhedsorienteret og inkluderende (§ 24) og endelig ved at tilbyde elever, der har behov herfor, supplerende undervisning eller anden faglig støtte i fornødent omfang (§ 31). Det skal alt sammen leveres inden for det almindelige aktivitetstaxameter.

I PSF mener vi, at det er særdeles positivt, at ordblindeindsatsen står så stærkt i aftale og lovforslag, herunder også at en stor del af indsatsen så at sige skal integreres i den almindelige tilrettelæggelse af undervisningen. Men det er tilsvarende kritisk, at der ikke er afsat ressourcer til supplerende undervisning og støtte. Det giver en stor risiko for at gruppen svigtes.

12. EUX bør fremhæves

Iflg. lovudkast til FGU skal FGU 'hovedsageligt kvalificere til en erhvervsuddannelse' (§ 2). EUX er formelt set en erhvervsuddannelse, og som sådan er den inkluderet som en af de uddannelser, FGU kan sigte imod. Men der er et bredt behov for at fremhæve mulighederne i erhvervsuddannelserne, herunder EUX, og det vil også være væsentligt for en del af elevgruppen på FGU. Det gælder både for PGU-sporet, men i særdeleshed for AGU-sporet, hvor hf i lovudkastet står tydeligt frem som udslusningsvej.

I PSF mener vi, at FGU's formål i retning af ungdomsuddannelse eller beskæftigelse, og med en særlig betoning af erhvervsuddannelsesretningen er rigtig. Når vi mener, at EUX bør fremhæves, er det derfor ikke i modstrid med det angivne formål, men det er tværtimod i god overensstemmelse med formålet i § 2 at fremhæve EUX som en videre uddannelsesmulighed efter PGU og i særdeleshed AGU.

Vi foreslår følgende ændringer i § 2, § 12 og § 15 (tilføjelser er skrevet med fed skrift og slettet tekst er overstreget):

§ 2. Forberedende grunduddannelse skal hovedsageligt kvalificere eleven til optagelse på en erhvervsuddannelse **herunder EUX**, jf. lov om erhvervsuddannelser, men skal også kunne kvalificere eleven til optagelse på den toårige uddannelse til hf-eksamen og andre gymnasiale ungdomsuddannelser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser.

§ 12. I uddannelsessporet almen grunduddannelse er fagligheden primært forbundet med almene fag. Uddannelsens formål, jf. §§ 1 og 2, realiseres inden for en bred, almen fagrække, der i videst muligt omfang tilrettelægges på en praksisrettet måde. Desuden skal der indgå helhedsorienteret undervisning på tværs af fag. Der lægges i undervisningen vægt på, at eleven udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse **herunder EUX** eller en gymnasial ungdomsuddannelse.

§ 15. Stk. 5. Undervisningen skal fortrinsvist være rettet mod erhvervsuddannelser, **herunder EUX**.

13. Blik for det internationale

I lovforslagets § 1 er fremsat en række formål for FGU-forløbet, bl.a. at bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer, samt også en række dannelseselementer, herunder demokratisk

dannelse og kendskab til rettigheder og pligter i arbejdslivet. I produktionsskolernes indholds bekendtgørelse er i dag et henblik på at fremme international forståelse, og det samme udsyn findes i øvrige uddannelseslovgivningers formålsparagraf (således fx avu-loven, lov om erhvervsuddannelser og lov om almene gymnasier).

I PSF mener vi, at der i formålsparagraffen for FGU mangler det internationale perspektiv, både hvad angår fremme af international forståelse og viden om internationale forhold mhp. arbejde og uddannelse i udlandet.

14. Økonomi

Som en generel bemærkning omkring økonomien, skal vi gøre opmærksom på kompleksiteten heri, samt at der endnu ikke foreligger et grundlag, ud fra hvilket vi reelt kan vurdere økonomien – der foreligger endnu ikke en tilskudsbekendtgørelse. Vi har ovf. peget på vores grundforudsætning (at en FGU-institution henover et år kan hjemtage taxameter for en elev udover de 40 uger, pkt. 2 ovf.) samt på ressourcer til kost og ordblindeundervisning (pkt. 8 og 10 ovf.), og dertil kommer andre spørgsmål, fx om taxametertilskud under kombinationsforløb, erhvervstræning og virksomhedspraktik. Udover mangel eller uklarhed ift. ressourcer til sådanne forpligtelser og aktiviteter i FGU-forløbet, kan der også være en problemstilling forbundet med etableringen: Vi kender ikke økonomien hos de skoler, der skal sammenlægges, men vi ved, at mange produktionsskoler er presset, og i og med der ikke er afsat midler til etablering mm., kan der komme et meget uensartet FGU – i modstrid med intentionen om et landsdækkende tilbud med ensartet kvalitet.

Tiltrædelse fra Forstanderkredsen

Med venlig hilsen

Axel Hoppe

Sekretariatsleder, Produktionsskoleforeningen

Henrik Lindegaard

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 21. februar 2018 09:43
Til: Henrik Lindegaard
Cc: rr@rigsrevisionen.dk; Henrik Lange; Lisbeth Gravlund Højrup; Anna S.E. Rasmussen; Thomas Bugge Hansen
Emne: Høringssvar FGU-lov <83210>
Vedhæftede filer: FGU - Høringsbrev.pdf; FGU - høringsliste - eksterne.pdf; Lovudkast - FGU-lov.pdf; Lovudkast - FGU-institutionslov.pdf; Lovudkast - vejledningslov.pdf; Lovudkast - følgelov.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om forberedende grunduddannelse.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om institutioner for forberedende g....pdf; Resumé af udkast til vejledningslov.pdf; Resumé af udkast til følgelovforslag.pdf
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk
AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 18/00344-77
DocumentIsArchived: -1

Til Undervisningsministeriet

Undervisningsministeriet har den 1. februar 2018 sendt udkast til lov om forberedende grunduddannelse i høring.

Vi har gennemgået udkastet med særlig fokus på bestemmelser vedrørende revisions-og/eller regnskabsforhold og kan konstatere, at udkastet ikke omhandler sådanne forhold.

Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Ulla Elkjær
Souschef, chefkonsulent

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 55

ue@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: DEP - ASF JK [<mailto:ASFJK@uvm.dk>]

Sendt: 1. februar 2018 09:38

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; samvirke@ak-samvirke.dk; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; aof@aof-danmark.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@arriva.dk; bl@bl.dk; post@bat.dk; b-sosu@sosu.dk; bv@bornsvilkar.dk; bkf@bkchefer.dk; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk;

REU

Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser

Undervisningsministeriet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

(Sendt pr. e-mail til: Henrik.Lindegaard@uvm.dk, Lise.Bagge.Rasmussen@uvm.dk og Nanna.Hvass.Jacobsen@uvm.dk)

Rådet for de Grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

Rådssekretær

Henrik Saxtorph/

Per Pagh Aarestrup

Frederiksholms Kanal 25

1220 København K

Tlf 3392 7332

e-mail: reu@uvm.dk

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers (REUs) justerede høringsvar vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

9. marts 2018

REU har ved brev af 21. februar 2018 fremsendt høringsvar vedrørende nævnte fire lovforslag. Imidlertid fremsender REU nu vedlagte justerede høringsvar, som erstatter nævnte brev af 21. februar 2018, idet der alene er indsat ny tekst i brevets afsnit 4.2. (indsat med kursiv). REU skal herfter udtale følgende:

REU har ved mail af 1. februar 2018 fra Undervisningsministeriet modtaget udkast til følgende fire lovforslag med høringsfrist den 21. februar 2018, kl. 12.00:

- 1) Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)
- 2) Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)
- 3) Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år) (ændringslov)
- 4) Folgelovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v. (samlelov)

REU skal beklage den korte høringsfrist, der samtidig ligger hen over en ferieperiode. Da REU samtidig kan konstatere, at der er inkonsistens i det fremsendte materiale, må rådet tage forbehold for om svaret dækker alle forhold.

I lyset af ovenstående skal REU påpege nødvendigheden af en tilstrækkelig tidsramme til at behandle de bekendtgørelser, der hører til loven, da der her vil skulle præciseres en række af de uklarheder, der er i det nuværende forslag, herunder fx afgrænsningen til fx Lov om social service og beskæftigelseslovgivningen.

REU giver sin generelle opbakning til disse fire lovforslag, der tilsammen har til formål at gennemføre de dele af aftale af 13. oktober 2017 *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*, hvor lovgivning vurderes at være nødvendig for at etablere den nye forberedende grunduddannelse. Det anføres således i den politiske aftale, at det for samfundet er en kerneopgave at bane vejen for, at alle unge får et liv med uddannelse og job, hvilket rådet kan tilslutte sig.

Samtidig kvitterer REU for, at rådet i de tilsendte lovforslag er blevet tillagt yderligere centrale opgaver.

Rådet lægger vægt på anerkendelsen af, at implementeringsopgaven bliver af omfattende karakter, og at der i den forbindelse skal sikres de fornødne ressourcer til implementering af de aftalte elementer fra aftalen med henblik på at sikre, at de nye institutioner kan løfte deres meget vigtige opgave.

REU lægger vægt på følgende emner inden for de enkelte lovforslag:

1. Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

1.1. Lovens formål

Lovens § 1 fastlægger uddannelsens formål. REU bemærker, at følgende sætning "... og i et samfund med frihed og folkestyre." i § 1, stk. 2, nr. 3, bør slettes, da det allerede indgår i § 1, stk. 2, nr. 2.

1.2. Optagelse

REU beklager, at der med indførelsen af FGU sker en yderligere spredning af opgaven med at opkvalificere potentielle erhvervsuddannelseselever til at kunne opfylde enten adgangskrav eller overgangskrav til en erhvervsuddannelse. Med indførelsen af FGU vil opkvalificeringen af potentielle erhvervsuddannelseselever, jfr. § 4, stk. 2-3, nu skulle ske enten på et VUC eller på FGU afhængigt af flere forskellige kriterier. Resultatet er et uoverskueligt og usammenhængende udbudsbillede af disse aktiviteter, hvilket ikke er til gavn for de potentielle elever og tilgangen til erhvervsuddannelserne. REU opfordrer til at udviklingen på området følges tæt med henblik på en evt. revurdering af området især fsva. de elever, der udelukkende har behov for begrænset opkvalificering for at opfylde enten adgangskrav eller overgangskrav.

1.3. Indhold i de tre uddannelsesspor

Det fremgår af § 10, stk. 2, at Almen grunduddannelse (AGU) indeholder et basisniveau og to efterfølgende undervisningsniveauer svarende til niveau 1 og 2 i kvalifikationsrammen for livslang læring samt et hf-forberedende niveau. Det fremgår herudover af § 10, stk. 3, at produktionsgrunduddannelse (PGU) og erhvervsgrunduddannelse (EGU) inde-

holder et basisniveau og op til tre efterfølgende undervisningsniveauer svarende til henholdsvis niveau 1, 2 og 3 i kvalifikationsrammen for livslang læring.

REU finder det meget uheldigt, at teksten efterlader et indtryk af, at de forskellige niveauer er tilrettelagt og vil blive indholdsdækket med udgangspunkt i en målsætning om at opfylde niveau-beskrivelserne i den nationale kvalifikationsramme (NQF), som langt hen ad vejen er en spejling af den Europæiske kvalifikationsramme (EQF).

Dette har aldrig været formålet med NQF og er ikke i overensstemmelse med Undervisningsministeriets tilkendegivelser ved indførelsen af kvalifikationsrammen, hvor det blev forsikret, at kvalifikationsrammen ikke ville blive rammesættende for uddannelsers struktur og indhold, men alene ville være et instrument til en efterfølgende generel og grovmasket niveau-angivelse ud fra en best fit vurdering.

REU finder det afgørende, at uddannelsers indhold og struktur tilrettelægges med udgangspunkt i aftagernes behov (det være sig arbejdsmarkedet eller videre uddannelse) og ikke med udgangspunkt i et teoretisk affattet skema med brede niveauangivelser, som aldrig vil kunne spejle de meget forskelligartede behov og udviklingstendenser blandt de mange aftagere af danske uddannelser.

1.4. Faglige temaer

Det fremgår af § 15, stk. 2, § 17 samt bemærkningerne hertil, at det faglige indhold i både produktionsgrunduddannelsen (PGU) og erhvervsgrunduddannelsen (EGU) skal bygges op om faglige temaer, der afspejler den lokale erhvervsstruktur og gode beskæftigelsesmuligheder. Det fremgår endvidere, at der i overensstemmelse med den politiske aftale vil blive nedsat en arbejdsgruppe og en referencegruppe med relevante aktører på området, der bl.a. skal give forslag og rådgivning til fagrække og faglige temaer.

REU forudsætter, at der i den nedsatte referencegruppe også vil indgå medlemmer fra arbejdsmarkedets parter, så det sikres, at referencegruppen har det forudsatte fornødne kendskab til arbejdsmarkedet, erhvervsstruktur og beskæftigelsesmuligheder. REU opfordrer desuden til, at den nedsatte arbejdsgruppes forslag sendes i høring hos REU inden overlevering til undervisningsministeren og ordforerne.

1.5. Produktionsgrunduddannelse er ikke erhvervskompetencegivende

REU bemærker, at PGU, jævnfør den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, ikke er erhvervskompetencegivende. Det bør fremgå eksplicit i bemærkninger til § 14 og 15.

1.6. Koordinering af opsøgende indsats

Det fremgår af bemærkningerne til § 15 om PGU, at institutionerne har pligt til at iværksætte et målrettet opsøgende arbejde i lokalområdet med sigte på i videst muligt omfang at finde egnede match mellem elever og virksomheder. Det fremgår endvidere i § 18, stk. 4 om EGU og bemærkningerne hertil, at kommunalbestyrelsen (den kommunale ungeindsats) skal indgå en praktikopsøgende indsats i koordination med institutionen for forberedende grunduddannelse. Det fremgår endelig af § 28, stk. 2, at institutionerne skal inddrage det lokale erhvervsliv m.v. med henblik på, at eleverne modtager relevant erhvervstræning.

REU bemærker, at der er risiko for, at institutionernes og kommunernes kontakt til virksomhederne bliver uorganiseret og usystematisk, hvilket kan være kontraproduktivt i forhold til det ønskede mål med den opsøgende indsats. REU bemærker endvidere, at et overdrevet og usystematisk pres på virksomhederne for at etablere praktikpladser i relation til EGU kan sætte oprettelse af EUD-praktik-pladser under pres. REU vil kraftigt opfordre til, at der fra centralt hold fastsættes nogle retningslinjer, der sikrer, at kommunalbestyrelserne koordinerer den opsøgende indsats med f.eks. jobcentre og institutionerne, så virksomhederne har få og brede kontaktflader til kommunerne.

1.7. Praktikansættelse

For så vidt angår § 17, stk. 3, bemærker REU, at en praktikdel foregår på en arbejdsplads ved en "tidsbegrænset" og ikke som i loven angivet "midlertidig" ansættelse af eleven i en virksomhed. Dette bør justeres.

1.8. Elevråd

REU er betænkelig ved lovforslagets § 25, stk. 2, hvorefter institutionens leder kan suspendere elevrådet, hvis denne vurderer, at elevrådet ikke overholder væsentlige demokratiske principper. Det bemærkes, at bestemmelsen ikke er yderligere uddybet i forslagets specielle bemærkninger.

1.9. Kombinationsforløb

Det fremgår af bemærkninger til § 29 stk. 1, at kombinationsforløb er undervisningsforløb, der indeholder elementer fra en kompetencegivende ungdomsuddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedsuddannelser.

REU bemærker, at arbejdsmarkedsuddannelserne pr. definition ikke er en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Derfor skal § 29, stk. 1 tilrettes, så "kompetencegivende ungdomsuddannelser" erstattes med "kompetencegivende uddannelser".

1.10. Aktivitetstilbud

Det følger af udkastets § 43, at hvis institutionen afholder mere end fire ugers sommerferie, etableres aktivitetstilbud i denne periode for elever, som ikke har mulighed for at holde ferie. Hvis bestemmelsen fastholdes, forudsætter REU, at skolerne sikres finansiering til disse udgifter.

1.11. REUs bemærkninger til følgende lovparagraffer:

1.11.1 §31- Ordblindeundervisning

- Som beskrevet i Lov om forberedende undervisning og ordblindundervisning for voksne skal den unge ordblinde kompenseres bredt, både i forhold til at kunne klare sig på arbejdsmarkedet, og til at kunne tage aktivt del i samfundslivet, herunder klare de skriftsproglige krav i privatlivet. I §31 i lovforslaget om FGU fremgår det at "Institutionen tilbyder ordblinde supplerende undervisning eller anden faglig støtte i fornødent omfang", men nævner ikke at den unge ordblinde har en ret som **handicappet** til bredere støtte og til undervisning. REU foreslår at denne bredere handicapret klargøres og sikres i lovudkastet.
- I forhold til gruppen af unge, hvor kommunen vælger at give et andet tilbud end FGU bor disse unge fortsat have ret til at benytte VUC'en eller en af de private OBU udbydere. Den ret er for disse unge forsvundet i lovforslaget. Faktisk er deres adgang til OBU i det hele taget roget helt ud. REU foreslår at lovudkastet præciserer og sikrer at unge som KUI tilbyder et andet tilbud end FGU'en, fortsat har ret til OBU i regi af VUC eller private udbydere.

• 1.11.2 §32 - Specialpædagogisk støtte:

- I § 32 nævnes, at FGU'en skal give elever "tilbud om specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte". Kommentaren til §32 (s. 79) er uhensigtsmæssig: "Det forventes dermed ikke, at der bliver behov for tilbud om specialundervisning og specialpædagogisk støtte i form af støtte timer til elever med psykiske funktionsnedsættelser". Hvis det betyder, at elever med psykiske funktionsnedsættelser ikke har retskrav på støtte timer, er det dybt meget uhensigtsmæssigt. Denne gruppe unge vil afgjort have et stort behov for især specialpædagogisk støtte til at gennemføre FGU. REU foreslår, at bemærkningen slettes.

1.11.3 § 22 og §38: Vejledning på FGU skolen

- Vejledning på FGU'en: Lovudkastet om vejledning omhandler den vejledning der gives fra den kommunale ungeindsats. Der

står meget lidt om rammerne om den vejledning – som en del af forlobsplanen – der skal gives til eleverne på skolerne. Det er med andre ord uklart hvor den konkrete vejledning af FGU-eleverne er placeret. Der tales udelukkende om undervisere på FGU-institutionerne. Det er kritisk i og med af god vejledning på FGU-skolerne er et helt centralt punkt for at det skal blive en succes. REU foreslår at lovudkastet anerkender og præciserer FGU-skolernes ansvar i forhold til at give den unge vejledning som en del af forlobsplanen. Konkret foreslås der en tilføjelse i §22, således at det fremgår at forlobsplanen skal fastlægge behov og forløb for vejledning på skolen. Endvidere foreslås det at §38 specificerer hvilke vejlederkompetencer der kræves for at overholde og kunne leve op til §22 og §23.

2. Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

2.1. Afsætning af produktion og tjenesteydelser

Det fremgår af § 1, stk. 4, at institutionerne kan afsætte produktion og tjenesteydelser på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence.

REU bemærker, at der bør fastsættes klare retningslinjer for afsætning af institutionernes produktion og tjenesteydelser svarende til retningslinjerne for praktikcentres mulighed for at afsætte produktion af varer og levere tjenesteydelser. REU bemærker herudover, at det er væsentligt, at der fores tilsyn med, om retningslinjerne overholdes, så eventuelt manglende overholdelse heraf hurtigt kan bringes til ophor.

2.2. Bestyrelsens sammensætning og funktionsperiode

REU henstiller til, at funktionsperioden for FGU-institutionerne følger funktionsperioden for erhvervsskolerne m.v. REU noterer sig, at arbejdsmarkedets parter skal repræsenteres i bestyrelserne. I den forbindelse bør det tilføjes i bemærkningerne til lovforslaget, at begrebet dækker over de overenskomstdækkende arbejdsmarkedsorganisationer, der indgår i eksempelvis trepartsforhandlinger og ikke omfatter lokale interesseorganisationer, hvor virksomheder eller lønmodtagere er medlemmer.

Endvidere bør der være mulighed for elevrepræsentation i skolernes bestyrelse for at sikre en demokratisk medindflydelse, så FGU elever ikke stilles ringere end elever på andre ungdomsuddannelser.

2.3. Udslusningstaxameter

Det fremgår af § 26, stk. 3, at undervisningsministeren yder et særligt tilskud for udslusning af elever, der i forlængelse af et forløb på forberede-

dende grunduddannelse går videre i kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse.

REU bemærker, at den konkrete model for det foreslåede tilskud bør udformes, så den imødekommer risiko for u hensigtsmæssigt incitament til at udsluse elever til uddannelse eller beskæftigelse, selvom der er risiko for, at eleven ikke opnår fast tilknytning til arbejdsmarkedet eller kan gennemføre et uddannelsesforløb. Det kan f.eks. overvejes, at udslusningstilskuddet alene udbetales, såfremt eleven har været i uddannelse eller beskæftigelse i en sammenhængende periode på fx seks måneder efter afslutningen af et FGU-forløb.

2.4. Midlertidige bestyrelser

Med henblik på de midlertidige bestyrelses legitimitet og indsigt i både det lokale og regionale arbejdsmarked, samt de omfattede uddannelsesaktiviteter, finder REU det afgørende vigtigt, at det sikres, at sammensætningen af de midlertidige bestyrelser afspejler de væsentligste interesser i de kommende nye institutioner.

3. Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år) (ændringslov)

3.1 Samspil mellem institution, kommune og øvrige love

REU er enig i behovet for en sammenhængende kommunal ungeindsats, men finder ikke, at der i lovforslaget i tilstrækkelig grad tages stilling til, hvordan der sikres sammenhæng mellem FGU-uddannelsen, kravene om en sammenhængende ungeindsats og de øvrige eksisterende lovgivninger, herunder særligt lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) og Serviceloven.

Eksempelvis er der flere begreber, som anvendes i både beskæftigelseslovgivningen og uddannelseslovgivningen, som ikke forstås og defineres ens. Tilsvarende er der en række opgaver, hvor det er uklart, hvordan ansvaret er afgrænset imellem kommune og institution. Det gælder eksempelvis det virksomhedsopsøgende arbejde og kontaktpersonordningen.

3.2. Koordinering af ungeindsatsen

Det fremgår af § 2j, stk. 3, at kommunalbestyrelsen beslutter, hvordan ungeindsatsen skal organiseres i kommunen, herunder hvordan vejledningsopgaver i forhold til kommunens unge under 25 år varetages. Undervisningsministeriet orienteres alene om organiseringen, som tillige offentliggøres på kommunens hjemmeside.

REU anerkender, at kommunerne skal have råderum til at kunne tilrettelægge organiseringen af ungeindsatsen, da rammebetingelserne for nogle kommuner kan være forskellig fra andre. REU bemærker imidlertid, at det er uhensigtsmæssigt, at der ikke fra Undervisningsministeriets side fastsættes nogle retningslinjer – fx baseret på best cases i forhold til den lange række kommuner, der allerede i dag har erfaringer med at samlokalisere eller samtænke ungeindsatser – eller minimumsbetingelser, som kommunerne skal efterleve i forbindelse med deres organisering af ungeindsatsen.

Uden sådanne centrale retningslinjer/minimumsbetingelser kan der være risiko for, at en række kommuner blot viderefører deres nuværende ungeindsats. Det kan vanskeliggøre realiseringen af aftalens intention om en større koordinering af den samlede ungeindsats i den enkelte kommune på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen.

Lovudkastet om vejledning omhandler den vejledning der gives fra den kommunale ungeindsats, primært i forbindelse med udarbejdelse af uddannelsesplanen. Der står meget lidt om rammerne om den vejledning – som en del af forløbsplanen - der skal gives til eleverne på skolerne. Det er med andre ord uklart, hvor den konkrete vejledning af FGU-eleverne er placeret. Der tales udelukkende om undervisere på FGU-institutionerne. Det er kritisk i og med af god vejledning på FGU skolerne er et helt centralt punkt for at det skal blive en succes. REU foreslår, at lovudkastet anerkender og præciserer FGU-skolernes ansvar i forhold til at give den unge vejledning som en del af forløbsplanen. Konkret foreslås der en tilføjelse i §2, således at det fremgår at forløbsplanen skal fastlægge behov og forløb for vejledning på skolen.

3.3. Fast tilknytning til arbejdsmarkedet

Det fremgår af § 2f, stk. 3, at uddannelsesplanen skal justeres, når det er påkrævet, og indtil den unge har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse eller har fået fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er ikke i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job fastsat, hvad fast tilknytning til arbejdsmarkedet indebærer. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til loven, at fast tilknytning til arbejdsmarkedet indebærer, at den unge er i minimum halvtidsbeskæftigelse med en varighed af 18 ugentlige timer.

REU anerkender, at enhver tilknytning til arbejdsmarkedet er positiv for den enkelte og samfundet. REU finder, at en egentlig arbejdstid på minimum 18 timer i mange tilfælde ikke er tilstrækkelig til, at en person kan anses at have fast tilknytning til arbejdsmarkedet. REU finder, at en afgrænsning kan tage udgangspunkt i de regler som gælder for supplerende dagpenge.

REU skal på den baggrund anbefale, at man anses som havende fast tilknytning til arbejdsmarkedet, hvis man har arbejde i mere end 30 timer om ugen (mere end 145,33 timer pr. måned). Konkret bør der være tale om mere end 30 timers arbejde om ugen i gennemsnit set over en periode på 6 måneder.

3.4. Kontaktpersonordningen

Det fremgår af § 21, stk. 4, og bemærkningerne hertil, at kontaktpersonordningen ophører, når den unge er forankret i uddannelse, herunder FGU eller STU, eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

REU finder det beklageligt at der ikke er overensstemmelse mellem lovforslagets ordlyd i selve forslagsteksten og i bilag 1, idet tilføjes af FGU og STU alene fremgår af bilag 1.

REU bemærker, at tilføjes i § 21, stk. 4, af "... herunder FGU og STU..." ikke fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job. Det fremgår af den politiske aftale, at aftalepartierne er enige om, at unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser, tilknyttes én gennemgående kontaktperson, der følger den unge i overgangene og støtter den unge frem mod og fastholdelse i en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse. REU tolker dette som, at den politiske intention med aftalen er, at kontaktpersonordningen først ophører, når den unge er forankret i en ungdomsuddannelse eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet. REU bemærker, at FGU ikke er en ungdomsuddannelse.

REU opfordrer til, at § 21, stk. 4, bringes i overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, og således omformuleres til "Kontaktpersonordningen ophører, når den unge er forankret i ungdomsuddannelse, eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet..."

4. Folgelovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v. (samlelov)

4.1. Kombineret ungdomsuddannelse

I forhold til lovforslagets § 24, stk. 10, anbefaler REU, at elever, der har påbegyndt kombineret ungdomsuddannelse på andre institutioner, end de der vil indgå i institutioner for forberedende grunduddannelse, får mulighed for at færdiggøre deres uddannelse på den nuværende institution, idet der er tale om en sårbar gruppe med stor risiko for uddannelsesafbrud.

4.2. Udpegning til Danmarks Evalueringsinstituts bestyrelse

Det foreslås i § 5 stk. 2, nr. 2, i lov om Danmarks Evalueringsinstitut, at Danske Gymnasier og Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne

udpeger to medlemmer med viden og erfaring inden for ungdomsuddannelserne til Danmark Evalueringsinstituts (EVA) bestyrelse. Det fremgår af bemærkningerne til loven, at dette følger af nedlæggelsen af Rådet for Ungdomsuddannelser, jf. den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job. Rådet for Ungdomsuddannelser har hidtil udpeget et medlem til EVAs bestyrelse.

Det fremgår endvidere i bemærkningerne, at for indførelsen af Rådet for Ungdomsuddannelser fulgte det af § 5, stk. 2. nr. 2 i lov om Danmarks Evalueringsinstitut, at 2 medlemmer med viden og erfaring inden for ungdomsuddannelserne blev beskikket efter indstilling af henholdsvis REU med 1 repræsentant og Rådet for de Gymnasiale Uddannelser med 1 repræsentant.

REU kan ikke støtte den foreslåede ændring og foreslår i stedet, at der sker en tilbagevenden til praksis for oprettelsen af Rådet for Ungdomsuddannelser, hvor REU udpegede 1 repræsentant til EVAs bestyrelse. Særligt taget i betragtning, at nedlæggelsen af Rådet for Ungdomsuddannelser medfører, at REU's rådgivning inden for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser udvides til ud over erhvervsuddannelserne også at omfatte den samlede rådgivende kompetence på vejledningsområdet og det forberedende område.

REU finder ikke, at der er grundlag for på ungdomsuddannelsesområdet at give enkelte lederorganisationer udpegningsret, da det er i modstrid med udpegningsreglerne på alle øvrige uddannelsesområder, hvor udpegningsret til EVAs bestyrelse sker via det kompetente rådgivende organ.

Et af rådets medlemmer (Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Lederne) er uenig i denne del af høringsvaret (afsnit 4.2.). REU henviser til organisationens eget høringsvar (vedlagt).

I forhold til ovenstående bemærkninger til de fremsendte lovforslag, jf. ovenfor afsnit 1. – 4., henvises der i øvrigt til organisationernes selvstændige høringsvar.

Venlig hilsen

Stina Vrang Elias
Formand

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser
Att.: Rådssekretær Silvia Fernandez
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

København, den 20. februar 2018

Fælles høringssvar til høring over udkast til REU's høringssvar vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Dansk Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) kvitterer hermed for invitationen til at afgive høringssvar til udkast til REU's høringssvar vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Foreningerne støtter op om REU's kritik - af en meget kort høringsfrist i forhold til lovforslagenes omfang og kompleksitet.

Herudover har foreningerne følgende bemærkninger til udkastet til høringssvar fra REU:

Punkt 1.2. Optagelse

Foreningen finder, at REU bør indstille, at bestemmelsen i Forslag til Lov om forberedende grunduddannelse, §4, stk. 3 om opkvalificering af ansøgere til at opfylde almene overgangskrav erhvervsuddannelserne udgår af lovforslaget.

Punkt 3.4. Kontaktpersonordningen

DEG-L er enige i de forbehold REU anfører i forhold til lovforslagets § 21. Foreningerne finder dog, at REU bør sikre, at den oprindelige fleksibilitet i kontaktpersonordningen opretholdes, således at også FGU-ansatte og kompetente repræsentanter for civilsamfundet kan udpeges til at varetage denne funktion.

Punkt 4.1 Kombineret ungdomsuddannelse

Foreningen finder, at overgangsordningerne i forslaget § 24, stk. 10 er tilstrækkelige ud fra betragtningen om, at en del af de udbydende institutioner nedlægges. Foreningerne er dog enige i, at det bør dog sikres, at elever, der er påbegyndt deres uddannelse inden for en af de tre nævnte kategorier ikke udsættes for væsentlige ændringer af geografisk karakter for så vidt angår udbudssted.

Punkt 4.2 Udpegning til Danmarks Evalueringsinstituts bestyrelse

Foreningen er ikke enige i REU's synspunkt om, at udpegning alene skal foretages af de kompetente rådgivende organer. Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Lederne bakker op om den foreslåede ændring i §5, stk. 2, nr. 2 i udkastet til lovforslag, således at formuleringen fremover vil lyde:

"2 medlemmer med viden og erfaring inden for ungdomsuddannelserne, der beskikkes efter indstilling af henholdsvis Danske Gymnasier og Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Lederne".

DEG-L ønsker en lovformulering, der sikrer, at EVAs bestyrelse får tilført viden og erfaring fra de aktivt udøvende på erhvervsskolerne, da dette vil skabe en bedre sammenhæng til den virkelighed, der er på

erhvervsskolerne og derved styrke de analyser og konklusioner EVA kan bidrage med til ministeriet og offentligheden.

Venlig hilsen

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Peter Amstrup

Formand

Henrik Lindegaard

Fra: UFM FP SFU - Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser
Sendt: 5. februar 2018 11:21
Til: Henrik Lindegaard; Nanna Hvass Jacobsen; Lise Bagge Rasmussen
Cc: Anne Kamper
Emne: Høringsvar over FGU fra Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Vedhæftede filer: FGU - Høringsbrev.pdf; FGU - høringsliste - eksterne.pdf; Lovudkast - FGU-lov.pdf; Lovudkast - FGU-institutionslov.pdf; Lovudkast - vejledningslov.pdf; Lovudkast - følgelov.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om forberedende grunduddannelse.pdf; Resumé af udkast til forslag til lov om institutioner for forberedende g....pdf; Resumé af udkast til vejledningslov.pdf; Resumé af udkast til følgelovforslag.pdf

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 18/00344-10
DocumentIsArchived: -1

Undervisningsministeriet

På vegne af Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser takker jeg for modtagelse af høringsmateriale om lovudkast vedrørende den forberedende grunduddannelse mv. Efter aftale med rådets formand kan jeg imidlertid meddele, at rådet ikke har bemærkninger, da det uddannelsesniveau ikke hører under rådets "faglige ressort".

Venlig hilsen

Carsten Aabo

Sekretariatet for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Kontoret for Professions- og Erhvervsrettede Videregående Uddannelser
Direkte telefon: +45 7231 7865, mobiltelefon: +45 2518 6640
E-mail: caa@ufm.dk
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40, 1260 København K

Fra: DEP - ASF JK

Sendt: 1. februar 2018 09:38

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; samvirke@ak-samvirke.dk; Ankestyrelsen; Ankestyrelsen; aof@aof-danmark.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@arriva.dk; bl@bl.dk; post@bat.dk; b-sosu@sosu.dk; bv@bornsvilkar.dk; bkf@bkchefer.dk; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; organisation@C3.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; foreningen@daghjokoler.dk; eva@eva.dk; mail@dkfisk.dk; dl@dklf.dk; dlf@dlf.org; info@privateskoler.dk; dst@dst.dk; formand@danmarksvejlederforening.dk; da@da.dk; info@dkblind.dk; info@danskbyggeri.dk; dcum@dcum.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; dfs@dfs.dk; df@friskoler.dk; dhf@dhf-net.dk; DI@DI.DK; DM@DM.DK; metal@danskmetal.dk; post@danskoplysning.dk; post@skoleforeningen.org; ds@socialrdg.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; duf@duf.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danskeerhvervsakademier.dk; bestyrelserne@danskeerhvervsskoler.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; info@danskeforlag.dk; kontakt@dgsnet.dk; mail@danskegymnasier.dk; dh@handicap.dk; vuc@vuc.dk; csc@lf.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dse@skoleelever.dk; lederforeningen@sosu.dk; dus@dus.dk; dt@datatilsynet.dk; sekretariat@dedanskesprogcentre.dk; los@los.dk; mail@dukh.dk; dch@dch.dk; akn@dkr.dk; KAMT@ucc.dk; dsbpost@dsb.dk; dssv@dssv.dk; info@efterskoleforeningen.dk; info@ejendomsforeningen.dk; sekretariat@erhvervsskolelederne.dk; kontakt@eeo.dk;

Til Undervisningsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 21.02.18
Kontor: Sekretariatet
Sagsbeh.: MNS

Høringssvar over udkast til forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter sit høringssvar på ovenstående udkast. Rådet finder det positivt og støtter op om lovforslaget, da det vil være til gavn for etniske minoritetsunge, der halter bagud i uddannelsessystemet.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Rådet for Voksen – og Efteruddannelse (VEU-rådet)

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Sendt pr. e-mail til:

Henrik.Lindegaard@uvm.dk,
Lise.Bagge.Rasmussen@uvm.dk
Nanna.Hvass.Jacobsen@uvm.dk

Rådet for Voksen – og
Efteruddannelse (VEU-rådet)

Sekretariat:
Undervisningsministeriet

Fr. Holms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5085
E-mail VEU-raadet@uvm.dk

VEU-rådets høringsvar vedr. udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

21. februar 2018

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet) har ved mail af 1. februar 2018 fra Undervisningsministeriet modtaget udkast til følgende fire lovforslag med høringsfrist den 21. februar 2018, kl. 12.00:

- 1) Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)
- 2) Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (ny ovedlov)
- 3) Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal in sats for unge under 25 år) (ændringslov)
- 4) Følge-lovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v. (samlelov)

VEU-rådet har haft høringen i skriftlig horing og har ingen bemærkninger.

VEU-rådet henviser til organisationernes høringsvar.

Med venlig hilsen

Kjeld Møller Pedersen
Formand

*Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att: Henrik.Lindegaard@uvm.dk*

København den 20. februar 2018

Høringssvar vedrørende udkast til lov om forbedrende grunduddannelse

Selveje Danmark har den 1. februar modtaget høring over udkast til Lov om forbedrende grunduddannelse og takker herfor. Vi har ingen specifikke bemærkninger til lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark er overordnet positiv overfor det generelle ønske om at sikre et mere sammenhængende tilbud til målgruppen, men har en overordnet bekymring af mere generel karakter. Som repræsentant for en lang række STU tilbud, så er der hos disse en frygt for at Forberedende Grunduddannelse i nogle sammenhænge i kommunerne vil blive brugt som et alternativ til et STU tilbud. Dette vurderer Selveje Danmark ikke at være hensigtsmæssigt, idet FGU på mange måder er rammesat af et undervisningsmiljø, som mange i målgruppen for STU ikke vil profitere af. Den tætte og håndholdte indsats som mange STU elever møder findes ikke på samme måde i et FGU-miljø. Det anbefales derfor at sikre, at rammerne for vejledning, målgruppevurdering og visitation til tilbud tydeliggør forskellene og sikrer, at de unge, der har brug for et STU-tilbud stadig får muligheden herfor.

Venlig hilsen

Gitte Landors
Chefkonsulent
Selveje Danmark

Undervisningsministeriet
Att.: Henrik Lindegaard
Sendt via mail til: Henrik.Lindegaard@uvm.dk.

Dato 21. februar 2018
Sagsnr.: 18/00344

Bemærkninger til lovudkast 1 og 2

Forældreorganisationen Skole og Forældre takker for det tilsendte udkast til ovennævnte lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

Skole og Forældre er grundlæggende enig i lovens intention om at skabe en uddannelse, der kan give udfordrede unge en mulighed for at opnå de kompetencer, de mangler for at kunne komme videre til ungdomsuddannelse eller job. Derfor er det positivt, at FGU'en fokuserer på at styrke de unges faglige, personlige og sociale udvikling og kompetencer.

Det kan være en stor udfordring for udsatte unge at have lang transport til de kommende FGU-centre, så der er geografiske udfordringer ved det lave antal FGU-centre, der planlægges. Skole og Forældre vil foreslå, at det overvejes om fx ungdomsskolerne kan varetage FGU i de kommuner, hvor eleverne kan få svært ved at komme frem til et FGU-center på grund af geografi eller transportmuligheder.

Med venlig hilsen

Mette With Hagensen
Formand for Skole og Forældre
Dir. Tlf. 3171 6378
mwh@skole-foraeldre.dk

Morten Kruse
Sekretariatschef for Skole og Forældre
Dir. Tlf. 3063 0807
mk@skole-foraeldre.dk

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att. Henrik Lindegaard

Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 København S

T +45 33 93 20 00
F +45 33 32 01 74

SMV@SMVdanmark.dk
SMVdanmark.dk

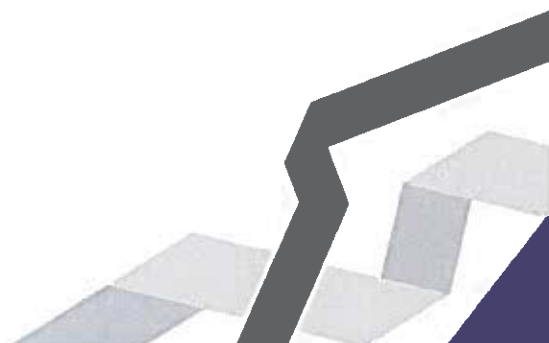
21. februar 2018

Vedr. forslag til lov om forberedende grunduddannelse

SMVdanmark takker for lejligheden til at afgive høringsvar til forslag til lov om FGU. SMVdanmark er generelt positive over for den nye FGU og mener, at loven overordnet følger 'Aftale om bedre veje til uddannelse og job'. Der har dog været en meget kort høringsperiode ift. materialets omfang, og vi vil gerne forbeholde vi os retten til at komme med yderligere forslag til ændringer under lovbehandlingen.

SMVdanmark har følgende bemærkninger til lovforslaget:

- FGU'ens produktionsgrunduddannelse bør i vides omfang have fokus på værkstedsundervisning, og dette bør tydeliggøres i § 14.
- Virksomhedspraktik er et essentielt område for at få den unge videre i EUD/EUX eller beskæftigelse. Derfor mener SMVdanmark, at arbejdsfordelingen omkring det opsøgende arbejde ift. virksomhedspraktik bør varetages af en person, der har kendskab til praktikstederne, og som kender FGU-eleven. Vi mener, at man skal genoverveje formuleringerne i § 16 og § 18.
- Erhvervstræning er ligeledes yderst vigtigt, og lovforslaget indebærer en forringelse ift. den nuværende praksis. Virksomhederne har ofte svært ved at tage elever ind i korte praktikker, og derfor bør der være mulighed for 13 ugers virksomhedspraktik, der kan forlænges til 26 uger. Praktikforløb i virksomhederne er en måde at få tilknytning til arbejdsmarkedet, og det er vigtigt, at man indtænker størst mulig fleksibilitet på dette område, så man kan tilpasse det til virksomhedernes mulighedsrum og behov. SMVdanmark foreslår, at § 28 ændres, så der gives mulighed for mindst 8 ugers erhvervstræning pr. påbegyndt halvår.
- Fagprøver og slutevalueringer er vigtige redskaber i uddannelsen, og vigtige for virksomhederne efterfølgende. Derfor mener SMVdanmark, at disse bør indgå i loven på tydelig vis.
- Ordblindeindsatsen er vigtig og er en stærk del af indsatsen. SMVdanmark mener, at der bør afsættes ressourcer til supplerende undervisning og støtte.

- EUX bør ses som en mulighed i alle spor – også i almen grunduddannelsessporet. SMVdanmark foreslår derfor, at man inkluderer og særskilt nævner EUX i §2, § 12 og § 15.
- Et landsdækkende tilbud med ensartet kvalitet er vigtig for at opnå troværdighed hos praktikstederne og fremtidige arbejdsgivere. SMVdanmark opfordrer til, at skolerne får økonomiske rammer, der muliggør en god samt ensartet kvalitet.

Med venlig hilsen

Dorte Kulle
Chefkonsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Mail: Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Girokonto 402-3951

Ref.: TAJ
Sag.nr.: 2017-SLCP-00128

20-02-2018

Bemærkninger til forslag til lov om forberedende grunduddannelse

Undervisningsministeriet har den 1. februar 2018 bedt Socialpædagogerne om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til Lov om forberedende grunduddannelse.

Socialpædagogernes indledende bemærkninger til udkastet:

Det er af afgørende betydning, at den sociale indsats indskrives i lovgrundlaget, og det som en individuelt tilrettelagt indsats, hvor den unge inddrages i sin egen sag. Den sociale indsats er pt meget sparsomt omtalt, og vurderingen herfra er, at den foreliggende tekst, alt andet lige, vil spænde ben for intentionerne med den politiske aftaletekst. Det er meget bekymrende.

Blandt eleverne på de eksisterende forberedende tilbud udgør udsatte unge 12 % eller 1.500 af de elever som årligt starter¹. Fx viser tal for målgruppen af udsatte unge, at 20 % har kriminalitet i familien, 23 % har psykiske lidelser og 41 % er eller har været anbragt uden for hjemmet. Derudover viser et studie af unge i forberedende tilbud fra juli 2017, at skoletræthed og hashmisbrug udgør store barrierer, der hindrer unge i at gennemføre en ungdomsuddannelse². Ekspertgruppen, der står bag anbefalingerne til Den Forberedende Grunduddannelse, fremhæver også sociale og personlige udfordringer hos de unge, som faktorer der modvirker de unges mulighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse³.

Siden 1993 har flere regeringer haft fokus på styrkelse af faglige kompetencer og uddannelsesparathed hos målgruppen. Imidlertid har andelen af unge, som ikke gennemfører en uddannelse længe været på 15 % eller mere. Det taler for, at der bør sættes væsentligt ind med faglighed, der kan støtte den unge i livsførelse og med håndtering af personlige eller sociale udfordringer som en integreret del af uddannelsesforløbet.

Forskning på uddannelsesområdet for målgruppen af disse unge viser, at fokus på trivsel og motivation i høj grad er en faktor for gennemførelse af et uddannelsesforløb. De tre

---

¹ Tænketanken DEA 2017.

² EVA 2017

³ Ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse 2017

retningsgivende mål for FGU (de unges overgang til uddannelse eller beskæftigelse, de unges trivsel og de unges fravær) understøtter netop, at de unge som del af uddannelsesforløbet skal støttes i livskompetence og mestring. Det være sig relationsarbejde med den unge, opbygning af tillid og selvtillid eller støtte til at opleve succeser i et læringsrum – som en væsentlig del af FGUens unge vil være udfordret på.

Socialpædagogerne anerkender, at formålet med FGU er at give unge kompetencer til at gå i gang med en ungdomsuddannelse eller få dem i beskæftigelse, bl.a. gennem løft af de unges færdigheder i dansk og matematik.

Socialpædagogerne mener dog, at en målrettet socialfaglig indsats, som understøtter undervisningen, er et afgørende afsæt for, at unge, der er udsatte eller har sociale problemer, bliver uddannelsesparate og i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Socialpædagogerne mener, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad tager højde for betydningen af, at sociale og personlige problemer kan spænde ben for, at unge, der er i risiko for udsathed, gennemfører FGU.

Lovudkastet forholder sig således kun til underviserkompetencer og ikke til hvilke øvrige kompetencer, der er afgørende for at sikre det inkluderende læringsrum, fx for unge med personlige og sociale problemer, og hvis primære udfordringer ift. at gennemføre FGU, knytter sig til udsathed og ikke til læring.

Socialpædagogerne har følgende konkrete forslag til styrkelse af den socialfaglige indsats til understøttelse af undervisningen for unge med sociale og personlige udfordringer:

Mentorordning

Et vigtigt led heri er mentorordninger på uddannelsesmatriklen, som det kendes fra blandt andet produktionsskoler og erhvervsskoler. Mentorer arbejder med fokus på at understøtte elevens udvikling af sociale og personlige kompetencer, hvilket særligt er relevant for gruppen af udsatte unge på FGU. En integreret mentorordning på FGU-institutionerne vil være afgørende for, at institutionerne lykkes med at udmønte lovforslaget efter dets formål.

I lovforslaget er mentorordninger erstattet af ordning om kommunale kontaktpersoner, jf. Lovforslag om kommunal ungeindsats for unge under 25 år. Socialpædagogerne anerkender kontaktpersonens afgørende rolle i at sikre koordination af én sammenhængende indsats for unge med sociale og personlige udfordringer. Socialpædagogerne mener dog ikke, at kommunale kontaktpersoner kan erstatte mentorer på uddannelsesinstitutionerne, der gennem fokus på individuelt tilrettelagte socialfaglige indsatser kan understøtte undervisningen for unge med sociale og personlige vanskeligheder.

Socialpædagogerne anbefaler derfor, at det i lovudkastet tydeliggøres, at der skal sikres relationelle kompetencer på uddannelsesinstitutionerne, som kan understøtte det inkluderende læringsmiljø, som beskrevet i lovudkastets formålsparagraf.

Konkret foreslår Socialpædagogerne, at det skrives ind i lovforslaget som ny § 34, at "det enkelte udbud tilbyder individuel tilrettelagt socialfaglig støtte til gennemførelse af uddannelsesforløbet ved siden af undervisningsbestemte aktiviteter, fx i form af en mentorordning". Samt at overskriften for afsnittet konsekvensrettes til "Specialundervisning, specialpædagogisk støtte, ordblindeundervisning, mentorordning m.v." Dette vil betyde, at man i FGU viderefører den eksisterende mentorordning på uddannelsesmatriklen kendt fra produktionsskolerne, hvor der er positive erfaringer med ordningen..

Det fremgår af bemærkningerne, at den ny uddannelse især ønskes baseret på værkstedspædagogik. Værkstedspædagogikken er karakteriseret ved et fokus på selvtillid, forventninger og inklusion, varierede undervisnings- og arbejdsformer, få og faste regler – udført af opbyggende, engagerede og relationskompetente professionelle.

Kompetencerne, som undervisere med en læreruddannelse eller en erhvervsfaglig uddannelse, jf. § 38, kan derfor ikke stå alene. Det er afgørende, at de suppleres af professionelle med kompetencer til arbejde med udgangspunkt i værkstedspædagogikken.

Socialpædagogerne anbefaler derfor, at det i bemærkninger til lovforslaget indskrives, "at en tværprofessionel indsats med også socialfaglige kompetencer i undervisningslokalet skal tilvejebringes".

Forløbsplan, § 21 Stk. 2.

Lovforslaget indebærer, at der udarbejdes en forløbsplan, som skal beskrive elevens uddannelsesspor og -delelementer, herunder skal indbefatte en vurdering af, hvordan eleven kan styrke sine personlige og sociale kompetencer med sigte på at gennemføre en ungdomsuddannelse eller begå sig på en arbejdsplads. Det fremgår af § 21, stk. 2, at "eleven skal i forbindelse med forløbsplanens udarbejdelse have mulighed for at redegøre for sine personlige, sociale og faglige forudsætninger samt ønsker om personlig, social og faglig udvikling".

Socialpædagogerne anerkender, at der skal udarbejdes en forløbsplan, som sætter fokus på elevens kompetencer bredt ift. at gennemføre FGU og senere en ungdomsuddannelse eller opnå beskæftigelse. Socialpædagogerne mener hertil, at det er afgørende, at der stilles krav til, at uddannelsesinstitutionen følger op på forløbsplanen, herunder fx hvordan en kontaktperson eller mentorordning kan bidrage til at sikre, at den unge udvikler sine sociale og personlige kompetencer og hermed opnår bedst mulige muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå beskæftigelse.

Venlig hilsen

Marie Sonne
forbunds næstformand

Undervisningsministeriet
Henrik Lindegaard
Henrik.Lindegaard@uvm.dk
Høringsfrist 21. februar 2018 kl. 12.00

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

T +45 72 21 74 00
E star@star.dk
www.star.dk

CVR 55568510

Hørings svar FGU-lov

12. februar 2018

Undervisningsministeriet har sendt fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse i høring med svarfrist den 21. februar 2018, kl. 12:

J.nr. 18/00995

- 1) Forslag til lov om forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)
- 2) Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (ny hovedlov)
- 3) Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år) (ændringslov)
- 4) Følgelovforslag om ændringer i en række love som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v. (samlelov)

Beskæftigelsesministeriet/STAR har følgende bemærkninger til forslag til lov om forberedende grunduddannelse:

- De almindelige bemærkninger 2.2.2.1 beskriver en situation, hvor den unge, der alene har behov for at opfylde adgangskrav til en erhvervsuddannelse, skal have ret til at modtage denne undervisning på forberedende grunduddannelses basisniveau. Det bør samme sted i forslaget præciseres, at unge uddannelseshjælpsmodtagere i brobygning på en erhvervsskole, der som led i brobygningen skal opkvalificeres i visse fag på 9. klasses niveau, også har ret til at modtage undervisning i FGU-regi under de samme betingelser, der gælder i dag, hvor undervisningen forlægges fra VUC til erhvervsskolen. Dvs. undervisningen af unge i brobygning efter etableringen af FGU kan forlægges fra FGU-institutionen til erhvervsskolen, hvor brobygningen foregår. Beskæftigelsesministeriet/STAR forudsætter, at situationen kan rummes i FGU-lovens § 4, stk. 2, men vil gerne have præciseret bestemmelsen, således at den kan rumme ovenstående situation med brobygning for unge uddannelseshjælpsmodtagere samt andre situationer, hvor den unge uddannelseshjælpsmodtager som led i indsatser efter LAB, skal modtage undervisning på basisniveau enten på en FGU institution eller som forlagt undervisning. Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser § 4, fremgår det, at bestemmelsen indebærer, at uddannelseshjælpsmodtagere, der får en indsats efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fx i forbindelse med brobygning til erhvervsuddannelse, vil kunne følge enkeltfag på forberedende grunduddannelse. Det bør præciseres, at undervisningen skal kunne følges på samme måde som i dag, dvs. med forlagt undervisning. Endelig bør det præciseres overalt i forslaget,

hvor "uddannelseshjælpsmodtagere" er nævnt, at uddannelseshjælpsmodtagere også omfatter integrationsydelsesmodtagere under 30 år, der ikke er omfattet af integrationsprogrammet.

- I de almindelige bemærkninger 2.2.2.1 henvises til "lov om aktiv beskæftigelse". Loven hedder "lov om en aktiv beskæftigelsesindsats". Det bør rettes for at undgå misforståelser.
- Det fremgår af § 9, stk. 1, at hvis det fremgår af uddannelsesplanen, kan institutionen i det omfang, det følger af § 26, stk. 5, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, forlænge uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, når særlige pædagogiske, faglige eller personlige forhold taler herfor.

Det fremgår af § 9, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at forlænge uddannelsestiden for en elev, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Fortolkning: Dette forstås som, at hvis en institution med hjemmel i § 9, stk. 1, forlænger uddannelsestiden for en elev, så fortsætter denne med skoleydelse udbetalt af institutionen, jf. § 45, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Det fremgår således af § 45, stk. 1, at institutionen udbetaler skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud. Er der tale om en forlængelse på baggrund af en beslutning truffet af kommunalbestyrelsen, så opkræver institutionen betaling af kommunen i henhold til reglerne i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (betalingsloven). Alm. bemærkninger punkt 2.2.2.3.

Der gøres i den forbindelse opmærksom på, at for at kommunen skal betale i henhold til betalingsloven, kræver det:

At betalingsloven ændres således, at det bliver en mulighed, at kommunen afholder udgiften til forlængelse i denne situation. Det skyldes, at der ikke vil være tale om, at forlængelsen gives som et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB), idet eleven ikke er en målgruppe i denne lov og derfor ikke kan få tilbud i henhold til denne lovgivning. Dvs. at medmindre titlen på betalingsloven ændres, må baggrunden for en hjemmel i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., indeholdes i "m.m." i titlen på loven. At hjemlen til at opkræve betaling hos kommunen skabes i en anden lov. Det forudsættes i øvrigt i begge situationer, at eleven under forlængelsen fortsat modtager skoleydelse.

Der vil således ikke være tale om en forlængelse, hvis eleven skal afbryde uddannelsen for at anmode om en anden ydelse, fx uddannelseshjælp mhp. at få tilbud om uddannelse, hvortil der i øvrigt kan stilles spørgsmålstejn ved, om uddannelsen i en sådan situation reelt er afbrudt. Således kan den unge ikke ansøge om uddannelseshjælp – altså ansøge om skift i ydelse for at få forlængelse af FGU i form af LAB-tilbud.

I øvrigt er det ikke givet, at vedkommende ellers opfylder betingelserne for at få en ydelse, fx fordi vedkommende har formue og derfor ikke er berettiget til en ydelse.

**Vedr.: Høring om Forslag til Lov om forbereden-
de grunduddannelse (FGU)**

Overordnet er det Uddannelsesforbundets indtryk at lovforslaget følger indholdet i de politiske *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*. De følgende kommentarer dækker derfor primært områder, hvor lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad afspejler aftalen. Grundet den meget korte høringsperiode for et så omfattende materiale, forbeholder vi os retten til at komme med yderligere forslag til ændringer under selve lovbehandlingen.

§ 2,12 og 15 – EUX bør fremhæves

- Der er et bredt behov for at fremhæve mulighederne i erhvervsuddannelserne, herunder EUX, og det vil også være væsentligt for en del af elevgruppen på FGU. Det gælder både for PGU-sporet, men i særdeleshed for AGU-sporet, hvor hf i lovudkastet står tydeligt frem som udslusningsvej. Det vil være i overensstemmelse med formålet i § 2 at fremhæve EUX som en videre uddannelsesmulighed.

Uddannelsesforbundet foreslår at EUX nævnes specifikt i § 2, 12 og 15 som en uddannelsesmulighed efter FGU.

§ 8 og 9 – Uddannelsesstart og rammer

- Mange af de unge, der målgruppevurderes til EGU sporet har, på baggrund af dårlige erfaringer fra grundskolen, brug for den umiddelbare anerkendelse og motivation, der kan opnås via praktisk opgaveløsning og kollegaskab på en virksomhed. Det er derfor vigtigt at disse elever kan starte via virksomhedspraktik og ikke nødvendigvis starte med 20 ugers basisforløb på FGU skolen. Ligeledes skal det være en mulighed for EGU elever, der starter i virksomhedspraktik, at starte på nedsat tid i en kortere periode. At starte i praktik på fuld tid (37 timer) kan være meget udfordrende.

Uddannelsesforbundet foreslår at lovforslaget præciserer at unge, der er målgruppevurderet til EGU kan starte direkte i virksomhedspraktik og har mulighed for at starte på nedsat tid i en kortere periode.

§ 10 Uddannelsesspor og afklaring

- I bemærkningerne til § 10 fremgår det at 'de tre uddannelsesspor generelt skal tilgodesee elever på forskellige afklaringsniveauer' (således s. 65, jf. desuden de almindelige bemærkninger s. 30 og s. 31). I *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* er afklaringsniveau ikke et parameter ift. valg af uddannelsesspor, tværtimod er afklaring et formål for uddannelsen generelt (således også i lovforslagets § 1. Stk. 1). Alle spor har principielt en kerneopgave ift. at styrke elevernes afklaring mhp. uddannelse og job, og derfor kan der på alle spor være både uafklarede og afklarede elever.

Uddannelsesforbundet foreslår at bemærkningerne om afklaring slettes.

§ 15, stk. 1 og § 17, stk 1: Teoretisk undervisning (PGU) vs. Skoleundervisning (EGU)

- Det er uklart hvad forskellen på teoretisk undervisning i PGU og skoleundervisning i EGU er.

Uddannelsesforbundet foreslår at dette klargøres eller at samme betegnelse anvendes.

§16 og §18: EGU-ansvarsfordeling blandt andet i forhold til praktikpladser

- I dag er der mange forskellige EGU modeller – fra rent kommunale modeller forankret i UU til en model hvor kommunen har uddelegeret også ansvaret med at finde praktikpladser til en skole. Ifølge lovudkastet skal KUI tilvejebringe virksomhedspraktikpladser (§ 18. Stk. 4), mens FGU-institutionen skal synliggøre mål med forløbet og følge op på disse (§ 18. Stk. 3). Det er en anden arbejdsfordeling end den, der står at læse i *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*. I aftalen gives KUI opgaven at koordinere en opsøgende funktion i forhold til at tilvejebringe virksomhedspraktik, herunder koordinere med jobcentrene og FGU'en.

Uddannelsesforbundet mener at det er vigtigt at blive mere skarp på ansvarsfordelingen. På den ene side er det vores opfattelse at KUI skal varetage en koordinerende rolle – herunder den første primære kontakt til virksomhederne. På den anden side er det vigtigt at anerkende FGU'ens rolle i forhold til opfølgende kontakt mellem virksomheden, eleven, FGU'en og KUI. Erfaringsmæssigt er det et tæt samarbejde mellem disse, der bærer tingene igennem.

Uddannelsesforbundet foreslår, at lovudkastet præcist beskriver KUI's koordinerende rolle og ansvar, blandt andet i forhold til tilvejebringelse af praktikpladser og kontakt til virksomheder. Endvidere foreslås det, at lovudkastet anerkender og beskriver FGU-skolernes rolle i forhold til den vedvarende opfølgning og koordinering med virksomheden og eleven.

§ 21, stk. 1: Uddannelsesplan udarbejdet med eleven

- Det fremgår at forløbsplanen udarbejdes at FGU'en sammen med eleven. Det sammen bør gælde for uddannelsesplan.

Uddannelsesforbundet foreslår at §21, stk. 1 ændres således at det fremgår at uddannelsesplanen fastlægges af kommunen sammen med eleven.

§29: Kombinationsforløb

- Erfaringer fra den eksisterende EGU viser, at kurser gennemført i erhvervsuddannelses- eller AMU-regi styrker deltagernes chance for efterfølgende

at starte på erhvervsuddannelse eller opnå anerkendelse som faglig kompetente medarbejdere på en virksomhed. Det er Uddannelsesforbundets opfattelse at de nævnte kombinationsforløb ikke kan honorere dette. Det er derfor vigtigt, at det indskrives i lov/bekendtgørelse, at dette er en mulighed og at skolernes økonomi gør det muligt.

Uddannelsesforbundet foreslår at de målrettede forløb hen imod særligt erhvervsuddannelse fremhæves tydeligere i lovforslagets bemærkninger omkring kombinationsforløb.

§31- Ordblindeundervisning:

- Som beskrevet i Lov om forberedende undervisning og ordblindundervisning for voksne (se uddrag herunder) skal den unge ordblinde kompenseres bredt, både i forhold til at kunne klare sig på arbejdsmarkedet, og til at kunne tage aktivt del i samfundslivet, herunder klare de skriftsproglige krav i privatlivet. I §31 i lovforslaget om FGU fremgår det at "Institutionen tilbyder ordblind supplerende undervisning eller anden faglig støtte i fornødent omfang", men nævner ikke at den unge ordblind har en ret som **handicappet** til bredere støtte og til undervisning.

Uddannelsesforbundet foreslår at denne bredere handicapret klargøres og sikres i lovudkastet.

Uddrag fra Lov om forberedende undervisning og ordblindundervisning for voksne:

§ 1. Ordblindundervisning for voksne (herefter OBU) er målrettet personer med basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget (ordblinde), der har behov for særligt tilrettelagt undervisning for at afhjælpe eller begrænse vanskelighederne og forbedre deres muligheder for at klare sig i sammenhænge, der kræver skriftsproglige færdigheder. Der skal være tale om undervisning, som ikke ydes i henhold til anden lovgivning, jf. § 1 a, i lov om forberedende voksenundervisning og ordblindundervisning for voksne (herefter loven).

Stk. 2. Undervisningens indhold skal kunne medvirke til at forbedre kursistens mulighed for at benytte kompenserende strategier og metoder, der øger kursistens mulighed for at fungere i beskæftigelse, uddannelse, samfundslivet og privatlivet, herunder at give kursisten mulighed for at forstå, anvende og producere skrevne tekster og at anvende relevante hjælpemidler.

- I forhold til gruppen af unge, hvor kommunen vælger at give et andet tilbud end FGU, har UVM nævnt at disse unge fortsat skal have ret til at benytte VUC'en eller en af de private OBU udbydere. Den ret er for disse unge forsvundet i lovforslaget. Faktisk er deres adgang til OBU i det hele taget røget helt ud.

Uddannelsesforbundet foreslår at lovudkastet præciserer og sikrer at unge som KUI tilbyder et andet tilbud end FGU'en, fortsat har ret til OBU i regi af VUC eller private udbydere.

§32 - Specialpædagogisk støtte:

- I § 32 nævnes, at FGU'en skal give elever "tilbud om specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte". Kommentaren til §32 (s. 79) er dog dybt kritisabel: "Det forventes dermed ikke, at der bliver behov for tilbud om specialundervisning og specialpædagogisk støtte i form af støttetimer til elever med psykiske funktionsnedsættelser". Hvis det betyder, at elever med psykiske funktionsnedsættelser ikke har retskrav på støttetimer, er det dybt problematisk. Denne gruppe unge vil afgjort have et stort behov for især specialpædagogisk støtte til at gennemføre FGU.

Uddannelsesforbundet foreslår at bemærkningen slettes.

§ 35 - Progressionsmål

- Det fremgår at progressionsmål som udgangspunkt baseres på elevens niveau i dansk og matematik, men samtidig fremgår det at bemærkningerne – og den politiske aftale – at "prøveformerne hovedsageligt skal bygge videre på prøveformerne fra produktionsskoler, KUU og erhvervsskoler". I disse prøveformer, såsom kompetencetavler måles progressionen på en række andre parametre end dansk og matematik, hvilket har vist sig at give mening i forhold til målgruppen. Det er uklart hvordan sammenhængen mellem overordnet progressionsmål og prøveformer er.

Uddannelsesforbundet foreslår at loven præciserer denne sammenhæng og at progressionsmålene inddrager andre aspekter såsom sociale og menneskelige kompetencer.

§ 36 Uddannelsens status ift. rettigheder på arbejdsmarkedet

- Unge, der har opnået det højeste niveau på EGU sporet modtager et uddannelsesbevis. Ifølge aftalen giver dette, som i dag, status af erhvervskompetence, og dermed dimittend - og dagpenge rettigheder. Det fremgår desværre ikke af lovudkastet.

Uddannelsesforbundet foreslår, at det fremgår klart i loven at EGU uddannelsesbeviset giver status af erhvervskompetence og dermed dimittend - og dagpenge rettigheder.

§ 22 og §38: Vejledning på FGU skolen

Jf. vores høringsvar til lovudkast om vejledning

- Vejledning på FGU'en: Lovudkastet om vejledning omhandler den vejledning der gives fra den kommunale ungeindsats. Der står meget lidt om rammerne om den vejledning – som en del af forløbsplanen - der skal gives til eleverne på skolerne. Det er med andre ord uklart hvor den konkrete vejledning af FGU-eleverne er placeret. Der tales udelukkende om undervisere på FGU-institutionerne. Det er kritisk i og med af god vejledning på FGU skolerne er et helt centralt punkt for at

det skal blive en succes.

Uddannelsesforbundet foreslår at lovudkastet anerkender og præciserer FGU-skolernes ansvar i forhold til at give den unge vejledning som en del af forløbsplanen. Konkret foreslås der en tilføjelse i §22, således at det fremgår at forløbsplanen skal fastlægge behov og forløb for vejledning på skolen. Endvidere foreslås det at §38 specificerer hvilke vejlederkompetencer der kræves for at overholde og kunne leve op til §22 og §23.

§43 - Finansiering af ferieaktiviteter:

- I lovforslaget om FGU (§ 43) nævnes at FGU institutionen har pligt til at "etablere aktivitetstilbud for elever, der ikke har mulighed for at holde ferie" (udover de 4 uger). Men det specificeres ikke hvordan dette skal finansieres. Taksterne til FGU er udregnet på baggrund af undervisningen og undervisningsomkostningerne, og medregner ikke de ekstra ferieaktiviteter, der kan have en betydelig størrelse. Det betyder med andre ord at de ekstra omkostninger kun kan tages fra undervisningsbudgettet, hvorfor det alt andet lige vil gå ud over undervisningens kvalitet.

Uddannelsesforbundet foreslår at loven enten etablerer ekstern finansiering til ferieaktiviteterne, eller omskriver paragraffen således at det fremgår, at det er FGU-institutionens vurdering om der skal udbydes aktivitetstilbud for de pågældende elever (dvs. erstatte pligten med en mulighed).

Arbejds miljø (unges brug af maskiner)

- Arbejds miljø og brug af maskiner indgår ikke i lovudkast til lov om FGU. Men det er et vigtigt område ift. at indfri de ambitioner, der er sat for FGU og det har især betydning for PGU-sporet. I dag skal produktionsskolerne søge dispensationer ift. deltageres brug af maskiner i et helt andet omfang, end tilfældet er på erhvervsskolerne.

Uddannelsesforbundet foreslår, at arbejdsmiljøet for FGU eleverne sikres i loven og, at det fremgår at FGU-institutionerne hvad krav og arbejdsmiljø angår, skal betragtes på lige fod med erhvervsskolerne, dvs. som en uddannelsesinstitution.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan

Att: Henrik Lindegaard, Undervisningsministeriet.

Uddannelsesledernes høringsvar til lovforslaget til FGU

Uddannelseslederne af 2018 (Uddannelseslederne) har modtaget udkast til lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse (FGU). Uddannelseslederne takker for muligheden for at afgive høringsvar på de 4 forslag til love vedrørende forberedende grunduddannelse.

Uddannelseslederne er generelt positive overfor forslagene, som vi på de fleste områder finder i tråd med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job". Vi har med baggrund i den relativt korte høringsperiode valgt at komme med bemærkninger på et mere overordnet plan på de områder, hvor vi mener der er behov for ændringer og præciseringer.

- **Samarbejde og partnerskaber**

Uddannelseslederne kan med formuleringerne i § 41 og især i bemærkningerne til samme paragraf med glæde konstatere, at lovgivningen også sikrer muligheder for samarbejde og partnerskaber med bl.a. folkeoplysende skoler og ungdomsskoler, som kan sikre den enkelte deltager et så fleksibelt, lokalt tilbud som muligt. Det vil kvalitativt styrke uddannelsen yderligere.

- **Ordblinde- og specialundervisning**

Uddannelseslederne ser det som en stor styrke, at ordblindeundervisningen er fremhævet i såvel den politiske aftale som i lovforslaget. Vi finder det imidlertid meget problematisk, at der ikke er afsat de nødvendige ressourcer i form af et tilhørende taksameter til denne opprioritering, der bl.a. forudsætter supplerende undervisning på mindre hold (§31). Ligeledes finder vi det meget problematisk, at Institutionen forpligtes til at tilbyde specialpædagogisk støtte og specialundervisning (§32), uden at dette giver retskrav på støttetimer til elever med psykiske funktionsnedsættelser (bemærkningerne til §32).

- **§42 bispisning**

At FGU institutionen er forpligtet til vederlagsfrit at tilbyde et eller flere daglige måltider mad, er på mange måder en rigtig god ide. Uddannelseslederne finder det imidlertid meget problematisk, at der ikke følger midler med til at løfte den bundne opgave. Vi frygter, at dette forslag vil betyde, at kvaliteten af måltiderne bliver nedprioriteret og tage ressourcer fra andre forpligtelser, der skal løftes med det generelle taksameter og derved påvirke det samlede FGU-tilbuds kvalitet i en uheldig retning.

På vegne af Uddannelseslederne

Med venlig hilsen

Kristian Hjorth, Formand

Henrik Lindegaard

Fra: Anne Kamper
Sendt: 21. februar 2018 13:15
Til: Henrik Lindegaard; Lise Bagge Rasmussen; Nanna Hvass Jacobsen
Cc: Patrizia Marchegiani
Emne: Svar fra Uddannelsesrådet for de Maritime Uddannelser på Undervisningsministeriets høring over udkast til fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse

Til Undervisningsministeriet

Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser takker hermed for muligheden for at udtale sig om fire lovforslag vedrørende forberedende grunduddannelse.

De fire lovforslag har været forelagt rådets medlemmer.

Rådets medlemmer har ikke haft bemærkninger til lovforslagene.

Med venlig hilsen

Anne Kamper
Chefkonsulent
Professions- og Erhvervsrettede Videregående Uddannelser (PVU)
Direkte Telefon: + 45 723 17802
E-mail: anka@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40
DK-1260 København K
Telefon: +45 3544 6200
Fax: +45 3544 6201
E-mail: sfu@ufm.dk
www.ufm.dk

Fra: DEP - ASF JK

Sendt: 1. februar 2018 09:38

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; samvirke@ak-samvirke.dk; Ankestyrelsen; Ankestyrelsen; aof@aof-danmark.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@arriva.dk; bl@bl.dk; post@bat.dk; b-sosu@sosu.dk; bv@bornsvilkar.dk; bkf@bkchefer.dk; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; organisation@C3.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; foreningen@daghojskoler.dk; eva@eva.dk; mail@dkfisk.dk; dl@dklf.dk; dlf@dlf.org; info@privateskoler.dk; dst@dst.dk; formand@danmarksvejlederforening.dk; da@da.dk; info@dkblind.dk; info@danskbyggeri.dk; dcum@dcum.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; dfs@dfs.dk; df@friskoler.dk; dhf@dhf-net.dk; DI@DI.DK; DM@DM.DK; metal@danskmetal.dk; post@danskoplysning.dk; post@skoleforeningen.org; ds@socialrdg.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; duf@duf.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danskeerhvervsakademier.dk; bestyrelserne@danskeerhvervsskoler.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; info@danskeforlag.dk; kontakt@dgsnet.dk; mail@danskegymnasier.dk; dh@handicap.dk; vuc@vuc.dk; csc@lf.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dse@skoleelever.dk; lederforeningen@sosu.dk; dus@dus.dk; dt@datatilsynet.dk; sekretariat@dedanskesprogcentre.dk; los@los.dk; mail@dukh.dk; dch@dch.dk; akn@dkr.dk; KAMT@ucc.dk; dsbpost@dsb.dk; dssv@dssv.dk; info@efterskoleforeningen.dk; info@ejendomsforeningen.dk; sekretariat@erhvervsskolelederne.dk; kontakt@eoo.dk; erst@erst.dk; 3f@3f.dk; mail@finansdanmark.dk; fa@fanet.dk; kontor@ffd.dk; ng@ffd.dk; info@fof.dk; info@fora.dk; foa@foa.dk; fds@skat.dk; info@fadd.dk; dj@sctib.dk; flk@kristne-friskoler.dk; sekretariat@fld.nu; fsd@rk.dk; ole.pass@rk.dk; info@tat.dk; hej@friefagskoler.dk; ligevaerd@ligevaerd.dk; post@forhandlingsfaelleskabet.dk; ing@fugleviglund.dk; fsl@fsl.dk; fsr@fsr.dk; mbl@fsr.dk; ftf@ftf.dk; fynbus@fynbus.dk; gymbf@gymbf.dk; gl@gl.dk; hl@hl.dk; hk@hk.dk; hkstat@hk.dk; ho@ordblindeskolen.dk; hhe@law.au.dk; info@humanrights.dk; mette@justitia-

Til Undervisningsministeriet
Høringssvar vedr. lovkompleks om FGU

- Ungdomsskoleforeningens høringssvar til forslag til lov om forberedende
grunduddannelse -

Ungdomsskoleforeningen indsender hermed kommentarer til de fire udsendte love. Dette høringssvar beskæftiger sig med alle fire love; nogle af kommentarerne af generel karakter og andre mere specifikt koblet til lovgivningsteksten.

Ungdomsskoleforeningen er positiv overfor lovens intention om at skabe en uddannelse, der kan give unge, der har været udfordret i det nuværende uddannelsessystem, en chance for at erhverve sig de nødvendige kompetencer, til at gå videre i en ungdomsuddannelse eller i et erhverv.

Ungdomsskoleforeningen er ligeledes positiv overfor FGU'ens fokus på, at styrke de unges faglige, personlige og sociale udvikling og kompetencer. Herunder også fokuset på, at give flere unge forudsætningen for at overkomme udfordringer ifm. negativ social arv og dermed opnå sit fulde potentiale.

Ungdomsskoleforeningen anerkender behovet for et mere gennemskueligt system for unge at navigere i men tror samtidig på, at forskellige unge mennesker har behov for forskellige tilgange til læring og udvikling, og kan derfor være bekymret for, at man gennem oprettelsen af FGU'en og lignende store institutionsformer, der ensretter uddannelsesvejen for de unge, er med til at begrænse de unges fleksibilitet i uddannelsesvalg. Der er stadig behov for et mangfoldigt uddannelsessystem, hvor en række uddannelses tilbud supplerer hinanden.

Derfor ser Ungdomsskoleforeningen også et behov for, allerede ifm. oprettelsen af FGU'en, at tænke i en mulighed for de unge, der ikke med deres nuværende kompetenceniveau vil kunne gå direkte ind på en af FGU'ens linjer. Vi foreslår, at der indtænkes en mulighed for at udvikle og udbyde et forberedelsesforløb til FGU'en, f.eks. i de kommunale ungdomsskoler. Dette også set i sammenhæng med, at FGU'ens linjer hovedsageligt vil have opstart to gange årligt. Ungdomsskolerne vil kunne tilbyde en fleksibel løsning, evt. med løbende opstart, der giver de unge kompetencer til at påbegynde og bedre forudsætninger for at gennemføre FGU'en, samtidig med at de får et reelt undervisningstilbud uden afbræk.

Vi er positive overfor oprettelsen af den sammenhængende kommunale ungeindsats, som vi vurderer som et vigtigt redskab for i langt højere grad at kunne guide de unge til de rigtige uddannelsesvalg. De kommunale ungdomsskoler er parate til at indgå, med de kompetencer de allerede har lokalt, i den sammenhængende ungeindsats. Ungdomsskoleforeningen vurderer, at den kommunale ungdomsskole i en række kommuner vil kunne spille en afgørende rolle i den sammenhængende kommunale ungeindsats, med dens kompetencer og erfaringer indenfor bl.a. SSP-samarbejde, mentor-ordningerne, vejlednings-

samarbejde mv.

Det er selvfølgelig afgørende, at der indtænkes en økonomisk ramme for disse aktiviteter, både hvis de skal finde sted på FGU-institutionerne, i den kommunale ungeindsats eller ved andre aktører.

Ungdomsskoleforeningen vurderer at kontaktpersonen kan få en afgørende rolle for målgruppens unges succes med FGU'en, jf. lov om kommunal ungeindsats §2.

Målgruppen har generelt store udfordringer med at fastholde positiv udvikling, såvel fagligt som personligt, og derfor er vi bekymrede for lovens forslag om kontaktpersonordningens ophør, når den unge er forankret i uddannelse eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvis en situation skulle opstå, som får den unge ud af kurs, så vil det være afgørende at have den allerede kendte kontaktpersonen som en støtte. Derfor anbefaler Ungdomsskoleforeningen, at kontaktpersonordningen tænkes længerevarende og det sikres, at den unge har samme kontaktperson i hele perioden.

Ungdomsskoleforeningen er bekymret for, om de unge bliver inddraget nok i både oprettelsen af og den videre drift af FGU'en. Det er væsentligt, også for at understøtte den demokratiske dannelse af de unge, der indskrives på uddannelsen, at de inddrages. Vi ønsker, at det i langt højere grad bliver tydeligt, hvordan de unge selv bliver hørt i processen, samt at det tydeliggøres, hvordan de unge skal være en aktiv del af FGU'ens drift. Vi opfordrer derfor til, at det unge-demokratiske arbejde på institutioner opprioriteres, herunder med oprettelsen af elevråd på institutionerne, samt med elevernes repræsentation i bestyrelserne.

Ungdomsskoleforeningen anerkender det praktiske behov for, at de nye institutioner udbyder undervisning i samme perioder som øvrige uddannelsesinstitutioner jf. lov om forberedende grunduddannelse §7 og §8, men er samtidig opmærksomme på, at netop målgruppen for FGU'en vil have behov for en særlig indsats i ferieperioderne. De kommunale ungdomsskoler ser sig selv som oplagte partnere i forhold til at levere aktiviteter, med både fagligt, personligt og socialt indhold i disse perioder. Det kunne f.eks. være i form af intensive læringsforløb, som ungdomsskolerne har gode erfaringer med, fritidsaktiviteter mv.

Samtidig tilbyder de kommunale ungdomsskoler muligheden for at understøtte arbejdet på FGU-institutionerne når særlige behov opstår. Det kunne være i form af aktiviteter, der skal fremme det sociale sammenhold på uddannelserne, understøttelse af elevdemokratiet, inddragelse af relevante fritidsaktiviteter, ordblindeundervisning mv.

Ungdomsskoleforeningen er opmærksom på at der kan opstå geografiske udfordringer ifm. oprettelsen af FGU-institutionerne, både i form af lange afstande for enkelte unge, samt i form af manglende demografisk grundlag for at skabe en tilfredsstillende klassedannelse i landdistrikterne.

De kommunale ungdomsskoler, der i forvejen er beliggende i alle kommuner, vil have mulighed for, i et samarbejde og under visse forudsætninger at udvikle uddannelses- og læringsmæssige ydelser ind i FGU'en for at afhjælpe de udfordringer, herunder af geografisk karakter, der måtte opstå i landdistrikterne, herunder ikke mindst i ø-samfund.

Slutteligt ønsker Ungdomsskoleforeningen at understrege, at de kommunale ungdomsskoler til stadighed vil være en konstruktiv samarbejdspartner i udviklingen af FGU'en, for derigennem at understøtte et uddannelsessystem med plads til alle unge. Det er en lang og svær proces, der kræver tålmodighed fra alle

parter, herunder tid til at lade den store kulturforandring de nye institutioner vil medføre virke. I processen er det også vigtigt, at man har øje for de ændringer som evt. berørte medarbejdere måtte opleve. Samtidig vil det kræve et stort samarbejde af alle aktører, både statslige og kommunale, at sikre det bedst mulige uddannelsessystem for de unge, ikke mindst set i lyset af de forskellige kulturer, der skal samles under FGU'en. Det er afgørende at Undervisningsministeriet understøtter dette samarbejde og vi ser frem til at høre, hvorledes man påtænker, at involvere alle parter i denne proces.

Ejnar Bo Pedersen
Sekretariatschef, Ungdomsskoleforeningen

Til Henrik Lindegaard, UVM

Herunder høringssvar fra Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening til udkast til lov om FGU

Først et par overordnede betragtninger:

1) Hvis eleverne ikke klarer overgangskravene, når de skal fra grundforløbet til hovedforløbet på EUD, skal de vel tilbage til FGU, eller...?

2) Der mangler noget om almen dannelse i hele FGU-loven. Vi kommer ikke uden om den fordi:

"Den handler jo netop om at forstå sig selv og verden. Almen dannelse er langt mere end skolens opgave. Men skolen bidrager til dannelsen med sin viden og sine fag. Skolens dannelsesbidrag er opbygget af tre tilgange til dannelse:

- den sproglige og kulturelle dannelse
- den matematiske og naturvidenskabelige dannelse
- den ekspressive og kunstneriske dannelse.

I hver af tilgangene ligger to niveauer. På det første niveau skal eleverne lære det basale og nære – at læse, regne, skrive, synge, danse, sanse og bevæge sig. Det kunne man kalde for *dannelses teknikker*. På det næste niveau handler det om det abstrakte og fjerne – at forstå verdens almene sammenhænge gennem videnskabens og kundskabens modus. Det kunne man kalde for *dannelseskundskaber*. (Fra bogen *Almen dannelse af Alexander von Oettingen (red.)*).

3) Der står ikke noget om, hvordan man vil forholde sig til gruppen af DSA-elever, der jo ikke er faldet fra folkeskolen eller har klaret sig dårligt i skolesystemet, eller er svage eller... og den gruppe bør FGU-loven eksplicit forholde sig til.

Generelle kommentarer fra UUVF til Lov om FGU

Første gang uddannelsesplanen omtales i FGU-loven er i §9, og dette kun i forbigående.

Her anbefaler at der i en passende § forinden refereres til (udkast til) Lov om Kommunal indsats § 2 f. Det er i den lov, at uddannelsesplanen uddybes i forhold til FGU.

Alternativt bør der i nærværende lovudkast tilføjes en § om tilmelding og uddannelsesplan.

Da ordet tilmelding ikke er brugt i Lov om FGU overhovedet, må vi konkludere, at FGU-uddannelsesplanen juridisk og logistisk er lig med en konkret tilmelding til FGU

Vi formoder at der for alle uddannelsesplaner også indgår en målgruppegodkendelse via Den Kommunale Ungeindsats/Kommunalbestyrelsen. Dvs. at hvis man er i målgruppen, så udarbejdes uddannelsesplanen i et samarbejde mellem den unge og Den Kommunale Ungeenhed/Kommunalbestyrelsen/FGU-institutionen.

Der er tusindvis af unge under 25, som ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, men som heller ikke er på offentlig ydelse. Er der en opsøgende indsats overfor disse ? Er disse unge i FGU-målgruppen ?

-----

§ 1, stk. 2: Det er godt med "...åndsfrihed, ligeværd og demokrati..." , men dette er samtidig lidt i modstrid med tvangselementet i FGU (alle under 25 år skal vist på FGU, hvis de ikke har en ungdomsuddannelse eller er i beskæftigelse ?).

§2, stk. 1: EUX bør her nævnes eksplicit, sammen med de gymnasiale uddannelser.

§4, stk. 1: "...er berettiget til..." bør erstattes af "skal" – for FGU er jo, når alt kommer til alt, et påbud og ikke tilbud.

§ 7, stk. 3: "Eleven fortsætter i uddannelsen, indtil slutmålet for elevens uddannelsesforløb er nået."

Her bør tilføjes: "Dog normalt ikke længere end to år."

§ 10 stk 3 Vi stiller os tvivlende over for, om man på de to år kan nå niveau 3 i kvalifikationsrammen for livslang læring. Niveau 3 er niveau for trin 1 i de trindelte erhvervsuddannelse og til en række ikke-trindelte erhvervsuddannelser. PGUs sporets og EGU-sporets overligger bør begrænses til opnåelse af niveau 1 og niveau 2.

§ 12: Begrebet studiekompetencer bør ekspliciteres.

§ 15, stk. 1 og § 17, stk 1: Hvori består forskellen mellem teoretisk undervisning og skoleundervisning?

§ 18 stk 5 Løn- og aftaleforhold som for tilsvarende.... Betyder dette ungarbejderløn for de unge under 18 år og minimalløn/mindstelønløn for de unge over 18, eller taler vi om satser svarende til lærlingeløn,

§21 Er FGU-uddannelsesplanen synonym med tilmelding? Hvad er den modtagende FGU-institutions rolle i indholdet ? Sker denne inddragelse først i forbindelse med forløbsplanen, evt efter et afdækningsforløb ?

§ 21, stk. 1: Skal elevens uddannelsesplan ikke fastsættes af kommunalbestyrelsen *sammen* med eleven?

§ 22: Vejledning bør eksplicit nævnes, herunder de opgaver som pt udøves af UUs medarbejdere.

§30 stk 2 Ordblindetest burde i sådanne tilfælde måske være obligatorisk og ikke blot et tilbud ? Det vil normalt ikke være muligt at søge SPS-hjælpemidler eller studiestøtte uden medfølgende dokumentation for ordblindhed eller vanskeligheder, der svarer hertil.

§ 31: Godt, at det her understreges, at elever med OBU-behov har ret til OBU-undervisning.

§ 33 Kan der her refereres til Bek 1030 (den der gælder for SPS til ungdomsuddannelser) eller kommer der en selvstændig SPS-bekendtgørelse for FGU?

§ 38, stk. 1-5: Godt, at lærerkvalifikationskrav er tydelige også i forhold til OBU-undervisning, men der mangler en beskrivelse af, hvilke vejlederkvalifikationer der kræves for at overholde og kunne leve op til §22 og §23.

§40 stk 2 Dette bør uddybes. Der bør her eller i lovens bemærkninger gives eksempler på private genstande Og hvad menes der med "...regler om elevers frivillige medvirken..."? narkotest ? visitering ?

§46 stk 2 Hvem skal betale for sikkerhedsfodtøj og andre værnemidler ?

UUVFs bemærkninger til lovens bemærkninger

Side 14..... at indgå på arbejdsmarkedet på et relevant niveau (UUVF: Der er ikke et ufaglært arbejdsmarked, der er ufaglærte jobs på et mere og mere kompetencekrævende arbejdsmarked)

Side 16 der bør vel stå: ....aftalebaseret og lønnet virksomhedspraktik

Side 17. Der bør stå: ..kronisk sygdom, misbrugsbehandling eller andre personlige forhold (barsel, fængsel m.m.m)

Side 23 FGU basisniveau opfylder generelt ikke overgangskrav til EUD hovedforløb der typisk vil være på E-niveau.

Side 41 ...fag som Arbejdspladslære,Samarbejdsfag,Erhvervsfag.... ?

Disse fag er nye dybe tallerkener. Da FGU for FGU-målgruppen helt vil træde i stedet for GF1 som adgangsvej til EUD GF2 , kunne man her i stedet for at udvikle nye fag vælge uddannelsesmål fra erhvervsfagene på GF1 (f.eks Faglig Kommunikation,Faglig Dokumentation, Samfund og Sundhed,Praktikpladssøgning, Metodelære,Arbejdspladskultur).

Tilsvarende kunne Afsøgningsforløbet (omend ikke obligatorisk) svare til GF1-faget Erhvervsintroduktion der indeholder: generel intro, kompetenceafklaring, vejledning, afklaring og valg af fagretning(valg af spor)

Side 42-44

...værkstedundervisere skal være faglærte og med nogle års erfaring (forventet kommende krav om mindst 5 års erfaring), ...

Hvorfor indgår der ingen krav om undervisningskompetence for værkstedsundervisere ? Der må skabes et undervisnings-kompetenceløft for disse undervisere. Alle øvrige undervisere i andre fag og spor på FGU er der kvalifikations- og kompetencekrav på.

Side 49

Dialogforum og Rådet for Ungdomsuddannelser nedlægges. REU udvides i stedet til også at dække vejledningsområdet og det forberedende område.

UUVF: Det støtter vi under forudsætningen af, at det bliver udvidet med personer, der har indgående kendskab til vejledningsområdet og ikke med generalister fra de nuværende organisationer.

Side 50 ...fag som f. Eks .....Naturvidenskab..... ..

Der er på den teoretiske undervisning behov for undervisning på AGU-sporet/PGU/EGU-sporet i de fag der er overgangskrav til EUD hovedforløb (grundfag E / D-niveau, f.eks. Fysik, IT, Engelsk, Dansk, Matematik) ?

Mange elever, der opfylder adgangskrav til at starte på EUD GF2, er selv med normal begavelse tidsmæssigt ude af stand til at opnå de grundfagsniveauer, der er til en række hovedforløb. Uden undervisning på G-niveau i FGU'en vil vi lukke elever ind på GF2, der ikke kan komme ud og videre på hovedforløbet i den anden ende.

Med venlig hilsen

Lotte Klein ,formand, lok@vuf.nu

Benny Wielandt,næstformand , bennywielandt45@gmail.com

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, www.uuvf.dk

København d. 20. februar 2018

Høring over lov om forberedende grunduddannelse (lovudkast 1)

Hermed fremsendes høringssvar fra UU DANMARK. Hoslagte er fremsendt på mail til Lindegaard@uvm.dk.

UU DANMARK takker for muligheden for at afgive høringssvar og meddeler følgende:

UU DANMARK ser med forventning frem til indførelsen af den Forberedende Grunduddannelse, som vi ser som et godt alternativ til de tidligere forskellige tilbud til unge, der ikke har forudsætninger for at påbegynde og gennemføre en egentlig ungdomsuddannelse.

Generelle kommentarer

UU DANMARK anerkender lovens intentioner om udstrakt fleksibilitet i forhold til den enkelte unge, hvilket er meget nødvendigt; men også at der procesmæssigt er fokus på udvikling- og forsøgsvirksomhed.

Det er positivt, at der lovgivningsmæssigt er taget højde for mulighed for dispensation, forlængelse, nedsat tid og andre dokumenterede hensyn.

Spørgsmålet er, om der er *tilstrækkelig* fleksibilitet i forløbet, især når den samlede FGU som udgangspunkt maksimalt er 2 år, hvilket for en del unges vedkommende ikke skønnes at være tilstrækkeligt.

I erkendelse af, at ikke alle unge har samme behov, og at FGU ikke kan forventes at være det rette tilbud til alle unge i den overordnede målgruppe, savner vi, at der benævnes andre mulige tilbud til de unge, som ikke skønnes at kunne profitere af tilbud om FGU.

UU DANMARK udtrykker bekymring for, at der med loven om Kommunal Ungeindsats vil være kommuner, som *udelukkende* vælger at tilbyde unge et FGU-forløb, og dermed vil pålægge vejlederne i den kommunale ungeindsats at målgruppevurdere alle unge, som ikke har forudsætningerne for at påbegynde en ungdomsuddannelse, til FGU. Vi efterlyser en præcisering af ansvaret hos kommunerne for at tilvejebringe alternative tilbud til FGU i de tilfælde, hvor FGU ikke skønnes at være det rette tilbud.

UU DANMARK bemærker, at ansvaret for og sammenhængen mellem uddannelsen og praktikpladserne på EGU med de nye love adskilles til skade for uddannelsens sammenhængende kvalitet for de unge. Den foreslåede ordning vil betyde, at flere instanser fremover skal dele en central opgave, og at praktikvirksomhederne vil opleve at modtage henvendelser fra flere aktører.

Det er i Forslag til lov om Forberedende Grunduddannelse (Lovudkast 1 i høringsprocessen) og i Forslag til Lov om Kommunal Ungeindsats (Lovudkast 3 i høringsprocessen: Pkt 13: Ny § 2j stk. 5 pkt. 5) beskrevet, at ansvaret for at skaffe praktikpladserne til EGU uddannelsessporet er kommunalbestyrelsens og ikke FGU-institutionens.

Det er helt afgørende for kvaliteten af uddannelsen, at der også fremover er en tæt sammenhæng mellem tilrettelæggelsen af den unges uddannelse, og at valget af og samarbejdet med praktikvirksomheden. Det sker i dag som forbundne og sideløbende processer.

I Lovudkast 1, §18 stk. 3 er dette netop beskrevet således: "Institutionen skal synliggøre målene for praktikopholdet for eleven og for virksomheden og følge op på indfrielsen af disse." Dette arbejde løftes i dag af EGU-vejledere, som naturligvis har et grundigt kendskab til og kontakt med de virksomheder, der stiller praktikpladser til rådighed. Det er typisk små og mindre virksomheder, hvor det er vigtigt at bureaukratiske processer begrænses mest muligt.

Hvis ansvaret for at finde praktikpladsen adskilles fra ansvaret for at synliggøre målene med praktikken (som foreslået i §18 stk.4), vil disse virksomheder opleve at blive kontaktet af og skulle henvende sig til mindst to forskellige institutioner i forbindelse med spørgsmål og aftaler relateret til den unges uddannelse.

Det kan have som konsekvens, at en del praktiksteder vil trække sig fra opgaven og mulighederne for at sikre tilstrækkeligt med pladser på EGU begrænses.

Det vil samtidig betyde, at det meget tætte og individuelt tilrettelagte forløb, som en EGU er udtryk for, forringes i kvalitet, med konsekvenser for de unge.

Den foreslåede ordning hænger heller ikke sammen med at FGU-institutionen får ansvaret for at beskrive den unges forløbsplan på EGU-sporet. Det vil være en ganske vanskelig opgave, hvis det ikke sker i tæt sammenhæng og dialog med både den unge, men også med den konkrete praktikvirksomhed.

Hvis hele tilrettelæggelsen af EGU forløbet skal ske som led i den unges uddannelsesplan, der udformes af den kommunale ungeindsats, før FGU-institutionen kommer på banen, vil det reelt betyde, at gennemførelse af alle EGU-forløb fortsat er en kommunal opgave.

Hvis den foreslåede ordning bliver til virkelighed vil det dermed betyde, at en væsentlig del af det arbejde der nu udføres i forbindelse med driften af EGU ikke flyttes til FGU-institutionen, men fortsat skal udføres af kommunen, men i fremtiden formodentlig uden nogen form for statslig kompensation. Det skal der ligeledes tages højde for i de kommunale planer omkring den fremtidige organisering.

På den måde er det tredje spor på FGU-uddannelsen reelt væk.

Set fra et vejledningsfagligt synspunkt er det af især 5 grunde problematisk at integrere den nuværende EGU, som det 3. spor i den kommende FGU:

For det første: Mange unge i FGU-målgruppen vil have et urealistisk indtryk af egen formåen på arbejdsmarkedet. Det kendes både fra produktionsskolens og KUU's elevgrupper i dag. Mange unge vil fra starten ønske at komme på FGU-erhvervssporet, fordi de her får muligheden for at tjene at tjene løn og få flere penge end på de andre to spor. Det vil imidlertid være meget vanskelig for mange af disse unge at

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

kunne indfri forventninger til et ordinært lønnet praktikforløb efter kun 2+2 ugers erhvervstræning pr. halvår. Det vil resultere i afbrudte praktikforløb til skade også for de virksomheder, som medvirker i praktikaftaler.

FGU-skolerne vil få vanskelig ved at afvise de unges ønske om at starte på erhvervslinjen, hvis de er vurderet i målgruppen for FGU. Men mange unge vil ikke være klar til mødet med arbejdsmarkedet før de fx har yderligere 1-2 års modning fx på almenet eller produktionssporet.

For det andet: der ses en klar tendens fra både produktionsskole og KUU til, at eleverne foretrækker en EGU frem for en erhvervsuddannelse, fordi praktikpladsen i en EGU bliver serveret for dem, og de kan slippe for yderligere skolefaglige krav i en erhvervsuddannelse, som de vil blive udfordret ved at skulle honorere.

Denne målgruppeafgrænsning er nemmere at foretage i dag, fordi det er anført i det nuværende EGU-lovgrundlag som et adganggrundlag, at man ikke må have forudsætninger for umiddelbart at kunne gennemføre anden erhvervsrettet uddannelse (en ordinær erhvervsuddannelse).

For det tredje: Forslaget om, at erhvervssporet skal starte med et basisniveau og fælles opstart; der er unge i den nuværende EGU-uddannelse, som ikke kan klare at være en del af et stort ungdomsmiljø og ikke vil kunne trives og begå sig på en produktionsskole, et VUC eller en kommende FGU-skole, men som klarer sig fortrinligt som EGUelev og trives fint i et voksenmiljø på en arbejdsplads. Derfor er der fortsat brug for en individuel tilrettelagt ungdomsuddannelse med et erhvervsstige som EGU'en i sin nuværende form.

For det fjerde: Undervisningen på erhvervssporet skal være funderet i faglige temaer, der afspejler den lokale erhvervsstruktur og beskæftigelsesmuligheder. Den nuværende EGU er netop kendetegnet ved, dels at branchemulighederne er mangfoldige og ofte er kendetegnet ved mindre virksomheder med et vist nichepræg, dels at uddannelsen kan starte op præcis på det tidspunkt, hvor der er en åbning i et firma og en egnet ung, der passer til arbejdet og arbejdspladsen, og endelig at valget af skoleelementer i en EGU kan målrettes både elevens forudsætninger, personlige og sociale formåen samt virksomhedens behov. En fremtidig tilrettelæggelse med fælles opstart og fastlagte skoleelementer vil være en klar forringelse af de nuværende styrker i EGU-uddannelsen.

For det femte: Lønniveauet i de lønnede praktikker sammenholdt med FGU-skoleydelsen; hvis den unge er over 18 år, udeboende og enlig forsørger vil FGU-skoleydelsen pr. måned forudsat fuld fremmøde være $(1440 + 1405) \text{ kr.} \times 4,3 = 12233 \text{ kr./mdr.}$

En EGU-løn på en privat arbejdsplads vil være ca. 10.700 kr./mdr.

En EGU-løn på en offentlig arbejdsplads vil være ca. 8.100 kr./mdr.

En praktikydelse til FGU-baseret erhvervsuddannelse vil være ca. 7500 kr./mdr.

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Der er mulighed for søge Udbetaling Danmark om supplerende børnetilskud, der vil udgøre 55% af differencen mellem SU som enlig forsørger og den aktuelle prakticløn (dvs. fuld kompensation, når der er taget højde for skattebetaling).

Resultatet er, at enlige forsørgere vil gå ned i indtægt ved lønnede praktikker, og det vil være forbundet med en masse bøvl og besvær at skulle søge om tilskuddet ved skiftende forløb mellem skole og praktikforløb. Mange unge magter ikke at få søgt om det, og mange vejledere/skoler er uvidende om forholdet eller anser det ikke for deres opgave at sørge herfor. Endvidere kommer tilskuddet fra Udbetaling Danmark med forsinket udbetaling, hvilket giver store udfordringer i de unges økonomi, da de ofte ikke har en økonomisk buffer, der kan tage højde for periodeforskydninger af indtægter.

Elever med almindelig forsørgertillæg på erhvervslinjen vil have en månedlig FGU-skoleydelse på (1440 + 561) kr x 4,3 = 8600 kr. forudsat fuld fremmøde. Dermed vil de også opleve en indtægtsnedgang ved lønnede praktikker på kommunale arbejdspladser og på en FGU-baseret erhvervsuddannelse. De vil således også være nødsaget til at søge tilskud ved Udbetaling Danmark, og det kan indebære problemer, hvis der ikke sikres en automatisering i til- og framelding af det ekstra supplerende børnetilskud.

Det er også uheldigt og unfair, at elever på erhvervslinjen, der netop er omfattet af en uddannelse på elev- og lærlingelignende vilkår ikke får samme aflønning i skoletiden som eleverne i den FGU-baserede erhvervsuddannelse. I den nuværende EGU har eleverne en skoleydelse på niveau på praktikydelsen til elever i EUD-skolepraktik. Denne ligestilling i vilkår ønskes bibeholdt i den kommende lovgivning.

Omkring indholdsdelen på erhvervslinjen vil der ud over kombinationsforløb, AMU-kurser, EUD-elementer og ophold på folkehøjskoler være behov for, at der kan indgå elementer fra:

- de maritime uddannelser fx erhvervsfiskeruddannelsen
- frie fagskoler, der er mere praksisnære end folkehøjskoler
- ungdomsskolars heldagsundervisning og fritidstilbud fx traktorkørekort og knallertkørekort, kurser i ADL-funktioner mv.
- private kursusudbydere fx kørekort B m/u trailer, som mange arbejdsgivere tillægger stor betydning

Det er også uklart, om de lønnede praktikuger på erhvervsgrunduddannelsen, hvor eleverne er overenskomstaflønnet af virksomheder tæller med i det årselevregnskab, som kommunerne skal medfinansiere FGU'en på baggrund af.

Hvis disse praktikuger tælles med i årselevregnskabet, kommer kommunerne til at betale for "undervisning, der ikke foregår", samtidig med, at kommunen selv har ansvaret for og udgiften i forbindelse med at skaffe praktikpladser til eleverne.

Hvis disse praktikuger tæller med i regnskabet, kan det give FGU-skolerne et incitament til at ønske eleverne overflyttet til erhvervslinjen, fordi det er penge i foret uden at opgaven følger med.

Det skal afklares og præciseres, hvem der har ansvaret for at planlægge elevernes skoleuger på erhvervslinjen. Er det kommunen, der har retten til at aftale det nødvendige skoleindhold sammen med eleven og praktikstedet fx et antal AMU-kurser? Eller kan FGU-skolen planlægge, at skoleundervisningen udelukkende skal foregå på FGU-skolen, fordi man ikke har en interesse i, at pengene skal følge med eleven over til andre uddannelseselementer fx køb af et højskoleophold?

Endelig er det væsentlig at få præciseret om unge, der afslutter den kommende erhvervsgrunduddannelsen har samme ret til optagelse i a-kasse og dimitentsats efter endt uddannelse, som EGU-elever har i dag efter gennemført og afsluttet uddannelse.

Set ud fra et vejledningsfagligt perspektiv vil det være ønskeligt, at aftalekredsen undlader at integrere den nuværende EGU-uddannelse i den kommende FGU-lovgivning. Det er mere hensigtsmæssigt at bevare EGU-en som en selvstændig ungdomsuddannelse, der kan være et slutuddannelsesmål og step 2 for de FGU-elever, der aldrig kommer til at kunne indfri forudsætninger for en ordinær erhvervsuddannelse, men som mangler modning og afklaring efter 9. og 10. klasse, før de skal prøve kræfter med det ordinære arbejdsmarked på almindelig elev- og lærlingelignende vilkår.

Den nuværende EGU-lovgivning har en klar og logisk ansvarsafgrænsning, og kan både tilrettelægges i en fuldstændig individuel form, der tilgodeser nogle elever, og i en mere kollektiv fælles form, der tilgodeser andre elever. Endvidere omfatter den nuværende EGU-lovgivning også en vigtig mulighed for at kunne etablere lokale individuelle uddannelsesforløb for 25-29 årige, der har brug for kompetencer for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. I udkantsområder, hvor der er (for) langt til det nærmeste TAMU-center er det af afgørende betydning også at kunne have et erhvervsrettet uddannelsesstilbud til de 25-29 årige, der ikke kan opnå forudsætninger for at gennemføre en ordinær erhvervsuddannelse.

En mellemliggende mulighed kunne være at give FGU-skolerne mulighed for at etablere og igangsætte EGU-forløb efter gældende lovgivning på samme vis som produktionsskolerne har det i dag. Men uden at EGU'en integreres i FGU'en.

Vælger man at fastholde og videreføre en selvstændig EGU vil man under alle omstændigheder skulle tage højde for de økonomiske udfordringer der opstår ved at der indføres forsørgertillæg på FGU'en, men at lærlinge-aflønningerne på arbejdsmarkedet ikke opererer med forsørgerbestemte tillæg.

Endelig vil der uanset hvilken form erhvervsgrunduddannelsen videreføres i være behov for en fortsat bonusordning til virksomheder, der er villige til at etablere lønnede praktikaftaler for denne elevgruppe. Dette behov vil være stigende, hvis EGU-integreres som det 3. spor i FGU'en, hvor der kun er 2+2 ugers erhvervstræning til rådighed som træningsbane frem mod at kunne fungere i et fuldtidsjob 37 timer om ugen med en arbejdsindsats, som en virksomhed vil betale en almindelig lærlingeløn for.

Konkrete kommentarer

8. I §2 c, stk. 8 som bliver stk 7 ..... "proceduren ved ansøgning om optagelse til en ungdomsuddannelse, 10. klasse eller FGU".

Skal en FGU betragtes som en ungdomsuddannelse? Det forekommer misvisende, at en uddannelse med adgang direkte efter 9. og 10. klasse og med begrebet uddannelse i navnet Forberedende Grunduddannelse, samtidig netop defineres som ikke værende en ungdomsuddannelse; en ungdomsuddannelse er defineret ved at være en uddannelse, hvortil der er adgang direkte efter 9. eller 10. klasse som fx en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse, STU.

Fremadrettet vil være 5 uddannelsesmuligheder for unge efter 9. eller 10. klasse, nemlig STU, FGU, EUD, HF og GYM, hvor alle (FGU undtaget) vil have status af en ungdomsuddannelse. Samtidig med vil FGU'ens erhvervsspor være det højest opnåelige uddannelsesniveau for en del unge, der aldrig vil kunne opnå forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse. Skal disse unge så fratages muligheden for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse?

Hvis aftalekredsen fastholder, at FGU ikke skal have status af en ungdomsuddannelse, foreslås navnet ændres til FGT forberedende grundtræning.

§ 2 k. stk 5 [...] kan der etableres afsøgningsforløb på op til 2 uger med henblik på at kvalificere vurderingen af, om den unge tilhører målgruppen for FGU.

Der ønskes et 4-ugers afsøgningsforløb på op til 4 uger.

Det vil typisk være på de personlige og sociale parametre, at der kan være størst tvivl om, hvorvidt en ung er i målgruppen for FGU, dvs. er mødestabil, egnet og parat til at deltage i et kollektivt undervisningsforløb. Det er en velkendt vejledererfaring, at vanskeligheder ved fremmøde, pligtaccept og social omgang viser sig oftest, når den første nysgerrighed og nyhedsinteresse har lagt sig, og der skal etableres faste og vedvarende rutiner også i 3. og 4. fremmødeuge.

2 uger er for kort tid til at vurdere, om en elev kan profitere af uddannelsen, der er en af kriterierne for optagelse på FGU jf §4, stk. 1 i Lov om forberedende grunduddannelse.

§4 Optagelse:

Vi oplever det som en risiko for en væsentlig forringelse af den unges mulighed for opkvalificering, at unge, som kun mangler at forbedre deres standpunkt i dansk eller matematik, eller har brug for at forbedre deres standpunkt i almene fag for at kunne imødekomme overgangskravene til f.eks. GF-2 eller hovedforløbet i en erhvervsuddannelse kun har adgang til optagelse og gennemførelse af basismodulet i FGU. Dette kan risikere at være en u hensigtsmæssig begrænsning for progressionen i den unges faglige, personlige og sociale udvikling frem mod gennemførelse af ungdomsuddannelse.

§4 stk 1, 3. "[...]ikke har gennemført en ungdomsuddannelse."

UU DANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Betragtes STU i denne sammenhæng som en ungdomsuddannelse, så unge med en gennemført STU ikke vil få adgang til en FGU?

Unge, der har gennemført en STU vil ofte fortsætte på uddannelseshjælp i Jobcenterregi og dermed være omfattet af et uddannelsespålæg. Under den nuværende lovgivning er det hovedsageligt KUU, og i mindre omfang EGU, der er de uddannelser, som unge med en gennemført STU har mulighed for at prøve sig selv af i for at effektuere deres uddannelsespålæg.

Hvis de fremadrettet ikke kan opnå adgang til FGU, bør unge med en gennemført STU fritages for uddannelsespålæg, hvis de fortsat er på uddannelseshjælp efter en endt STU.

Set fra et vejledningsfagligt synspunkt bør alle unge have fortsat mulighed for at dygtiggøre sig. Derfor bør unge med en gennemført STU også have mulighed for at blive optaget på FGU, hvis de vurderes at kunne profitere af uddannelsen.

§ 8 og 9. Uddannelsesetid:

Vi gør opmærksom på, at varigheden af FGU på 2 år er en væsentlig forringelse i f.t. gældende lov, hvilket vækker bekymring i f.t. arbejdet med specifikke målgrupper med komplekse barrierer.

F.eks. i arbejdet med senmodne unge eller sent-ankomne 2-sprogede unge, debuterende psykiatriske unge, unge med alvorlig mistriksel

§§ 21 og 22 Fra uddannelsesplan til forløbsplan:

Vi imødeser en tæt pædagogisk sammenhæng mellem den uddannelsesplan, som ifølge lovforslaget udarbejdes af den Kommunale Ungeindsats (KUI) og forløbsplanen udarbejdet af FGU-institutionen sammen med den unge.

Vi savner dog en præcisering af ansvaret for kvalitetssikring af begge niveauer – både uddannelsesplanen fra KUI samt især forløbsplanen fra FGU-institutionen / FGU-skolen.

Med venlig hilsen

Mark Jensen
Formand for UU DANMARK

Fire lovforslag til Forberedende Grunduddannelse

Høringssvar fra Tovholdernetværket for Kombineret Ungdomsuddannelse

Kombineret ungdomsuddannelse (KUU) varetages af en række institutioner, der hver især leverer det, de er gode til ind i uddannelsen. Således er hovedparten af landets produktionsskoler, mange VUC-centre og erhvervsskoler samt enkelte ungdomsskoler, daghøjskoler og AMU-centre fælles om at skabe KUU. Ift. FGU og den politiske aftale, der ligger til grund, betyder det, at de forskellige institutioner, der i fællesskab varetager KUU, er stillet meget forskelligt. Derfor er der naturligt forskellige holdninger til den ny FGU i Tovholdernetværket for KUU. Men vi er fælles om at se mange kvaliteter i KUU, og vi er fælles om bedst muligt at bringe disse kvaliteter samt vores unge godt videre i FGU. På den baggrund vil vi her gøre opmærksom på 1) de unges muligheder i overgangen til FGU 2) erhvervstræning, hvor FGU i meget væsentlig grad forringer kvaliteten og mulighederne for vores unge, og 3) sammenhængen til beskæftigelsesindsatsen.

Indledningsvis vil vi fra Tovholdernetværkets side gøre opmærksom på, at det har været en særdeles kort høringsfrist. Derfor vil vi forbeholde os ret til under lovbehandlingen at komme med yderligere forslag eller bemærkninger – ikke mindst hvad angår de økonomiske rammer for FGU og de økonomiske konsekvenser for os som uddannelsesejere på Kombineret Ungdomsuddannelse.

1. Overgangen fra KUU til FGU

Vi glæder os over, at det af lovforslaget til lov om institutioner klart fremgår, at de elever, der pr. august 2019 er i gang med et KUU-forløb, har ret til at færdiggøre dette efter de gældende regler (således § 62). Det er af stor vigtighed ift. at drifte KUU frem imod FGU's opstart. Vi anbefaler i forbindelse hermed, at der åbnes for en fleksibilitet i overgangsfasen for såvel elever som institutioner:

- Igangværende KUU-elever, der måtte ønske det, skal have mulighed for at overgå til og færdiggøre et FGU-forløb i stedet for at færdiggøre det igangsatte KUU-forløb.
- Igangværende KUU-elever skal så vidt det lader sig gøre, have mulighed for at færdiggøre deres KUU-forløb på den nuværende institution (i de tilfælde hvor KUU-institutionen ikke skal indgå i FGU)

2. Større fleksibilitet på erhvervstræning

I lovforslaget til lov om FGU gives der mulighed for at tilrettelægge erhvervstræning i op til 4 uger pr. halvår og højst 2 uger ad gangen (jf. § 28). Det er en voldsom forringelse ift. KUU, hvor rammen er op til 8 uger pr. halvår. I og med erhvervstræning er en integreret del af KUU-forløbet, har vi en indgående erfaring med,

hvad erhvervstræning kan give de unge af både afklaring, opkvalificering samt kontakter og relationer til det lokale erhvervsliv. Hvis vores unge skal bide sig fast i enten fast beskæftigelse eller en læreplads fremadrettet, så er det af enorm betydning, at en virksomhed får en reel mulighed for at lære dem at kende og se dem an. Og det kan ikke nås på to uger.

Det er væsentligt at bemærke, at vores erfaringer finder støtte i den følgeforskning, som Epinion og CefU laver på KUU. Her angives netop erhvervstræningen som et af de allermest centrale og virkefulde elementer i KUU. Herunder et par pointer fra den seneste statusrapport:

- 86 % af KUU-eleverne været i erhvervstræning. 93 % af deltagerne i erhvervstræning er enten meget tilfredse eller tilfredse med erhvervstræningsforløbet.
- 86 % af dem der har været i erhvervstræning har haft det godt med dem, de arbejdede sammen med i erhvervstræningen, mens 79 % svarer, at det var spændende at være i erhvervstræning
- 90 % af kontaktpersonerne samt 64 % af UU-vejlederne vurderer, at erhvervstræning har stor betydning for at komme i beskæftigelse efter afsluttet KUU
- 55 % af kontaktpersonerne samt 58 % af UU-vejlederne vurderer, at erhvervstræning har stor betydning for at komme i ordinær uddannelse efter afsluttet KUU

På den baggrund er det en stærk anbefaling fra KUU's tovholdernetværk, at der lempes for rammerne på erhvervstræningsområdet.

3. Sammenhæng til beskæftigelsesindsatsen

Udover erfaringer og evaluering fra KUU omkring erhvervstræningen, finder vi det yderligere problematisk, at de samme unge kan gå omkring jobcenteret og via LAB-loven få 13 ugers erhvervstræning, som kan forlænges til 26 uger og endda med mulighed for yderligere forlængelse. Det gør kun stramningen på FGU endnu mere problematisk. Men det indikerer endvidere, at den sammenhæng, som man med *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* har ønsket at gennemføre, har en blind vinkel til hele beskæftigelsesindsatsen. Det viser sig her som et konkret problem ift. erhvervstræning. Det kan imidlertid gå hen og blive et problem ift. kommunernes brug af FGU. Vi har på KUU mærket vanskeligheden ved at 'løbe en ny uddannelse i gang', og det lader sig kun gøre, såfremt der lokalt er opbakning til faktisk at bruge uddannelsen. Når politikerne med aftalen har besluttet at sammenlægge de væsentlige forberedende uddannelsesforløb og i stedet etablere FGU som en ny samlet forberedende uddannelse, vil vi derfor anbefale, at man bakker dette op, således at FGU faktisk også bliver det naturlige valg for de unge under 25 år, som har brug for afklaring eller opkvalificering til enten uddannelse eller beskæftigelse.

Med venlig hilsen Michael Bjergsø

Pva. Tovholdernetværket for Kombineret Ungdomsuddannelse